

ZPRAVODAJ

UNIVERZITY PARDUBICE

◆ číslo 33, BŘEZEN 2003 ◆

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

Velvyslanec USA v ČR CRAIG ROBERTS STAPLETON besedoval se studenty

Ve čtvrtek 27. února odpoledne se v rámci své celodenní návštěvy Pardubic setkal velvyslanec Spojených států amerických v České republice pan Craig Roberts Stapleton se studenty Univerzity Pardubice.

Přesně ve tři hodiny odpoledne zatočil k univerzitní aule modrý lincoln se zástupcem amerického prezidenta Bushe v České republice – velvyslancem Stapletonem. V jeho nabitém celodenním programu bylo naplánováno krátké setkání s představiteli univerzity a poté beseda s vysokoškoláky.

Rektor Ludwig jej při krátkém posezení v klidu klubové místnosti s výhledem na budoucí místo nového areálu Fakulty chemicko-technologické seznámil s činností univerzity, zejména s jejím studijním zaměřením. Pan velvyslanec se zajímal o to, jak probíhá proces akreditace nových studijních programů a vznik nových fakult a jakou tyto momenty mají vazbu na financování vysoké školy. Hovořili spolu s rektorem o zájmu a zaměření uchazečů o studium, přijímacích řízeních na vysokou školu, náročnosti výuky i o možnostech uplatnění našich absolventů. Pana velvyslance také zajímalo, jaké jsou priority dalšího rozvoje univerzity, do jakých oblastí budou představitelé školy v nejbližších letech směřovat její vývoj.

Na závěr půlhodinové schůzky s představiteli univerzity se pan velvyslanec podepsal do pamětní knihy hostů univerzity a rektor mu věnoval několik drobností k připomenutí návštěvy na naší univerzitě - včetně univerzitního trička pro jeho případné sportovní aktivity a katalogu studentského humoru ze studentské stávky 1989, znovu vydaného univerzitou před dvěma lety při příležitosti návštěvy prezidenta Václava Havla. (Mohl by být vítaným doplňkem americké ambasády v Praze, kde visí zarámovaná kopie Rudého práva z 30. 12. 1989 s titulkem „Prezidentem Československé socialistické republiky je Václav Havel“.) Pan velvyslanec je s potěšením přijal se slovy, že na katalogu humoru si bude procvičovat češtinu v rámci svých hodin s lektorem. U trička byl trochu sebekritický, jestli pro něj bude velikost XL dostatečná.

I am looking forward to speaking with the students of Pardubice University. Congratulations on the quality of education you are providing the youth of the Czech Republic.

27/2/03

Craig R. Stapleton
U.S. Ambassador

„Těším se na povídání se studenty Univerzity Pardubice. Blahopřeji ke kvalitě vzdělávání, které poskytujete mládeži České republiky.“

Craig R. Stapleton,
velvyslanec USA, 27/2/03“

rektor UPa a velvyslanec USA při diskusi v klubovně auly před vlastní besedou (vlevo od rektora prorektor doc. Cakl)

beseda se studenty v univerzitní aule proběhla v angličtině

Od půl čtvrté se pan velvyslanec posadil v univerzitní aule před studenty, kteří do poloviny zaplnili největší posluchárnu na univerzitě pro 400 lidí, zvědaví na pana velvyslance, jeho pravou americkou angličtinu a zejména na jeho názory a postoje k otázkám a tématům, které jsou v centru zájmu hlavně v souvislosti se současnými událostmi doma i ve světě. Pan velvyslanec v úvodu shrnul aktivity a směry působení velvyslance a ambasády USA v ČR i ve vztahu k mezinárodní situaci a dění. Poté byl dán prostor pro dotazy studentům. Třebaže k hlasitým dotazům v angličtině neměl leckterý ze studentů kuráž, písemných dotazů se sešla pěkná řádka. Pokud se objevil některý z písemných dotazů v češtině, paní Kolářová z americké ambasády pomohla s jeho překladem pro pana velvyslance. Samozřejmě se řada dotazů týkala současné mezinárodní situace, hrozby války v Iráku, rozdílného postoje Německa a Francie k dalšímu postupu, veřejného mínění, vlivu event. války na život v naší republice atd. Řada otázek zjišťovala názor pana velvyslance na dění na naší domácí půdě – na prezidentské volby, vstup ČR do Evropské unie apod. Hovořilo se i o česko-amerických vztazích, vízové povinnosti, loňských povodních a pomoci USA a o vztazích mezi Čechy a Američany vůbec, zda se mají v oblíbě a co o sobě navzájem vědí. Sada otázek směřovala přímo na osobu pana velvyslance – např. je-li nejlepší kvalifikací pro diplomata být přítelem prezidenta Bushe; co věděl o České republice před tím, než se stal velvyslancem USA v ČR; kdyby byl Čechem, zda by hlasoval pro vstup do EU; jakou má rád hudbu či operu. Bohužel, na řadu dalších písemných dotazů během plánovaných šedesáti minut nedošlo.

Jak komentovali s despektem v některých denících besedu senzacechtiví redaktori, skutečně – a dobře že nikoliv – během besedy nedošlo ke slovním výpadům a bouřlivým emocím, nelétala vzduchem ani shnilá rajčata, ani osobní strážci pana velvyslance, bdící nad jeho bezpečností, nebyli podmráčení.

Po skončení besedy se studenty předal pan velvyslanec Univerzitní knihovně dárek - tři krabice plné zajímavých studijních materiálů. Je mezi nimi nádherná kniha „Concise Anthology of American Literature“ a příručka „Writers on America“, které velmi potěší patrně zejména studenty Fakulty humanitních studií. Další tituly, vždy v české a anglické verzi, např. Nástin americké ekonomiky, Nástin americké geografie, Nástin amerického vládního systému, Nástin amerických dějin a Demokracie je diskuse budou jistě velmi užitečné pro studenty všech fakult. Zásilka obsahovala také brožury určené nejen studentům, ale i nejširší veřejnosti jako „Portrait of the USA“ a „NATO v 21. století: cesta, která nás čeká.“ Všechny tituly jsou v Univerzitní knihovně zaevidovány a obohatí její fondy. Některé exempláře byly předány k dispozici vyučujícím na Katedře anglistiky a amerikanistiky Fakulty humanitních studií a na Fakultě ekonomicko-správní. Část brožur, poskytnutých ve více exemplářích, byla v rámci spolupráce s Krajskou knihovnou v Pardubicích předána do jejích fondů.

Na památku a na závěr návštěvy na Univerzitě Pardubice předal rektor univerzity prof. Ludwig panu velvyslanci Craigu Stapletonovi bronzovou Pamětní medaili Univerzity Pardubice.

(vw)

Výroční zpráva rektora o činnosti univerzity za rok 2002

(přednesená akademické obce a Akademickému senátu Univerzity Pardubice dne 11. března 2003)

Vážení členové akademické obce Univerzity Pardubice, vážené dámy, vážení pánové,

vstoupili jsme do roku 2003, který je prvním rokem druhého funkčního období současného vedení. Rok 2002, který je předmětem této mojí zprávy, v podstatě uzavřel funkční období první, které trvalo od 1. února roku 2000 do 31. ledna tohoto roku. Je na studentech, učitelích a ostatních zaměstnancích, aby posoudili, jak jsme svoje cíle, které byly definovány v závěru roku 1999, splnili. Já osobně jsem se pokusil zhodnotit minulé volební období v průběhu předvolební kampaně v závěru roku minulého. Stalo se již tradicí, že ve své výroční zprávě postupně věnuji pozornost jednotlivým segmentům naší práce. Celkově lze dle mého názoru hodnotit rok 2002 jako rok, který byl pro Univerzitu Pardubice úspěšný.

VZDĚLÁVACÍ ČINNOST je společně s činností vědeckou a vývojovou nejdůležitější činností vysokých škol, tedy i Univerzity Pardubice. Studenti na naší škole studují v pětaticeti studijních programech s téměř sedmdesáti obory. Zaměření našich studijních programů se stále rozšiřuje a v současnosti pokrývá jak oblasti přírodovědné, technické, ekonomické a humanitní, tak nově i oblast zdravotnickou. V minulém roce probíhaly nejenom akreditace nových studijních programů, ale došlo i k rozšíření již akreditovaných programů o nové studijní obory a k prodloužení akreditace stávajících programů na další období. Celý proces přípravy akreditačních materiálů probíhá v souladu s Boloňskou deklarací, to znamená, že všechny naše fakulty a ústavy předkládají k akreditaci a reakreditaci strukturované studijní programy.

První den minulého roku byly na univerzitě založeny dva nové vysokoškolské ústavy – **Ústav zdravotnických studií** a **Ústav informatiky**. Prvně jmenovaný vznikl na základě dne 31. 12. 2001 udělené akreditace pro bakalářský studijní program Ošetřovatelství s obory Všeobecná sestra a Porodní asistentka. Ředitelem ústavu byl jmenován prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc., který má společně se svými nejbližšími spolupracovníky obrovský podíl na tom, že se výuka zdravotnických oborů na naší škole v minulém roce rozběhla. Neváhám konstatovat, že je to jeden z důležitých okamžiků v historii naší almae matris, kterým opět výrazným způsobem rozšiřujeme spektrum nabízených programů. V akademickém roce 2002/03 začalo uvedený program studovat 85 posluchačů. Na základě souhlasného stanoviska ministryně školství mládeže a tělovýchovy a rozhodnutí ministryně zdravotnictví byla vytvořena tři klinická pracoviště Krajské nemocnice Pardubice a Univerzity Pardubice,

a to Chirurgická klinika, Interní klinika a Klinika chirurgie hlavy a krku. Tato pracoviště budou zabezpečovat praktickou výuku ve studijním programu Ošetřovatelství. V současné době probíhá odborná diskuse o možnostech akreditace dalších bakalářských zdravotnických programů, akreditace magisterského stupně programu Ošetřovatelství, případně kombinované formy již akreditovaného programu. Předpokládáme brzké ustavení vědecké rady ústavu a postupné dotváření vnitřní struktury ústavu tak, aby se v budoucnu ve vhodné chvíli mohl ústav transformovat na další fakultu univerzity. I nově založený Ústav informatiky má svého ředitele, stal se jím doc. Ing. Simeon Karamazov, Dr. Ústav zabezpečuje výuku v bakalářském studijním programu Informační technologie, a to již druhým rokem. Rozvoj ústavu byl poznamenán neúspěchem v jednání univerzity s Vyšší odbornou školou elektrotechnickou v Pardubicích o společné přípravě studijních programů se zaměřením na elektrotechniku a informatiku. Vzhledem k tomu, že potřeba odborníků tohoto typu je v regionu evidentní, budeme společně s vedením ústavu a fakult hledat cesty k tomu, abychom v roce 2003 připravili k akreditaci studijní program s elektrotechnickým zaměřením vlastními silami, s tím, že spolupráci s vyšší odbornou školou se ani v budoucnu neuzavíráme.

Nejmladší fakultou naší školy je **Fakulta humanitních studií**. Přes krátkou dobu její existence mohou konstatovat, že si fakulta vypracovala pevné místo ve struktuře naší školy, ale co je mnohem důležitější, stala se stabilní součástí humanitních fakult v naší zemi. Úspěšně byla završena akreditace bakalářského studijního programu Filologie s obory Anglický jazyk pro hospodářskou praxi a Německý jazyk pro hospodářskou praxi a navazujícího magisterského programu Historické vědy, obor Kulturní dějiny. V závěru roku byl akreditován bakalářský studijní program Sociologie se stejnojmenným oborem. Učitelé fakulty připravují pro akreditaci další programy a obory, které dále rozšíří možnosti studovat filosofické, sociologické, filologické a historické disciplíny na naší univerzitě. Mimo stále se rozšiřující okruh programů a oborů ve stupni bakalářském a magisterském bude důležité postupně vytvářet podmínky pro akreditaci prvního doktorského programu na fakultě. Nejenom z ekonomického hlediska je žádoucí také to, aby se vytvořily zejména v bakalářském stupni předměty společného základu vyučované pro studenty více studijních programů.

V minulém roce posuzovala akreditační komise všechny studijní programy vyučované na **Dopravní fakultě Jana Pernera**. I když byl výsledek z hlediska počtu reakreditovaných programů relativně úspěšný, je třeba nezapomenout na to, že akreditační komise u většiny oborů upozornila na nedostatky v personálním zabezpečení docenty a profesory a malou publikační činnost učitelů. Přijímací řízení je od minulého roku koncipováno tak, že celá fakulta postupně přejde na strukturované studium. Byl nově akreditován navazující magisterský program Dopravní inženýrství a spoje se studijními obory Dopravní management, marketing a logistika, Technologie a řízení dopravy, Dopravní prostředky, Dopravní infrastruktura a Provozní spolehlivost dopravních prostředků a infrastruktury, který navazuje na bakalářský program Dopravní technologie a spoje.

Druhá naše nejstarší fakulta, **Fakulta ekonomicko-správní**, úspěšně akreditovala bakalářský a následující magisterský program Systémové inženýrství – obor Regionální a informační management. Zároveň rozšířila již akreditované programy o další obory, a to zejména rozšířením v kombinované formě studia. Předpokládám, že v této formě bude například velký zájem o studium bakalářských oborů Ekonomika a celní správa a Ekonomika pro krimina-

listy. Vedení fakulty má další poměrně ambiciózní plány rozšíření nabídky studijních možností na fakultě, což se zcela jistě neobejde bez dalšího zlepšení kvalifikační struktury učitelů fakulty. Pokud se vše podaří, mohla by fakulta v nedaleké budoucnosti jako první překročit počet dva tisíce studentů.

Fakulta chemicko-technologická úspěšně prošla akreditací magisterského navazujícího studijního programu Speciální chemicko-biologické obory, obor Analýza biologických materiálů. Vzhledem k tomu, že se co do počtu studentů stávají chemicko-biologické obory na fakultě stále významnějšími, bude patrně třeba postupně rozšířit jejich personální a prostorové zabezpečení tak, aby se rozvíjely jak ve stupni bakalářském, ale zejména magisterském a v budoucnu i doktorském. V druhé polovině roku se na fakultě rozběhl proces přípravy akreditačních materiálů strukturované formy studia ve studijním programu Chemie a technická chemie. Je to pravděpodobně největší zásah do náplně studia za více než padesátiletou existenci fakulty. Není to proces jednoduchý a já přejí, aby se na základě diskuse podařilo nalézt novou kvalitu, akceptovanou bez výhrad akreditační komisí.

V akademickém roce 2002/2003 došlo k dalšímu nárůstu **počtu studentů** Univerzity Pardubice. Celkový počet studentů naší školy činil ke dni 31. října 2002 5 265 studentů, což je o 539 více než ke stejnému datu v roce 2001 a o 1021 než v roce 2000. Od 31. 10. 1994 došlo k nárůstu o téměř 3000 studentů. Na FES bylo zapsáno k tomuto datu 1 510 studentů; na DFJP 1 488 studentů; na FChT 1 448 studentů, na FHS to bylo 623 studentů, na ÚI 111 a na ÚZS 85.

Na tomto místě bych rád zhodnotil naši úspěšnost v získávání prostředků z Fondu rozvoje vysokých škol, fondu určeného na projekty související se vzdělávací činností vysokých škol. V roce 2001 bylo podáno padesát žádostí o financování projektu. Z nich bylo přijato dvacet šest (úspěšnost 52 %) a v roce 2002 financováno celkovou částkou 6,68 mil. Kč. DFJP řešila šest projektů s příspěvkem 2,4 mil. Kč, FChT jedenáct projektů za 2,1 mil. Kč, FES čtyři projekty za 0,6 mil. Kč, FHS čtyři projekty za 0,3 mil. Kč. Centru informačních technologií byl financován jeden projekt v hodnotě 1,3 mil. Kč. Je dobře, že jsme pokračovali v trendu nárůstu objemu prostředků financovaných z FRVŠ (rok 2000 2 030 tis. Kč., rok 2001 na 5 250 tis. Kč.).

Sluší se zmínit se i o tom, co se nám na univerzitě ve vzdělávací činnosti tak úplně nepodařilo. Myslím, že je to stále například hodnocení pedagogické činnosti, kde se nám i přes přijatou směrnici zatím nepodařilo najít takový obecně uznávaný a komplexní systém, který by vedoucí pracovníci fakult a kateder přijali za přirozený a užitečný a pravidelně by jej při své práci používali. Mezi neúspěchy považuji i to, že se nepodařilo úspěšně ukončit jednání s VOŠ elektrotechnickou v Pardubicích a s VOŠ Gustava Habrmána v České Třebové o přípravě společných bakalářských programů.

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST je přirozenou součástí činnosti vysoké školy a tedy i součástí pracovní náplně každého skutečného vysokoškolského pedagoga. Jedním z globálních kritérií hodnocení vědecké práce je objem finančních prostředků získaných univerzitou nebo řešitelskými týmy ve výzkumných záměrech nebo různých grantových soutěžích. Na univerzitě jsou v současnosti řešeny čtyři výzkumné záměry – dva na FChT, po jednom na DFJP a FES. Finanční částka poskytnutá na řešení těchto záměrů v roce 2002 byla 30 mil. Kč a v roce 2003 bude 33,3 mil. Kč, což je oproti prvému roku řešení (1999) dvojnásobek. Koncem roku byla diskutována otázka dalšího pokračování výzkumných záměrů, protože řešení stávajících mělo rokem 2003 skončit. Z důvodů, které leží mimo univerzitu, byla dána možnost řešení o jeden rok prodloužit, nebo podat nový návrh. Konstatuji, že po vzájemné dohodě s děkany fakult byla na MŠMT podána žádost o pokračování do konce roku 2004. Grantová agentura ČR financovala v roce 2002 na univerzitě čtyřicet jedna projektů za celkem 13,3 mil. Kč, oproti 12,1 mil. Kč v roce 2001 a 9,8 mil. Kč v roce 2000. Rozdělení řešených projektů GA ČR je podle fakult následující: FChT řešila v roce 2002

dvacet devět projektů s ročním příspěvkem 8,3 mil. Kč, DFJP sedm s ročním příspěvkem 3,2 mil. Kč, FES tři s ročním příspěvkem 0,9 mil. Kč a FHS dva projekty s ročním příspěvkem 0,8 mil. Kč. Úspěšnost nově podávaných grantů je z celouniverzitního hlediska poměrně dobrá a pohybuje se kolem 30 %: v roce 2000 - 30 %, 2001 - 27 %, 2002 - 32 %. Co se týče nově přijatých grantů GA ČR, je za poslední tři roky. nejúspěšnější FChT, která zahájila v roce 2000 projekty v hodnotě 2,8 mil. Kč, v roce 2001 už to bylo za 2,9 mil. Kč, v roce 2002 3,6 mil. Kč, v roce 2003 očekáváme 3,5 mil. Kč. U DFJP se jedná o následující hodnoty v mil. Kč postupně od roku 2000 do roku 2003: 0,8 – 2,8 – 0,4 – 0,9, u FES 0,0 – 0,3 – 0,6 – 0,0 a FHS 0,0 – 0,1 – 0,8 – 0,6. Do rozpočtu univerzity tak přinesly zahajované projekty v roce 2000 celkem 3,6 mil. Kč, v roce 2001 6,0 mil. Kč, v roce 2002 5,3 mil. Kč a pro rok 2003 počítáme s 5,0 mil. Kč.

V loňském roce jsem ve své zprávě poprvé uvedl počty nepublikujících pedagogů univerzity. Letos uvedu obdobný přehled za poslední tři roky. V roce 2000 nepublikovalo v žádném časopise 76% učitelů na DFJP (pokud započítáme mezi publikace vystoupení na konferencích, zůstává stále 51% nepublikujících), v roce 2001 dokonce 80% (se započtením konferencí 46%), v roce 2002 stále 78% (s konferencemi 42%). Na FES se jednalo v roce 2000 o 65% učitelů (se započtením konferencí 40%), v roce 2001 61% (resp. 33%), v roce 2002 54% (resp. 34%), na FHS v roce 2000 59% (se započtením konferencí 54%), v roce 2001 43% (resp. 35%), v roce 2002 53% (resp. 36%). Na tradičně v tomto směru nejlepší FChT nepublikovalo v roce 2000 30% učitelů (se započtením konferencí 12%), v roce 2001 41% (resp. 15%) a v roce 2002 35% (resp. 10%). I letos jsem toho názoru, že netřeba tento fakt jakkoli komentovat.

Velmi rád bych na tomto místě vyzdvihl činnost Výzkumného centra „Nové a perspektivní anorganické sloučeniny a materiály“ na FChT. Nejenom proto, že přináší na univerzitu další prostředky, ale zejména proto, že je toto centrum každoročně hodnoceno jako jedno z nejlepších ve státě. Dík patří všem jeho pracovníkům, ale zejména prof. Ing. Miloslavu Frumarovi, DrSc., který stojí v jeho čele.

V roce 2002 bylo získáno celkem 4,2 mil. Kč na podporu mezinárodní spolupráce ve vědě a výzkumu. Jedná se o finanční prostředky získané z různých domácích i zahraničních zdrojů, věnované na realizaci vědeckovýzkumných projektů, recipročních výměn a stáží uskutečňovaných v rámci programů KONTAKT (podpora účasti českých vědecko-výzkumných pracovníků v mnohostranných programech výzkumu), INGO (podpora členství v mezinárodních nevládních organizacích, které se zabývají výzkumem a jeho podporou), EUREKA (evropská spolupráce v oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje), COPERNICUS (podpora spolupráci zemí EU ve střední a východní Evropě), 5. Rámcového programu EU a dalších spoluprací v oblasti vědy a výzkumu realizovaných na mezinárodní úrovni.

Nadále platí, že kvalitu vzdělávací, vědecké, výzkumné a vývojové činnosti ovlivňuje zásadním způsobem **KVALITA PRACOVNÍKŮ**, kteří se na této činnosti podílejí. V roce 2002 bylo z řad našich učitelů jmenováno pět nových profesorů (FChT-2, DFJP-2, FES-1), (v roce 2000 i 2001 - 5) a jedenáct nových docentů, to včetně učitelů, kteří u nás pracují ve vedlejších pracovních poměrech (FChT-7, DFJP-2, FES-2), (v roce 2000 - 6, v roce 2001 - 4). K 31. 12. 2002 bylo na Univerzitě Pardubice v pracovním poměru 356,2 přepočtených akademických pracovníků na základě úvazků (oproti 313,9 v roce 2000 a 350,9 v roce 2001); z toho 41,1 přepočtených profesorů (oproti 30,7 v roce 2000 a 34,7 v roce 2001), 82,5 přepočtených docentů (oproti 83,9 před rokem a 84,8 před dvěma lety), 160,4 přepočtených odborných asistentů (před rokem 157,5 a 137,2 před dvěma lety) a 72,2 asistentů (před rokem 72,1 a před dvěma lety 61,2). Kvalifikační struktura pedagogických pracovníků univerzity se tedy zlepšila u profesorů (podíl vzrostl z 9,8% v roce 2000 na 10,6% v roce 2001 a 11,5 v roce 2002); u docentů

však nikoliv (z 27% v roce 2000 pokles na 23,9% v roce 2001 a na 23,0% v roce 2002). V minulém roce se zdálo, že se konečně začíná obracet trend stárnutí pedagogického sboru naší univerzity, letošní čísla jsou však neprůkazná. Posuďte sami: průměrný věk profesorů činil k 31. 12. 2002 61 let (v roce 2000 61 let, loni 60), docentů 56 let (což je stejně jako v roce 2000 a v roce 2001) a odborných asistentů 42 let (proti 46 letům v r. 2000 a 43 letům loni). Celkový věkový průměr učitelů se udržel na 47 letech (v roce 2000 to bylo 50 let a loni 47 let).

Jsem rád, že mohu opět konstatovat, že se podařilo na Univerzitě Pardubice sestavit **ROZPOČET**, který umožnil rozvoj všech součástí univerzity. Naše vysoká škola měla v roce 2002 nárůst základní dotace oproti roku 2001 o 7,5% na 205 mil. Kč. O nárůstech v oblastech spojených s tvůrčí činností jsem již hovořil. Navíc jsme získali 3,7 mil Kč na obnovu přístrojového vybavení. Univerzita byla úspěšná v získání prostředků z tzv. rozvojových fondů MŠMT, celkem se jednalo o téměř 32 mil. Kč (FHS 6,9 mil. Kč, FChT 6,5 mil. Kč, FES 6,0 mil. Kč, ÚI 3,4 mil. Kč, ÚZS 0,9 mil. Kč a DFJP 0,1 mil. Kč a celouniverzitní útvary 8,2 mil. Kč). Oproti roku 2001, kdy se pro naši školu jednalo o 10 mil. Kč, se jedná o nárůst, který zároveň znamená, že jsme v tomto segmentu jednou z neúspěšnějších vysokých škol. Ukazuje se, že rozvojové fondy nadále zůstávají významnou součástí financování veřejných vysokých škol. Pro rok 2003 se změnila koncepce rozvojových programů. Budou z nich např. financování pouze studentů prvního ročníku nových studijních programů po dobu, než přejdou do standardního financování. V letošním roce očekáváme přesto 24,5 mil. Kč v následujícím členění: celouniverzitní útvary 8,7 mil. Kč., ÚZS 5,3 mil. Kč, FES 4,4 mil. Kč, FHS 2,5 mil. Kč, FChT 2,1 mil. Kč, DFJP 1,0 mil. Kč a ÚI 0,6 mil. Kč. V roce 2002 získala univerzita 8,8 mil. Kč na obnovu a údržbu staveb. Zajímavé je i procentuální rozdělení nákladů na jednotlivé činnosti univerzity. Největší položku tvoří osobní náklady, a to 51,5%, dále materiál a služby 30,8%, odpisy 7,8%, stipendia 3,6% a ostatní náklady 6,3%.

V minulém roce jsme rovněž opět zvýšili mzdové tarify jednotlivých platových tříd a vyplátili dvakrát polovinu platu navíc. Celkově se zvýšily vyplacené mzdové prostředky včetně povinných odvodů z cca 160 mil. Kč v roce 2000 a 200 mil. Kč v roce 2001 na 220,5 mil. Kč v roce 2002 (údaje jsou uvedeny včetně prostředků z V a V, doplňkové činnosti, OON atd.). V letošním roce počítáme s dalším navýšením mzdových tarifů, ale ani tyto nárůsty zásadním způsobem nezmění postavení vysokoškolského učitele. Na závěr této části zprávy rád konstatuji, že hospodaření univerzity v minulém roce bylo uzavřeno bez větších problémů. S podrobnostmi budete seznámeni ve výroční zprávě o hospodaření, která se nyní zpracovává.

VNITŘNÍ ORGANIZACE a PROVOZ UNIVERZITY je stabilizovaný. Pokračuje proces zkvalitňování a aktualizace **legislativních předpisů a norem**. V roce 2002 byly inovovány některé vnitřní předpisy, a to např. Studijní a zkušební řád, Vnitřní mzdový předpis a Pravidla hospodaření. Mezi nové významné směrnice bych zařadil Uzavírání smluvních vztahů na Univerzitě Pardubice a Knihovni řád Univerzity Pardubice. Vedení univerzity i nadále věnovalo vysokou pozornost dalšímu zkvalitňování podmínek pro činnost všech útvarů a v rámci možností, které jsou limitovány výší finančních zdrojů, byl kladen důraz na péči o majetek a opravy i úpravy, vedoucí ke zkvalitnění mnohých prostor na univerzitě. V uplynulém roce 2002 vynaložila univerzita na akce uvedeného typu více než 22 mil. Kč. Velkých změn doznal areál Technologického pavilonu v Doubravících. Provedena byla celková rekonstrukce objektu vrátnice na dílny KTTV, byly vybudovány nové laboratoře. Rekonstrukcí a přestavbou původní nevyužívané vstupní haly získal areál kvalitní posluchárnu. Ke zlepšení pracovních podmínek přispěla celková oprava odsávání digestoří a rekonstrukce sociálního zařízení ve druhém podlaží. Objekt KTTV sestavený z UNIMO buněk prošel opravou pláště a střechy. V průběhu roku 2002 plynule pokračovaly plá-

nované opravy v budově FES a FHS ve Studentské ulici 84. Byly vyměněny páteřní rozvody a navazující sociální zařízení ve 2. a 3. podlaží, upraveny prostory děkanátu FES a v celém rozsáhlém objektu vyměněny na chodbách i schodištích podlahové krytiny. Úspěšně byla dokončena náročná rekonstrukce do té doby nevyhovujícího výtahu na severní straně a alespoň částečně opraveno venkovní vstupní schodiště do budovy. V objektech DFJP pokračovalo budování těžkých laboratoří, byly připraveny prostory pro nové učebny. Nejvyšší náklad vynaložila univerzita na celkovou výměnu oken na západní straně budovy kateder DFJP. V průběhu roku bylo též nutno vytvořit podmínky pro práci nově vzniklých vysokoškolských ústavů. Pro ÚI byly rekonstruovány vybudovány prostory pro kancelář ředitele ústavu a administrativu. ÚZS sídlí v pronajatých prostorách Střední zdravotnické a Vyšší zdravotnické školy v Průmyslové ulici. Univerzita zde nemůže investovat do cizího majetku, avšak vytvoření potřebného zázemí pro studenty i pracovníky ústavu, nové učebny s audiovizuální technikou, vybava specializovaných učeben a vybavení počítači si vyžádalo částku 1,9 mil. Kč, která byla hrazena především z rozvojových programů. V oblasti zkvalitňování sociálního zázemí studentů univerzity se těžiště činnosti projevilo ve dvou hlavních akcích. Vedení univerzity dostalo svému slibu a v květnu byl předán do užívání nový vysokoškolský klub, který byl zrekonstruován z bývalého výměníku za pavilonem A kolejí. Druhá rozsáhlá rekonstrukce byla provedena na bloku C Stavařov, kde byly zmodernizovány výtahy, proběhla celková oprava buněk včetně sociálního zázemí a kuchyně. V budově proběhla celková výměna elektroinstalace a po konečných úpravách byly nové studentské pokoje vybaveny nábytkem. SKM tak získala téměř 200 nových lůžek. Vedle těchto dvou nosných akcí proběhla na jednotlivých pavilonech SKM celá řada dalších oprav. Nejdůležitějším úkolem, který je pod neustálou kontrolou, je realizace investičního záměru na výstavbu nové FChT. V uplynulém roce se podařilo intenzivním jednáním získat dalších 25 mil. Kč. V souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek byl vybrán projektant stavby. Projektant dopracoval původní studii a zpracoval podklady pro probíhající územní řízení. Zároveň vytvořil studii na výstavbu nových prostor tělocvičen a KTS, jako investici vynucenou zbouráním původních objektů. V současnosti je v plném běhu příprava projektu ke stavebnímu povolení. V této souvislosti je třeba upřímně poděkovat komisi budoucích uživatelů FChT, která odvedla velký kus práce při dopracování a konkretizaci stavebního záměru.

Mnoho změn nastalo také v oblasti **informačních technologií**. Například pro studijní agendu STAG (ZČU Plzeň) byl pořízen nový databázový systém ORACLE, Enterprise edition, který přinesl možnost využití přístupových práv na jednotlivé řádky databáze, což bylo jednou z podmínek provozu nové verze informačního systému studijní agendy STAG. Dále bylo provedeno nastavení nové verze programu na konkrétní podmínky univerzity. Tomu napomohlo i vybavení uzlových a vstupních míst výkonnou výpočetní technikou. Byl zakoupen software Spisová služba firmy CNS, a. s. Tím byl vytvořen nezbytný základ pro zavedení další části univerzitního informačního systému – elektronického systému evidence, oběhu a archivace dokumentů v organizaci. Software byl úspěšně otestován a implementován a bylo provedeno první školení uživatelů. Od počátku roku 2003 se postupně zavádí systém do provozu. V budově Stavařov C byla instalována strukturovaná kabeláž, datový rozvaděč a 68 nových datových zásuvek (272 přípojných míst). Tím byl tento objekt začleněn do datové a telefonní sítě univerzity s přístupem k internetu i informačním zdrojům univerzity. Dále byla instalována pobočková telefonní ústředna ATEUS® - Omega na pracovišti DFJP v České Třebové. Tato ústředna podporuje a prostřednictvím routerů zajišťuje přenos hlasu po datových sítích a umožňuje tedy přenášet spolu s daty běžné telefonní hovory vysoké kvality za finančně výhodných podmínek. Díky těmto vlastnostem uvedené řešení přineslo nejenom kvalitnější připojení v lokalitě a rozšíření počtu poboček, ale i připojení na IP telefonii sítě CESNET,

a tedy i bezplatné propojení univerzity a detašovaného pracoviště. Nově vzniklý Ústav zdravotnických studií bylo nezbytné po zapojení do datové sítě univerzity počítačově vybavit tak, aby studenti a zaměstnanci mohli využívat všech výhod informačních systémů univerzity. Proto byla vybavena počítači jedna učebna a další počítač s připojením na internet byl umístěn do knihovny v areálu v Průmyslové ulici. Na univerzitě byl též instalován výkonný firewall Cisco PIX 535. Vysoká propustnost (až 1 Gbps) tohoto hardwarového firewallu a široké možnosti jeho konfigurace plně vyhovují případnému růstu kapacity připojení i následnému vývoji v síti CESNET2. Použité zařízení umožňuje zabezpečit jednak PC a jiná zařízení datové sítě proti vnějším útokům, ale díky dalšímu rozhraní pro oddělení serverového segmentu jsou zabezpečeny nejdůležitější servery a tedy i informační systém také proti případným útokům z vnitřní sítě univerzity. Zvýšení zabezpečení datové sítě se projevuje i v celkové stabilitě jejího provozu a dostupnosti jednotlivých služeb.

Univerzita Pardubice jako člen Evropské asociace univerzit (EUA) spoluvytváří v duchu Boloňské deklarace evropský vzdělávací prostor a zároveň by se měla maximálně zapojit do procesu budování evropského výzkumného prostoru. Proto i rok 2002 byl rokem, kdy jsme se snažili o podporu a stimulaci prohlubování **VNĚJŠÍCH VZTAHŮ a MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE**. Významným projektem je **program SOCRATES/ERASMUS**, který umožňuje realizaci mobility studentů a učitelů univerzity na partnerských univerzitách v zemích EU. V rámci tohoto programu se v roce 2002 uskutečnilo celkem 53 výjezdů našich studentů, které byly rozloženy do obou semestrů, s průměrnou délkou pobytu 4,8 měsíce. Oproti roku 2001, kdy vyjelo 35 studentů s průměrnou délkou pobytu 3,8 měsíce, je to posun správným směrem. V rámci tohoto programu vyjelo i šestnáct učitelů a naopak přijelo 8 studentů, kteří zde strávili průměrně 4,4 měsíce. Ze zdrojů Evropské komise a MŠMT bylo vyčerpáno více než 4,5 mil. Kč. S mobilitou našich studentů jsme se mohli všichni seznámit dne 23. října, kdy proběhlo informační odpoledne ERASMUS EVENT. Studenti a učitelé vyjíždějí a přijíždějí samozřejmě i v rámci jiných programů, takže například celkem přijelo na naši školu v loňském roce 47 zahraničních studentů a vyjelo jich více než 60. V úspěšné činnosti pokračovalo **Regionální informační a kontaktní centrum**. Jeho aktivita byla v roce 2002 zaměřena především na poskytování informací o novém 6. Rámcovém programu EU. Činnost centra má dopad nejenom na Univerzitu Pardubice, ale já doufám, že přispěje zejména k zapojení pracovišť univerzity do jmenovaného programu. Činnost centra je financována ze státního rozpočtu v rámci projektu EUPRO a pro univerzitu představovala v roce 2002 finanční příspěvek 550 tis. Kč. V minulém roce proběhla jednání s několika delegacemi zahraničních uni-

verzit, rozšířili jsme počet mezinárodních smluv. Hlavním měřítkem úspěšnosti však vždy budou konkrétní výměny a spolupráce probíhající mezi konkrétními lidmi. Rád také konstatuji, že se za dva roky existence potvrdila správnost vybudování Referátu mezinárodních vztahů.

Univerzitu Pardubice navštívilo i v roce 2002 mnoho významných osobností, a to jak z naší republiky, tak i ze zahraničí. Pracovníci a studenti školy pořádali nebo spolupřáteli více než osmdesát odborných akcí vědeckého nebo vědeckopedagogického charakteru. Dále pak jejich zásluhou proběhly akce, které jsou pro nás již tradiční, např. dny otevřených dveří jednotlivých fakult, prezentace na výstavách a veletrzích, studentský ples, Majáles, dostih Univerzity Pardubice, Běh Terryho Foxe, festival IFAS a mnoho dalších akcí. Nejvýznamnější akademickou událostí roku bylo slavnostní shromáždění vědeckých rad UPa a FChT dne 15. listopadu, kde byl udělen titul „doctor honoris causa“ UPa prof. Ctíradu Uhrovi z Univerzity of Michigan (USA) a dále šest Medailí za zásluhy o Univerzitu Pardubice (prof. Večeřa in memoriam, prof. Holeček, prof. Churáček, prof. Šertler, prof. Šňupárek, prof. Votinský). Součástí programu tohoto slavnostního odpoledne bylo uctění Dne boje studentů za svobodu a demokracii, připomenutí událostí 17. listopadu 1939 a 1989 a dále otevření dvacáté páté výstavy v Galerii UPa. Večer se uskutečnil slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice s houslovým virtuosem Ivanem Ženatým.

Samozřejmě součástí práce představitelů univerzity byla pravidelná jednání se členy Parlamentu ČR, s představiteli Pardubického kraje, města Pardubic, městským obvodem Pardubice II, stejně jako s ostatními partnery a významnými institucemi, podniky a osobnostmi regionu, účast na řadě významných jednání na půdě Parlamentu ČR, MŠMT a Ministerstva zdravotnictví ČR a Ministerstva financí ČR, Evropské asociace univerzit, České konference rektorů a Rady vysokých škol. Jsem rád, že se i celá řada dalších pracovníků školy podílí na práci různých odborných grémíí. Snažíme se, aby veřejnost byla o naší činnosti informována, což potvrzuje např. více než pět set článků o nás v tisku nebo vydávání Zpravodaje Univerzity Pardubice, který vyšel čtyřikrát.

Je mnoho činností, které jsou zajišťovány jako nezbytně nutné pro chod vysoké školy. O některých jsem hovořil, ale bohužel nemohu zdaleka zachytit množství řešených problémů a objem práce v nich obsažených. Asi to jinak nejde, ale je škoda, že se například nemohu dotknout práce všech těch, kteří iniciativně a na profesionální úrovni zvládají své úkoly.

Vážené dámy, vážení pánové, milé studentky, milí studenti,

na závěr mi dovoluji, abych poděkoval všem, kteří svou prací přispěli k tomu, že rok 2002 byl v životě naší almae matris rokem úspěšným. Je to zásluha mnoha z Vás, kteří Univerzitě Pardubice věnují maximum času a energie. Rok 2003 bude pro nás neméně náročný než roky předchozí. Je pravděpodobné, že bude na základě určitého kvalitativního hodnocení vědecké a vzdělávací činnosti nastartován proces diferenciací mezi českými univerzitami. Bude se dále zvyšovat konkurence na trhu vzdělávání. Musíme udělat vše proto, abychom obstáli co nejlépe. A to nebude jednoduché. Základem úspěchu je kvalita akademických pracovníků, o kterou musíme pečovat. Apeluji proto na všechny naše fakulty a ústavy, aby se péče o zabezpečení všech našich studijních programů perspektivními, erudovanými učiteli s kvalitním vědeckým, případně vývojovým záměrem stala nejvyšší prioritou našeho snažení.

Přeji všem studentům a zaměstnancům Univerzity Pardubice úspěchy v práci a při studiu, pohodu v životě osobním a v neposlední řadě pevné zdraví. Naší almae matris pak přeji co nejlepší podmínky k uskutečnění našich společných cílů.

QUOD BONUM, FELIX, FAUSTUM, FORTUNATUMQUE SIT.

prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.
rektor

Jmenování rektora Univerzity Pardubice na Pražském hradě

V úterý 21. ledna byl v odpoledních hodinách na Pražském hradě ve Trůnním sále jmenován prezidentem republiky Václavem Havlem do funkce rektora Univerzity Pardubice na tříleté období od 1. února 2003 do ledna roku 2006 prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

Spolu s ním bylo jmenováno, za přítomnosti ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR Petry Buzkové, dalších patnáct představitelů českých vysokých škol:

prof. PhDr. Václav Cejpek

– Janáčkova akademie múzických umění v Brně,

prof. Ing. Tomáš Čermák, CSc.

– Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava,

doc. Ing. Jaroslava Durčáková, CSc.

– Vysoká škola ekonomická (2. funkční období),

prof. Ing. Jan Hron, DrSc.

– Česká zemědělská univerzita v Praze,

prof. Ing. Vojtěch Konopa, CSc.

– Technická univerzita v Liberci,

prof. MUDr. PhDr. Jana Mačáková, CSc.

– Univerzita Palackého v Olomouci (2. funkční období),

doc. akad. arch. Jiří Pelcl

– Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze,

prof. Ing. Stanislav Procházka, DrSc.

– Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně

(2. funkční období),

prof. akad. malíř Jiří Sopko

– Akademie výtvarných umění v Praze,

prof. RNDr. Václav Suchý, DrSc.

– Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně

(2. funkční období),

plk. doc. Ing. Rudolf Urban, CSc.

– Vysoká vojenská škola pozemního vojska ve Vyškově,

plk. doc. Ing. František Vojkovský, CSc.

– Vojenská akademie v Brně,

prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

– Vysoké učení technické v Brně (2. funkční období),

prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.

– Univerzita Karlova (2. funkční období),

prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc.

– České vysoké učení technické v Praze (2. funkční období),

Slavnostního jmenování se zúčastnil rovněž člen předsednictva Akademického senátu Univerzity Pardubice doc. Ing. Karel Handlří, CSc., zastupující nejvyšší samosprávný orgán univerzity, který jednohlasně zvolil Miroslava Ludwiga za kandidáta na funkci rektora pro další tříleté funkční období 2003 – 2006 na svém zasedání v úterý 12. listopadu 2002.

Prof. Ludwig tak vstupuje do svého druhého funkčního období v čele univerzity. Je třetím rektorem v devítileté historii Univerzity Pardubice a celkově osmou osobností, která stanula během padesátileté historie vysoké školy v Pardubicích v jejím čele.

Ke jmenování panu rektorovi gratulujeme. K úspěšnému výkonu jeho úřadu mu za celou redakci přejeme dostatek energie a dobrých podmínek pro uskutečnění všech představ a plánů ve vedení univerzity, hodně tvůrčích a osvědčených spolupracovníků a rozhodnutí ku prospěchu Univerzity Pardubice a jejího rozvoje v nadcházejících třech letech.

(vw)

rektor UPa prof. Ludwig stojí vlevo za prezidentem Václavem Havlem

(fota zapůjčil archiv Univerzity Karlovy v Praze)

VOLBA NOVÉHO DĚKANA NA DOPRAVNÍ FAKULTĚ JANA PERNERA

navržení kandidáti: doc. Graja, prof. Melichar, prof. Mojžíš, prof. Pešlová, prof. Šotek

Dopravní fakulta si vydobyla svou pedagogickou, vědeckou a expertní činností významné postavení ve všech oborech dopravy nejen v České republice, ale i v zahraničí. V poměrně krátké době dosáhla na všechny atributy univerzitního pracoviště, včetně zajišťování doktorského studia, získání habilitačního práva a práva provádět řízení ke jmenování profesorem.

V čele Dopravní fakulty Jana Pernera byl po dobu dvou funkčních období děkan prof. Ing. Milan Lánský, DrSc., a to znamená, že fakultu vedl déle než polovinu její desetileté existence v Pardubicích.

Protože funkce děkana může být vykonávána podle ustanovení zákona o vysokých školách stejnou osobou na stejné fakultě nejvýše dvě po sobě bezprostředně následující funkční období, musela Dopravní fakulta Jana Pernera přistoupit k přípravě voleb nového děkana.

Nově zvolený Akademický senát Dopravní fakulty Jana Pernera na svém druhém zasedání 12. prosince 2002 projednal harmonogram a přípravu nezbytných kroků vedoucích k řádné volbě děkana. Celkem bylo přítomno 14 senátorů a senátorek. Jednohlasně byla schválena volební komise pro přijímání návrhů na děkana ve složení: Ing. Karel Greiner (předseda), Ing. Michal Musil, Ph.D., Ing. Milena Foglarová, doc. Ing. Pavel Šaradin, CSc., Ing. Jaroslav Kleprlík, Ph.D. Příjem návrhů na děkana byl zahájen 16. prosince 2002 a ukončen 10. ledna 2003. Volební komise obdržela od akademické obce návrhy na pět kandidátů na funkci děkana DFJP: doc. Ing. Milana Graja, CSc., prof. Ing. Vlastimila Melichara, CSc., prof. Ing. Vlastislava Mojžíše, CSc., prof. Ing. Františku Pešlovou, CSc. a prof. Ing. Karla Šotka, CSc.

Navržení kandidáti se představili akademické obci dne 21. ledna 2003 ve 13.00 hod v posluchárně A1. Vystoupení jednotlivých kandidátů bylo velice pozitivně hodnoceno všemi přítomnými, jak po stránce odborné, tak po stránce manažerské. Zcela jasně byl od

všech podán plán postupných kroků, jak navázat na tradici Dopravní fakulty Jana Pernera, a v čem postavení fakulty vylepšit. Na závěr svého vystoupení se docent Graja vzdal své kandidatury na funkci děkana fakulty.

Vlastní volba děkana proběhla dne 27. ledna na 3. zasedání Akademického senátu DFJP. Na zasedání akademického senátu byli přítomni všichni senátoři a senátorky, tj. celkový počet 15 osob, z toho deset akademických pracovníků a pět studentů. Na výsledné kandidátce pro volbu děkana DFJP byli zapsáni: prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc., prof. Ing. Vlastislav Mojžíš, CSc., prof. Ing. Františka Pešlová, CSc. a prof. Ing. Karel Šotek, CSc.

V 1. kole voleb bylo odevzdáno 15 hlasů (všechny hlasy byly platné) s následujícím výsledkem: prof. Melichar získal 4 hlasy, prof. Mojžíš 3 hlasy, prof. Pešlová 1 hlas, prof. Šotek 7 hlasů. Do 2. kola tedy postoupili: prof. Melichar, prof. Mojžíš a prof. Šotek.

Ve 2. kole voleb bylo odevzdáno 15 hlasů (všechny hlasy byly platné) s následujícím výsledkem: prof. Melichar 0 hlasů, prof. Mojžíš 3 hlasy, prof. Šotek 12 hlasů. Děkanem DFJP byl ve druhém kole zvolen prof. Ing. Karel Šotek, CSc. Volby proběhly v souladu s Volebním a jednacím řádem AS DFJP.

Akademický senát fakulty vyjádřil přesvědčení, že další rozvoj Dopravní fakulty Jana Pernera pod vedením nového děkana bude stejně úspěšný jako dosud a že její význam a prospěšnost se bude jistě i nadále zvyšovat.

*doc. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.
předseda Akademického senátu DFJP*

Na základě návrhu AS DFJP a provedené volby jmenoval rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Karla Šotka, CSc. děkanem Dopravní fakulty Jana Pernera, a to s účinností od 1. března 2003. Jmenovací dekret mu prof. Ludwig slavnostně předal při zasedání vedení Univerzity Pardubice dne 24. února.

(vw)

shromáždění Akademické obce DFJP dne 21. 1. 2003

zasedání senátu v den voleb 27. 1. 2003

Václav Klaus prezidentem republiky – přijede na univerzitu potřetí?

Na Pražském hradě byl 28. února zvolen novým prezidentem České republiky Václav Klaus. Naši univerzitu v předchozích svých vrcholných funkcích navštívil již dvakrát.

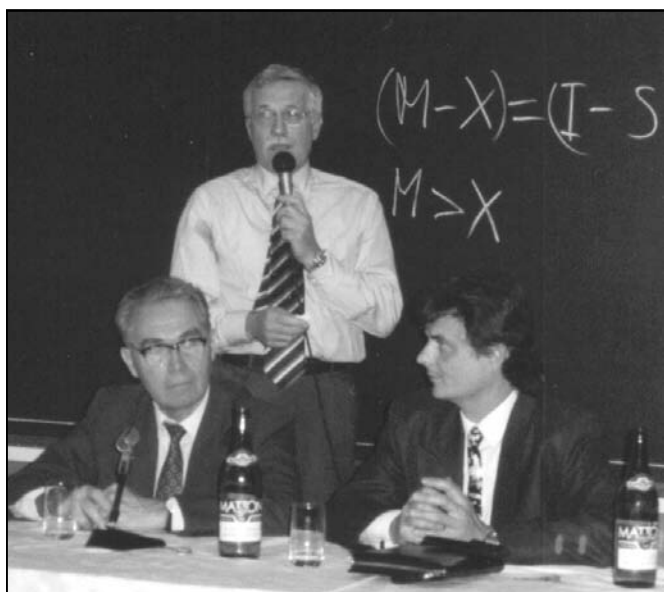
Poprvé jako předseda vlády přednášel v tehdejší hlavní posluchárně Fakulty chemicko-technologické 12. listopadu 1996. Po skončení své přednášky se podepsal do pamětní knihy a ochotně udílel podpisy svým obdivovatelům.

Jeho druhá návštěva se uskutečnila v době, kdy zastával funkci předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Vác-

lav Klaus se zúčastnil dne 27. září 2000 vyvrcholení oslav padesáti let vysokého školství v Pardubicích a uvedení nových insignií do života univerzity. Snímek ho zachycuje v univerzitní aule mezi hosty slavnostního akademického obřadu, který se mu svým ceremoniálním průběhem velice líbil.

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ludwig ve svém gratulačním dopise nově zvolenému prezidentu republiky vyjádřil mimo jiné přání a pozvání k návštěvě Václava Klause na univerzitě potřetí...

Miloš Charbuský

*Pro velkou hodfou poselkou
ze setkání se studenty*

Václav Klaus

12. 11. 1996

2000

*ráční hoste' 27. 9.
2000*

*+ s...
Václav Klaus*

1996

Představujeme * profesoři univerzity jmenovaní v roce 2002

V roce 2002 úspěšně ukončili řízení ke jmenování profesorem a byli jmenováni:

s účinností od 15. května 2002:

- **prof. Ing. Ladislav Koudelka, DrSc.** pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů,
- **prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.** pro obor Fyzikální chemie,

- **prof. Ing. Jaroslav Vacek, DrSc.** pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura.

s účinností od 1. listopadu 2002:

- **prof. Ing. Jan Čapek, CSc.** pro obor Manažerská informatika,
- **prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc.** pro obor Technologie a management v dopravě a telekomunikacích.

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.

Prof. Jan Čapek je absolventem Strojní a elektrotechnické fakulty Vysoké školy dopravní v Žilině (1970), kam přišel z Hořic v Podkrkonoší, kde se 3. 12. 1946 narodil. Po absolutoriu na VŠD působil na katedře tepelných a hydraulických strojů jako výzkumný pracovník (řešení státních výzkumných úkolů řady III-6, III-7 a III-8, jejímž koordinátorem byl ÚT ČSAV Praha) a od roku 1979 ve funkci vedoucího laboratoře proudění. V roce 1981 ukončil kandidátské studium na Elektrotechnické fakultě ČVUT Praha obhajobou disertační práce „Meranie rýchlosti plynu za čelom rázovej vlny“. V roce 1983 přešel na katedru technické kybernetiky do funkce vedoucího laboratoře a odborného asistenta. V té době byl zodpovědným řešitelem etapy státního výzkumného úkolu III-8-9/08.1. V rámci pedagogického působení se věnoval měřicím informačním systémům a řízení experimentů pomocí počítače. Zkušenosti nabyté při řešení více než 21 vědeckovýzkumných úkolů pro praxi zúročil jako spoluautor v monografii „Technická diagnostika železničních hnacích vozidel“ NADAS 1986. V roce 1990 zakládá katedru spolehlivosti a diagnostiky a také se habilitoval v oboru Měřicí technika s prací „Dynamická chyba snímačov a možnosti jej minimalizácie“. Kromě řady předmětů, které v průběhu svého pedagogického působení na VŠDS zavedl, zakládá v roce 1991 i studijní obor Přístrojová regulační a automatizační technika na strojní fakultě VŠDS Žilina. Do této doby spadá i autorství řady vysokoškolských skript, z nichž můžeme jmenovat např. „Identifikace systémů v dopravě a spojích“, „Měřicí informační systémy“, „Zpracování diagnostických signálů“ atd.

Po rozdělení republiky odchází do Pardubic, kde se na Fakultě ekonomicko-správní stává vedoucím katedry informačních systémů. V této době zavádí do studia řadu nových předmětů, z nichž můžeme jmenovat např. Základy informačních technologií, Modelování ekonomických a sociálních procesů aj. Ve své pedagogické práci se soustředí zejména na spolupráci se zahraničím, kdy se stává koordinátorem a zodpovědným řešitelem řady projektů TEMPUS. V roce 1995 se zapojuje do projektu TEMPUS 3611 „Multimedia for Higher Education“, v letech 1996-1999 je koordinátorem projektu TEMPUS 11572 „Information Systems in Public Administration“, na základě kterého zavádí na Fakultě ekonomicko-správní Univerzity Pardubice studijní program Systémové inženýrství a informatika s oborem Informatika ve veřejné správě ve všech třech stupních - bakalářském, magisterském a doktorském. Do tohoto studijního programu zavedl předměty Bezpečnost informací, Operační systémy a volitelný předmět Fraktály a chaos. Je koordinátorem projektu TEMPUS 14304 „Public Administration Re-Qualification and Development“, který skončil v dubnu 2002. Kromě těchto programů ještě byl spoluřešitelem projektu TEMPUS S_JEP12359 „National Network of EuroStudy Academic Centres in

the Czech Republic“, řešeného v letech 1998-2000. Zkušenosti ze zpracování signálů a řešení přenosových problémů zúročil spolu se svým kolegou doc. Fabiánem v monografii „Komprimace dat principy a praxe“, vydané nakladatelstvím Computer Press v roce 2000.

Na Fakultě ekonomicko-správní Univerzity Pardubice působil od podzimu roku 1993 jako docent a vedoucí katedry informačních systémů, od roku 1995 do roku 1997 ve funkci proděkana fakulty pro vnější vztahy, v letech 1997 - 2000 jako prorektor Univerzity Pardubice pro vnější vztahy a rozvoj univerzity, v letech 2000 - 2002 jako docent na Ústavu systémového inženýrství a informatiky Fakulty ekonomicko-správní. Na podzim roku 2001 by akademickým senátem fakulty zvolen do funkce děkana fakulty a rektorem byl jmenován děkanem Fakulty ekonomicko-správní na tříleté období od 1. 1. 2002.

Pedagogické působení prof. Čapka spočívá především v rozvíjení a garantování kurzů Ústavu systémového inženýrství a informatiky jak pro stejnojmenný studijní program, tak i pro studijní program Hospodářská politika a správa. Jsou to zejména předměty Základy informačních technologií I, Modelování sociálních a ekonomických procesů, Bezpečnost informací, Operační systémy, Simulace systémů, Fraktály a chaos. Kurz Informační systémy vyučoval též v angličtině pro zahraniční studenty v rámci projektu Socrates/Erasmus. Garantuje též doktorský kurz „Teorie bezpečnosti informací“. Od roku 2000 je členem oborové rady doktorského studia v oboru Systémové inženýrství a informatika a garantem tohoto studia na Fakultě ekonomicko-správní. Působí jako školitel pěti doktorandů, z nichž dva po úspěšném složení státních doktorských zkoušek jsou před odevzdáním a obhajobou svých doktorských prací a jedna doktorandka úspěšně svoji doktorskou práci na sklonku roku 2002 obhájila. Od roku 2003 je členem oborové rady doktorského studia Řízení a ekonomika podniku na Podnikatelské fakultě VUT Brno, kde je rovněž školitelem.

Mezi jeho další pedagogické působení je možno zařadit přednáškové cykly na zahraničních univerzitách. Jmenovitě v roce 1997 na University of Granada a National University of Galway v Irsku v letech 1997 a 2000, University of Helsinki v roce 1998, Amsterdam Business School v Holandsku v roce 1999, University of Parma v Itálii v letech 1999, 2000, 2001 a 2002. Přednášky byly proslaveny převážně na témata modelování, bezpečnost informací a geografické informační systémy.

Prof. Čapek působil a působí jako člen vědecké rady Univerzity Hradec Králové (1999 - 2002), člen vědecké rady UPa (1994 - 1997, 1997 - 2000, 2000 - 2003), člen vědecké rady Fakulty ekonomicko-správní UPa (1993 - 1996, 1996 - 1999, 1999 - 2002, 2002 dosud), člen vědecké rady Hospodářské fakulty TU-Liberec (2002 dosud), člen vědecké rady Podnikatelské fakulty VUT Brno (2002 dosud), člen vědecké rady Fakulty informatiky a manage-

mentu UHK (2002 dosud), jako člen organizačního výboru konference Public Administration (1994, 1998, 2000).

Výzkumný zájem prof. Čapka se v letech 1994 - 2000 soustředil převážně do řešení zahraničních výzkumných projektů. V letech 1994 - 1997 to byl COPERNICUS WELL-GIS (zodp. řešitel), v letech 1994 - 1996 COPERNICUS Q-REC CIPA - CT94-0213 (zodp. řešitel), v letech 1997 - 2000 COPERNICUS Q-REC Implement ER-BIC C15CT960736 (zodp. řešitel) a v letech 1999 - 2001 COPERNICUS PANEL-GI proj. No.977136 (zodp. řešitel na UPa).

Prof. Čapek je rovněž úspěšný ve veřejných grantových soutěžích. Je zodpovědným řešitelem grantu GA ČR 402/02/1460, spoluřešitelem grantu GA ČR 402/01/1369 a garantem grantu GAČR 201/02/P004. Výrazně se také podílel na rozvoji Výzkumného záměru Fakulty ekonomicko-správní. Působení prof. Čapka na celostátní úrovni je spojeno s aktivitami technické normalizační komise TNK 122 „Geografické informace/Geomatika“ při ČSNI, je členem předsednictva CAGI (Česká asociace pro Geografické informace)

od roku 2001 člen oborové komise A FRVŠ „Informační technologie ve vysokoškolském vzdělávání“, člen komise pro státní závěrečné zkoušky na FIM UHK, člen programového výboru konference SI Hradec Králové (1998,1999), člen programového výboru konference GIS-SEČ (1999, 2000).

Působení na mezinárodní úrovni je spojeno s členstvím v organizacích EIAI (European Association for International Education) od roku 1996 a GISIG (Geographical Information Systems International Group) od roku 1994. Od roku 1993 působí jako předseda komise pro státní závěrečné zkoušky na Žilinské univerzitě v Žilině, SK.

Publikační činnost: monografie 2, příspěvky v recenzovaných publikacích 21, příspěvky na konferencích 46 (44 zahraničních), příspěvky v nerecenzovaných publikacích 55 (15 zahraničních), výzkumné zprávy a práce 46, patenty a autorská osvědčení 17 (3 zahraniční USA, SRN, Švédsko), učebnice a skripta jako hlavní autor 10, citace 68 (26 zahraničních).

prof. Ing. Ladislav Koudelka, DrSc.

Prof. Ing. Ladislav Koudelka, DrSc. se narodil 3. srpna 1942 v Protivanově, na Dražanské vysočině. Základní školu navštěvoval v Radiměři u Svitav, střední školu ve Svitavách. V letech 1959 - 1964 vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Pardubicích, obor Anorganická technologie se zaměřením Výroba velmi čistých látek. Po studiu nastoupil jako asistent na katedru Obecné a anorganické chemie VŠCHT Pardubice. Vzhledem k tomu, že v roce 1968 podepsal anketu „2000 slov“, byla mu obhajoba kandidátské disertační práce povolena až v roce 1977, kdy za práci na téma „Polovodivé chalkogenidy arsenito-olovnaté“ obdržel titul kandidáta chemických věd. Po obhájení kandidátské práce se začal zabývat studiem struktury skelných materiálů pomocí Ramanovy spektroskopie. Výsledky těchto prací publikoval v zahraničních časopisech, takže v polovině osmdesátých let měl již dostatek prací na habilitaci. Nicméně habilitace mu byla umožněna až v roce 1990, kdy se stal docentem pro obor Chemická technologie kovových a anorganických materiálů. V roce 1991 obhájil pak doktorskou disertační práci s názvem „Studium struktury a vlastností chalkogenidových a halogenid-chalkogenidových skel metodou Ramanovy spektroskopie“ před komisí pro obhajoby doktorských prací z anorganické chemie.

Na Fakultě chemicko-technologické vyučuje jednak v základních předmětech Obecná chemie a Anorganická chemie a ve specializaci Materiálové inženýrství přednáší předměty Kovové materiály, Speciální metody zpracování materiálů a Metody charakterizace materiálů. Je též odborným garantem předmětu English Seminar on Material Engineering.

Od poloviny devadesátých let se ve své vědecké práci zabývá krystalickými i skelnými fosfáty a borofosfáty, zejména studiem jejich vlastností a struktury, k čemuž využívá zejména metody Ramanovy, infračervené a NMR spektroskopie. Díky prezentaci výsledků vědecké práce na zahraničních konferencích (Lille, Aberystwyth, Edinburgh, Montpellier, Jena) navázal spolupráci s pracovníky Univerzity v Jeně (prof. D. Stachel) a ze Spolkového ústavu pro výzkum a testování materiálů v Berlíně (dr. C. Jäger). V posledních letech pro výzkumy borofosfátových materiálů získal též finanční podporu Grantové agentury ČR a Grantové agentury AV ČR.

Absolvoval 2 stáže v USA. V roce 1985 během 6 měsíců pracoval na Pennsylvania State University u prof. J. Lannina a na Universi-

ty of California v Los Angeles u prof. J. D. Mackenzie. V roce 1990 pracoval 3 měsíce u prof. P. Boolchanda na University of Cincinnati, Ohio.

Kromě své pedagogické a vědecké činnosti vykonával na škole též četné organizační funkce. V letech 1977 - 1987 byl tajemníkem katedry obecné a anorganické chemie, od roku 1985 organizačně zajišťuje studium oboru Materiálové inženýrství na FChT. V letech 1991 - 1994 vykonával funkci prorektora VŠCHT Pardubice pro vědeckovýzkumnou činnost. V této funkci se podílel na zřízení dopravní fakulty a její akreditaci, stejně tak jako na akreditaci fakulty ekonomicko-správní. Podílel se rovněž na založení Ústavu cizích jazyků VŠCHT a zavedení jazykového pedagogického studia na univerzitě. Byl též jedním z iniciátorů vybudování Univerzitní knihovny a podílel se na transformaci VŠCHT na Univerzitu Pardubice. V letech

1999 - 2001 byl předsedou Akademického senátu Univerzity Pardubice, v současné době je členem Akademického senátu Fakulty chemicko-technologické.

Své organizační schopnosti využil i při organizování vědeckých akcí. Byl odborným garantem několika seminářů o práškových materiálech, tajemníkem organizačního výboru dvou mezinárodních konferencí Solid State Chemistry (1986, 1989), předsedou organizačního výboru 5. mezinárodního semináře Evropské termoelektrické společnosti v Pardubicích (1999). Od roku 1993 je členem výboru České společnosti průmyslové chemie, od roku 2002 též členem výboru České sklářské společnosti. Na FChT je členem oborové rady doktorského studia oboru Chemie a technologie anorganických materiálů. V letech 1991 - 1994 byl členem vědecké rady VŠCHT Pardubice. Z hlediska experimentální metodiky řadu let vedl celoškolská servisní pracoviště rentgenové difrakční analýzy, diferenční termické analýzy a laboratoř metod charakterizace práškových materiálů na FChT.

Je činný i ve spolkovém a veřejném životě v Pardubicích. Mezi jeho zájmy patří dlouhá léta sborový zpěv. V letech 1959 - 1981 byl členem Vysokoškolského uměleckého souboru VŠCHT Pardubice, podílel se na organizaci prvních ročníků mezinárodních festivalů IFAS v Pardubicích. Je členem tenisového oddílu USK. V letech 1994 - 2002 byl členem Zastupitelstva města Pardubic, kde prosadil finanční podporu města (31 mil. Kč) pro výstavbu víceúčelového

sálu univerzity v Polabinách a zasloužil se o obnovu pomníku TGM v Pardubicích na náměstí Čs. legií po 58 letech od jeho zničení za okupace. Je členem Komise pro výchovu a vzdělávání Rady města Pardubice a členem Výboru pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost Pardubického kraje.

V roce 2001 bylo na Fakultě chemicko-technologické zahájeno jeho řízení ke jmenování profesorem. Před vědeckou radou fakulty přednesl dne 17. října 2001 přednášku na téma „Aplikace spektroskopických metod ke studiu struktury skel“ a Vědecká rada Univerzity Pardubice jej dne 21. ledna 2002 doporučila pro jmenování profesorem pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů.

prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.

Jiří Málek se narodil 7. září 1959 v Poličce. Po maturitě na Střední průmyslové škole chemické v Pardubicích zahájil v roce 1978 studium na Vysoké škole chemicko-technologické v Pardubicích v oboru Chemická technologie speciálních a kovových anorganických materiálů. Studia ukončil v roce 1982 a ve stejném roce zahájil interní vědeckou aspiranturu na katedře obecné a anorganické chemie u doc. Ing. Ladislava Tichého, DrSc. Titul kandidáta chemických věd v oboru Anorganická chemie obhájil v roce 1986 (téma disertační práce: „Příspěvek k problematice n-typové vodivosti chalkogenidových skel“). Od září roku 1988 byl zaměstnán ve Společné laboratoři chemie pevných látek ČSAV a VŠCHT Pardubice. Od 1991 působil také jako učitel na katedře anorganické technologie. V roce 1997 se habilitoval (téma habilitační práce: „Kinetická informace v termoanalytických křivkách“). Titul doktora technických věd obhájil na VŠCHT Praha v roce 2000 (téma disertační práce: „Kinetika strukturní relaxace a krystalizace nekystalických materiálů“). V roce 2001 bylo na Fakultě chemicko-technologické zahájeno jeho řízení ke jmenování profesorem. Před vědeckou radou fakulty dne 5. prosince 2001 přednesl přednášku na téma: „Kinetika makroskopických jevů v nekystalických systémech“. Na základě návrhu vědeckých rad fakulty a Univerzity Pardubice byl jmenován profesorem pro obor Fyzikální chemie s účinností od 15. května 2002. Od 1. června stejného roku působí na Katedře fyzikální chemie Fakulty chemicko-technologické.

V letech 1998 – 1990 byl na dvacetiměsíční stáži na Universidad Hispalense v Seville (Španělsko) u profesora José M. Criada. Od poloviny devadesátých let pobýval celkem 24 měsíců v National In-

stitute for Research in Inorganic Materials v Cukubě (Japonsko) ve výzkumném týmu Dr. Takefumi Mitsuhashiho. V akademickém roce 1997-1998 působil jako hostující profesor na Universitat Politècnica de Catalunya v Terrasse (Španělsko) v týmu profesora Salvadora Montserratara.

Předmětem jeho odborného zájmu je studium procesů krystalizace, strukturní relaxace a viskozitních vlastností silně podchlazených sklotvorných kapalin a sklovitých materiálů. Publikoval 83 původních vědeckých prací (94% v mezinárodních odborných časopisech) s více než 500 citačními ohlasy. Je autorem 11 plenárních nebo zvaných přednášek na mezinárodních konferencích a symposiích, 50 dalších příspěvků na konferencích doma i v zahraničí. Dále přednesl více než 20 přednášek na zahraničních univerzitách a ústavech (Madrid, Barcelona, Sevilla, Tokio, Ósaka, Hirošima, Sapporo, Aberdeen, Freiberg). Podílel se také na řešení řady výzkumných projektů doma i v zahraničí.

V současné době přednáší předměty Moderní materiály a Kalorimetrické a termoanalytické metody. Zároveň je vedoucím diplomových prací a školitelem studentů v doktorských studijních programech Fyzikální chemie a Anorganická technologie. Působí v redakční radě časopisu *Thermochimica Acta* (Elsevier) a je členem několika mezinárodních odborných společností. Je rovněž členem České společnosti chemické a místopředsdou Odborné skupiny pro termickou analýzu. Od 1. února 2000 pracuje jako prorektor Univerzity Pardubice.

Jiří Málek je 20 let ženatý, má dvě dcery – Magdaléna (1984) – Věra (2003). Ve volném čase se věnuje četbě, fotografii a pobytu v přírodě.

prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc.

Prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc. se narodil 22. března 1950 v Turnově. Základní školu absolvoval v Náměšti nad Oslavou, Střední všeobecně vzdělávací školu v Třebíči. Po maturitě v letech 1968 – 1973 vystudoval Vysokou školu dopravní v Žilině, obor Provoz a ekonomika železniční dopravy. Po absolvování vysoké školy pracoval jako výzkumný pracovník VÚD Žilina a inženýr železniční dopravy v kontejnerovém terminálu ČSKD Intrans Brno - Horní Heršpice. Od roku 1976 působil jako asistent a odborný asistent na Fakultě provozu a ekonomiky dopravy a spojů VŠDS v Žilině, kde v roce 1984 obhájil kandidátskou disertační práci na téma „Progressivní metody hodnocení efektivnosti investiční výstavby v železniční dopravě“. Od roku 1993 pracoval na VŠCHT Pardubice, kde se podílel na založení Dopravní fakulty Jana Pernera a katedry dopravního managementu, marketingu a logistiky, na které působí od roku 1994 jako její vedoucí. Od 7. 6. 1995 byl jmenován docentem na

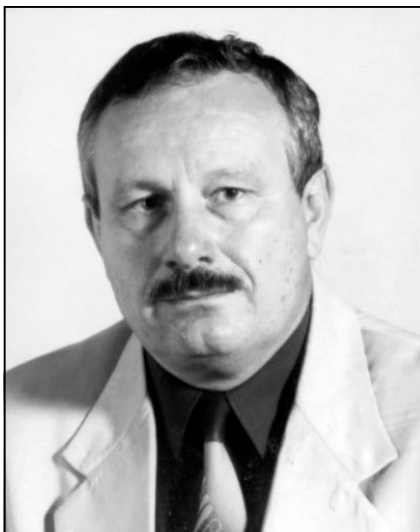
Ekonomické fakultě TU-VŠB Ostrava v oboru Podnikatelství a management, kde obhájil habilitační práci na téma: „Analýza poptávky a nabídky v dopravě“.

Působil ve funkci vedoucího řešitele a řešitele řady výzkumných projektů jako pracovník VŠDS Žilina a DFJP. V současné době je zapojen do řešení projektu GAČR „Reengineering v řízení logistických procesů v dopravě“, výzkumného záměru institucionálního výzkumu DFJP „Interakce dopravních prostředků a dopravní cesty“ (v oblasti kvality dopravních a přepravních procesů) a studie aplikovaného výzkumu „Návrh výlukové činnosti na stavbách II. a IV. tranzitního koridoru“ (v oblasti stanovení ekonomických ztrát z výlukové činnosti).

V pedagogické praxi zabezpečoval řadu předmětů. V současné době na DFJP přednáší předměty Ekonomika podniku, Ekonomika dopravního podniku a Vybrané partie z managementu podniku

(doktorské studium). Působí jako vedoucí pěti diplomantů ve studijním oboru Dopravní management, marketing a logistika a školitel pěti doktorandů ve studijním oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích. Je garantem a předsedou státní zkušební komise magisterského studia v oboru Dopravní management, marketing a logistika. Dále působí jako garant, předseda a člen státních komisí doktorského studia v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích, v zaměření management. Jako člen a předseda působí v komisích magisterského a doktorského studia na Fakultě dopravní ČVUT v Praze.

V rámci vědeckovýzkumné a pedagogické činnosti úzce spolupracuje s fakultou FRI Žilinské univerzity a Kolegiem řízení a financování Szkoły Głownej Handlowej ve Varšavě. V rámci projektu SOCRATES spolupracuje s Univerzitou Mannheim a Osnabrück. Absolvoval několika týdenní studijní pobyty ve Varšavě, St. Petěrburgu, Moskvě a Drážďanech. Pravidelně se

zúčastňuje konferencí CEMT (Luxembourg, Innsbruck, Thessaloniki).

Je spoluautorem dvou monografií, 45 původních vědeckých publikací s 29 citačními ohlasy, autorem 5 titulů skript a řešitelem 42 výzkumných projektů základního a aplikovaného výzkumu.

Od roku 1996 je členem Vědecké rady Univerzity Pardubice a Dopravní fakulty Jana Pernera. V letech 1996 - 2003 vykonával funkci proděkana pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy na DFJP.

V roce 2001 bylo na Dopravní fakultě Jana Pernera zahájeno jeho řízení ke jmenování profesorem. Před vědeckou radou fakulty přednesl dne 27. 3. 2002 přednášku na téma: „Cenová elasticita poptávky ve veřejné osobní dopravě“ a Vědecká rada Univerzity Pardubice jej dne 20. 5. 2002 doporučila pro

jmenování profesorem pro obor Technologie a management v dopravě a telekomunikacích.

prof. Ing. Jaroslav Vacek, DrSc.

Prof. Jaroslav Vacek se narodil 12. 3. 1938 v Kladně. Pracuje jako vedoucí vědecký pracovník Kloknerova Ústavu ČVUT v Praze, kde působí od roku 1992. V letech 1987 až 1992 byl vedoucím oddělení hornické geotechniky v Ústavu Geotechniky ČSAV. Předtím byl zaměstnán v Ústavu pro výzkum rud Praha jako vědecký pracovník, později vedoucí vědecký pracovník a vedoucí oddělení geomechaniky. Na Univerzitě Pardubice působí od roku 1995 na Katedře dopravní infrastruktury Dopravní fakulty Jana Pernera.

Za posledních 5 let je autorem a spoluautorem 29 technických a vědeckých publikací v našich i zahraničních časopisech a na konferencích (USA, Španělsko, Singapur, Thajsko, Polsko, Itálie, Německo, Slovensko), celkově více než 130.

Jeho výzkumná činnost je zaměřena na mechaniku hornin a zemin, laboratorní výzkum vlastností hornin a zemin, fyzikální a matematické modely horninového masivu, stabilitu masivu. Na Dopravní fakultě Jana Pernera je garantem a přednáší pro studenty prezenčního studia předmět Geotechnika a v doktorském studiu vede předmět Aplikovaná geotechnika. Pravidelnou přednáškovou činnost vykonává též na Kloknerově ústavu ČVUT, a to zejména pro inženýry z praxe.

Z dalších profesních činností lze uvést, že působí jako zástupce ČR v Evropské unii v Řídicím výboru COST345 a člen working group 3 COST345. Je rovněž např. členem národní skupiny světové organizace pro výpočty v geotechnice „IACMAG“, členem redakční rady časopisu „Acta Polytechnica“, členem vědecké rady KÚ.

V posledních letech se podílel na řešení řady projektů: na programu Evropské unie, akce COST345 grant č. OC 345.10.(1999) „Comparison of Assessing Highway Structures, Utilized in Czech Republic with European Union Ones“ (řešený v letech 1999 - 2002); grant v rámci nadace Volkswagen ve spolupráci s TU Mnichov „Model Experiments on the Pressure Distribution in a Coal

Seam, or in a Wide Coal Pillar, before and after the Bump Initiation“ (řešený v letech 1996 - 1999); v rámci česko-americké vědeckotechnické spolupráce s Denver Research Center grant č. 94 028 „Capacity Improvement of Internal Depots in Open Coal Mines“ (řešený v letech 1994 - 1998); GA ČR grant 103/00/0530 „Experimentální a teoretická studie zatížení uhelné sloje před a po ořezu“ (v letech 2000 - 2002). V rámci těchto zahraničních grantů pobýval a přednášel i na několika měsíčních stážích v zahraničí (v letech 1994 - 1998 absolvoval 4 pobyty v USA v celkové délce asi 3 měsíců, v letech 1996 - 1999 2,5 měsíční pobyt na TU Mnichov).

Profesor Vacek je činný i v oblasti posudkové a soudně znalecké činnosti v oboru Těžba, odvětví Geologie, specializace Stabilita podzemních prostorů a svahů, tunelů, apod. V rámci spolupráce se soudy, průmyslovými podniky, magistráty, pojišťovnami, soukromými firmami atd. realizuje ročně asi 10 projektů či soudně znaleckých posudků.

V roce 1962 absolvoval konstrukčně dopravní obor FSv ČVUT v Praze. V roce 1987 obhájil na HoÚ ČSAV Praha doktorskou disertační práci s názvem „Výzkum stability okolí dlouhých důlních děl“ a získal titul CSc. Doktorem technických věd pro obor Dobývání ložisek na VŠB-TU v Ostravě byl jmenován v roce 1990. Na Dopravní fakultě Jana Pernera se habilitoval 4. března 1998 s prací „Stabilita umělého svahu s předurčenou smykovou plochou“ a s účinností od 1. dubna 1998 byl jmenován docentem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura. Řízení ke jmenování profesorem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura bylo zahájeno na Dopravní fakultě Jana Pernera, před jejíž vědeckou radou přenesl dne 18. dubna 2001 profesorskou přednášku s názvem „Moderní metody řešení úloh z geotechniky“. Vědecká rada Univerzity Pardubice na svém zasedání dne 15. října 2001 doporučila, aby byl kandidát jmenován profesorem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura, jímž se stal s účinností od 15. května 2002.

Z lednového zasedání Vědecké rady Univerzity Pardubice

docentské diplomy předal rektor UPa prof. Ludwig doc. Burgertovi, doc. Kulhánekovi a doc. Švancarovi z FChT

V pondělí dne 20. ledna se uskutečnilo poslední zasedání vědecké rady univerzity ve funkčním období 2000 – 2003.

Z počtu 38 bylo přítomno 29 členů vědecké rady. Na programu jednání bylo:

- předání 4 diplomů nově jmenovaným docentům,
- dvě řízení ke jmenování profesorem,
- projednání otázek spojených s výzkumnými záměry a
- celkové zhodnocení činnosti Vědecké rady Univerzity Pardubice ve funkčním období 2000 – 2003.

V době mezi zasedáními vědecké rady jmenoval rektor na návrh děkana Fakulty chemicko-technologické a děkana Dopravní fakulty Jana Pernera čtyři docenty, jimž byly slavnostně předány při jednání vědecké rady docentské diplomy. **Doc. Ing. Ladislav Burgert, CSc.** obhájil před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické dne 19. června 2002 habilitační práci s názvem „Bezsilikátové bělení lněného prástu“ a přednesl veřejnou habilitační přednášku na téma „Barvení vlny – řešení některých ekologických otázek“. Doc. Burgert působí na Ústavu polymerních materiálů Fakulty chemicko-technologické a rektor jej jmenoval docentem pro obor Technologie makromolekulárních látek s účinností od 1. července 2002. Ke stejnému datu byl jmenován docentem pro obor Organická chemie **doc. Ing. Jirí Kulhánek, Ph.D.** Habilitační řízení jmenovaného bylo na fakultě ukončeno před VR FChT dne 19. června 2002 obhajobou habilitační práce s názvem „Studium ortho efektu ve vybraných organických systémech“. Zároveň kandidát přednesl veřejnou habilitační přednášku na téma „Využití retrosyntetických metod při plánování syntézy heterocyklů s pěti a šestičlenným kruhem“. Doc. Kulhánek působí na Katedře organické chemie Fakulty chemicko-technologické. Dalším jmenovaným docentem byl **doc. Ing. Ivan Švancara, Dr.**, který obhájil před VR FChT dne 16. října 2002 habilitační práci s názvem „Uhlíkové pastové elektrody v elektroanalýze“ a přednesl veřejnou habilitační přednášku na téma „Moderní techniky rozkladu vzorků v anorganické analýze“. Doc. Švancara působí na Katedře analytické chemie Fakulty chemicko-technologické a rektor jej jmenoval docentem pro obor Analytická chemie s účinností od 1. listopadu 2002. **Doc. Ing. Zdeněk Hřebíček, CSc.** byl jmenován docentem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura s účinností od 1. listopadu 2002. Je pracovníkem Českých drah a na Dopravní fakultě Jana Pernera působí na katedře dopravní infrastruktury. Před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera přednesl kandidát dne 2. září 2002 veřejnou přednášku na téma „Moderní metody zřizování bezстыkové koleje“ a obhájil habilitační práci s názvem „Stabilita bezстыkové koleje a monitoring napětí ve svařených kolejnicových pásech“. Vzhledem k tomu, že se jmenovaný nemohl zúčastnit předání dip-

lomu před Vědeckou radou Univerzity Pardubice, jmenování mu bylo předáno mimo zasedání vědecké rady.

Poté členové vědecké rady vyslechli dvě vystoupení v rámci řízení ke jmenování profesorem: doc. Ing. Petra Mikuláška, CSc. a doc. Dr. Ing. Ladislava Novotného, DrSc.

Doc. Ing. Petr Mikulášek, CSc. přednesl veřejnou profesorskou přednášku pro obor Chemické inženýrství s názvem „Membránová mikrofiltrace a metody její intenzifikace“ před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické dne 18. prosince 2002 a ta jej doporučila k dalšímu řízení. VR UPa po odborném vystoupení kandidáta a po rozpravě doporučila rektorovi jmenovat doc. Ing. Petra Mikuláška, CSc. profesorem pro obor Chemické inženýrství. **Doc. Dr. Ing. Ladislav Novotný, DrSc.**, který působí na Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského Akademie věd ČR a od roku 1995 přednáší na Katedře analytické chemie a Ústavu ochrany životního prostředí Fakulty chemicko-technologické, absolvoval veřejnou profesorskou přednášku s názvem „Význam mezifázových interakcí pro rozvoj voltametrie/polarografie a dalších metod v kontextu s koncepcí rozvoje a výuky (eko)elektroanalýzy“ před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické dne 16. října 2002. Vědecká rada Univerzity Pardubice po vystoupení kandidáta, rozpravě a projednání návrh na jmenování kandidáta schválila a doporučila rektorovi jmenovat doc. Dr. Ing. Ladislava Novotného, DrSc. profesorem pro obor Analytická chemie. Návrh na jmenování obou kandidátů byl rektorem postoupen ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

Rektor prof. Ludwig dále informoval členy vědecké rady o pěti, resp. čtyřech výzkumných záměrech, které pracoviště univerzity na fakultách řeší od roku 1999, případně o změnách, ke kterým při řešení záměrů v uplynulém období došlo. Univerzita Pardubice požádá o prodloužení řešení výzkumných záměrů do konce roku 2004. Na tomto postupu se, vzhledem k situaci v projektu MŠMT k výzkumným záměrům, shodlo vedení univerzity s vedením jednotlivých fakult.

Fakulta humanitních studií, která doposud nemá vlastní výzkumný záměr, předložila vědecké radě materiál s anotacemi nově předkládaného výzkumného záměru s názvem „Dítě a dětství v historické genezi (16. – 1. polovina 20. století)“. Výsledky výzkumu by měly přispět k zodpovězení některých současných otázek týkajících se krize rodiny koncem 20. století. K navrženému výzkumnému záměru proběhla bohatá diskuse přítomných.

Děkan Fakulty chemicko-technologické doc. Ing. Petr Mikulášek, CSc. informoval členy vědecké rady o přípravě dalších strukturovaných studijních programů na fakultě, které jsou připravovány pro akreditaci. Dosavadní pětiletý magisterský studijní program Chemie a technická chemie bude rozdělen na bakalářský studijní

9. poslední zasedání Vědecké rady UPa ve funkčním období 2000 - 2003

program Chemie a technická chemie s navazujícími magisterskými programy Chemie, Chemické a procesní inženýrství a Chemie a technologie materiálů. Stávající studijní program Chemie a technologie potravin je upraven a koncipován jako bakalářský studijní program Hodnocení a analýza potravin s navazujícím magisterským programem Hodnocení a analýza potravin. Bude tak ukončen proces transformace všech studijních programů fakulty do strukturované podoby.

Prof. Ing. Pavel Kratochvíl, DrSc., místopředseda Rady výzkumných center, seznámil členy vědecké rady s výsledkem průběžného oponentního řízení a činností Výzkumného centra Univerzity Pardubice „Nové a perspektivní anorganické materiály a sloučeniny“ za rok 2002, které proběhlo v lednu 2003. Dosavadní výsledky výzkumného centra jsou hodnoceny jako vynikající, mezinárodního

významu. Vysoce ceněna byla při oponentuře rovněž rozsáhlá mezinárodní publikační činnost pracovníků centra, citační ohlas a vysoká účast doktorandů v práci a publikační činnosti centra. Rektor Univerzity Pardubice prof. Ludwig v této souvislosti poděkoval prof. Ing. Miloslavu Frumarovi, DrSc., členu vědecké rady a vedoucímu výzkumného centra univerzity, za dosažené výsledky a úspěšné vedení projektu, jehož je autorem. Ocenil práci celého týmu výzkumného centra, které zaujímá ve vědecké činnosti univerzity významné místo.

V závěru zasedání rektor krátce zhodnotil činnost vědecké rady v končícím funkčním období, poděkoval všem členům za aktivní účast a tvůrčí atmosféru při jednáních. Nová vědecká rada bude sestavena v měsíci únoru tak, aby reflektovala rozvíjející se strukturu vysoké školy.

(vv)

Jednání 8. zasedání Akademického senátu Univerzity Pardubice

Na 8. zasedání akademického senátu univerzity, který se sešel v úterý 11. února, proběhla volba předsednictva AS UPa a nového předsedy AS UPa pro období 2003 – 2004, rektor informoval senát o jmenování prorektorů univerzity na funkční období let 2003 - 2006 a byly projednávány návrhy na úpravu a změny předložených vnitřních předpisů univerzity - Vnitřního mzdového předpisu UPa, Řádu výběrového řízení UPa a Statutu UPa.

Členy předsednictva AS UPa pro funkční období od 11. února 2003 do 10. února 2004 byli zvoleni: Šašková Petra, PhDr. Michaela Pířová, M.A., Ph.D., doc. Ing. Karel Handlír, CSc., Ing. Pavel Drdla, Ph.D., doc. Ing. Radim Roudný, CSc. Předsedkyní se pro jednoleté funkční období od 11. února 2003 do 10. února 2004 stala PhDr. Michaela Pířová, M.A., Ph.D.

Rektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. informoval senátory i hosty o svém záměru jmenovat od 3. února 2003 na další tříleté funkční období své prorektory: doc. Ing. Jiřího Čakla, CSc. prorektorem pro vnitřní záležitosti, doc. Ing. Jaroslava Jandu, CSc.

prorektorem pro vzdělávání a rozvoj, prof. Ing. Jiřího Mála, DrSc. prorektorem pro výzkum a vnější vztahy.

Při projednávání předkládaných změn Vnitřního mzdového předpisu UPa ve svém komentáři rektor prof. Ludwig zdůraznil podstatu navrhovaných úprav a změn, které vyplývají zejména ze zákonné úpravy minimální měsíční mzdy a navýšení platů ve školství. Návrh obsahuje navýšení základních tarifů od 8,8 % do 12 %. Dále upřesnil některé informace k příplatkům za vedení a zastupování, zařazení lektorů cizích jazyků v případě rodilých mluvčích, čerpání tvůrčího volna, stanovení osobního ohodnocení na dobu určitou apod. Legislativní komise AS UPa senátorům doporučila předložený návrh schválit a předložit jej následně k registraci na MŠMT. Předpokládá se, že nový vnitřní mzdový předpis univerzity vejde v platnost od 1. dubna 2003.

Nový Řád výběrového řízení Univerzity Pardubice nahradí dosavadní vnitřní předpis univerzity a reaguje zejména na změny v organizační struktuře. Po vyjádření stanoviska legislativní komise se-

nátu a diskuse senát materiál schválil a doporučil k registraci na MŠMT ČR.

Předkládané úpravy Statutu Univerzity Pardubice směřují do dvou oblastí – vzdělávání a organizační struktury organizace. Prorektor doc. Cakl seznámil senátory se změnami v organizační struktuře organizace, zejména v souvislosti s vytvořením Informačního centra, a se změnami týkajícími se společných pracovišť univerzity. Prorektor doc. Janda informoval o změnách v příloze č. 1 Statutu UPa, které se týkají nově akreditovaných studijních programů Fakulty ekonomicko-správní, Fakulty humanitních studií a Dopravní

fakulty Jana Pernera. I tento dokument projednala a doporučila legislativní komise senátu, který jej následně schválil.

V závěru jednání rektor univerzity vyzval členy nově zvoleného představenstva akademického senátu ke společnému jednání, které se bude zabývat zjištěními z vnitřní kontroly úplnosti zápisů ze zasedání AS UPa provedené v roce 2002 a dalším postupem vzájemné spolupráce.

Rektor rovněž seznámil senátory s výhledem rozpočtu UPa na rok 2003, tzn. s předpokládanými příjmy v oblasti vzdělávání, vědy, výzkumu a financování rozvojových programů. Kvestor doplnil informaci o výsledky hospodaření UPa za rok 2002.

(vw)

Společné zasedání Rady statutárního města Pardubic a vedení Univerzity Pardubice

V úterý 4. února se na půdě univerzity uskutečnilo společné zasedání Rady statutárního města Pardubic s členy vedení Univerzity Pardubice. Jednání na univerzitě se konalo na pozvání rektora univerzity prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc. a pardubičtí radní se měli možnost během odpoledního jednání blíže seznámit se současným životem univerzity, jejími rozvojovými plány, spolu se členy vedení univerzity - rektorem, prorektory a kvestorem - diskutovat o plánované výstavbě areálu Fakulty chemicko-technologické v univerzitním kampusu v Polabinách, související výstavbou tělovýchovných zařízení a došlo i na další dislokační otázky, např. dopravního systému města, dalšího rozvoje univerzitního kampusu apod.

Z městských radních se jednání zúčastnili Ing. Jiří Strítěský - primátor, Ing. Michal Koláček, Jiří Razskazov, Ing. Jaroslav Deml - náměstci primátora a další členové rady: Ing. Jiří Ascherl, Ing. arch. Miroslav Petráň, Slavěna Broulíková, doc. Ing. Simeon Karamazov, Dr., Ing. Alexandr Krejčíř. Přítomni byli i vedoucí kanceláře primátora Mgr. Michal Zitko, tajemník magistrátu Ing. Stanislav Panuš a mluvčí Jaroslav Jonáš.

Prezentace univerzity

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. seznámil radní s činnostmi univerzity, se studijními programy fakult a finanční náročností výuky a chodu celé univerzity. Rovněž informoval o cílech univerzity – nárůstu počtu studentů, rozšíření studijních programů, zlepšení zázemí pro studenty apod. a záměrech dalšího rozvoje.

Kvestor univerzity Ing. Milan Bukač prezentoval projekt výstavby nové Fakulty chemicko-technologické v univerzitním kampusu a sportovního areálu na pravém břehu Labe.

Ulice Studentská

Předmětem další diskuse bylo dopravní řešení v ulici Studentská, která vede centrem univerzitního kampusu, a to v souvislosti s vybudováním SV obchvatu města. Vedení univerzity vyjádřilo přesvědčení, že není vhodné, aby se tato komunikace stala významnou součástí obchvatu a byla v budoucnu více zatížena dopravou než v současné době. Potřeba a život univerzitního kampusu by vyžadovaly spíše trend opačný, dopravu zklidňující. Obě strany se do-

hodly, že se touto otázkou budou dále zabývat, zejména prostřednictvím dopravní komise rady města, která by měla najít jasné a jednoznačné řešení této komunikace.

Využití pravého břehu Labe

Představitelé naší univerzity vyjádřili vážný zájem o ponechání oblasti pravého břehu Labe pro další rozvoj univerzitního kampusu a klidové zóny a požádali v této souvislosti radní a město o případnou úpravu územního plánu města. Město Pardubice sdílí shodný názor s univerzitou na budoucí využití pravého břehu Labe. Oběma stranami byla zdůrazněna nevhodnost umístit do tohoto území výškové budovy s komerčním využitím. V duchu této shody budou oba partneři koordinovat další jednání.

Výstavba sportovního komplexu na pravém břehu Labe

Město Pardubice nemá zájem o dostavbu rozestavěné sportovní haly v Tyršových sadech a doporučuje výstavbu nové haly, která by navázala na plánovanou výstavbu sportovišť univerzity. Mělo by se jednat o dva objekty, které by spolu měly spolupracovat, čímž by došlo pro oba investory a následně provozovatele k velkým finančním úsporám. Obě strany se shodly na další úzké spolupráci při vý-

stavbě tohoto sportovního areálu. Zastupitelstvu města bude předložen návrh konkrétního projektu, který bude navazovat na již rozpracovanou studii Univerzity Pardubice.

Diskutovány byly dále otázky:

- ubytování studentů a eventuelních možností využití soukromého sektoru,
- obnovení jednání univerzity se střední elektrotechnickou školou o možné spolupráci ve studijní nabídce,
- v souvislosti s rozvojem Fakulty ekonomicko-správní a Fakulty humanitních studií zvažovat možnosti využití některých nebytových prostor, které jsou v současné době využívány jinými školskými subjekty v blízkosti univerzitního kampusu,
- možnosti spolupráce s pracovišti a studenty Univerzity Pardubice při zpracovávání projektů a analýz pro potřeby města (např. pro dopravní řešení města apod.).

Společné zasedání Rady města Pardubic a vedení Univerzity Pardubice proběhlo ve velice konstruktivním duchu s jasně projeveným zájmem o aktivní a společné řešení současných či potenciálních problémů v souvislosti s rozvojem univerzity i města.

(vw)

NPPG – Národní program počítačové gramotnosti

V pondělí 10. února se v 15 hodin na půdě univerzity uskutečnila tisková konference k zahájení Programu národní počítačové gramotnosti (NPPG). Ministr informatiky Vladimír Mlynář přestavil spolu se zástupci Centra Internetu a Intelu projekt, v rámci něhož si iniciátoři stanovili za cíl rozšířit počítačovou gramotnost v zemi během následujících čtyř let alespoň na polovinu populace ČR. Školící regionální centra, jejichž vznik podporuje ministerstvo informatiky po celé republice, mají umožnit široké veřejnosti navštívit za symbolický poplatek dvě hodiny Internetu a seznámit se s prací na počítači, vyhledáváním na Internetu a obsluhou elektronické pošty.

Předpokládá se, že program využije hlavně střední a starší generace občanů. Na základě nabídky Univerzity Pardubice a jejího dobrého technického zázemí by mělo být v nejbližší době otevřeno jedno školící regionální centrum právě na naší univerzitě. Garantem regionálního centra na univerzitě je Fakulta ekonomicko-správní a tým školitelů pod vedením doc. Ing. Pavla Petra, CSc.

Registrace zájemců na lekce jsou přijímány z celé republiky na tzv. modré lince 844-111-130 (více informací na www.centruminternetu.cz).

(vw)

Program rozvojových aktivit v roce 2003

I pro letošní rok byla vyhlášena interní projektová soutěž s názvem Program rozvojových aktivit Univerzity Pardubice, která rektor univerzity vypisuje na podporu výzkumné a vědecké činnosti, mobility studentů a akademických pracovníků, na podporu rozvoje mezinárodních vztahů a dalších tvůrčích činností. V počátku ledna vyhlášená soutěž vymezila pro rok 2003 šest základních okruhů činností - kategorií, tzv. Priority na rok 2003:

- P1 Interní projekty rozvoje vědecké činnosti
- P2 Podpora přípravy projektů 6. Rámcového programu
- P3 Podpora aktivní účasti na mezinárodních vědeckých konferencích v zahraničí
- P4 Podpora mezinárodních konferencí a symposií pořádaných Univerzitou Pardubice
- P5 Stipendia na podporu studia v zahraničí
- P6 Příprava studijních programů nebo modulů v anglickém jazyce

Prostřednictvím příslušných fakult, případně vysokoškolských ústavů bylo do konce ledna podáno 103 projektů. Obsahovaly žádosti o finanční podporu z rozpočtu Univerzity Pardubice na řešení projektů v celkové výši 3 658,7 tis. Kč.

Rada Programu rozvojových aktivit (rozvoje vědecké činnosti a mezinárodních vztahů) pracovala ve složení: doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc., prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc., doc. Ing. Josef Volek, CSc., doc. Ing. Petr Mikulášek, CSc., doc. Ing. Ladislav Svoboda, CSc., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Ilona Obršálová, CSc. a Mgr. Irena Kubrychtová, předložené návrhy projektů posoudila a doporučila rektorovi k přijetí 76 projektů s celkovou finanční dotací ve výši 2 085 tis. Kč. Finanční prostředky byly přiděleny řešitelům rozhodnutím rektora dne 14. února 2003 takto:

Počet přihlášených projektů a projektů přijatých pro financování (podle fakult a kategorií):

Pozn.: kurzivou - podané projekty, tučně - přijaté projekty

	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	celkem
FHS	12	1	0	3	1	2	19
	8	1	0	2	0	0	11
FES	12	1	0	1	0	3	17
	12	1	0	1	0	3	17
DFJP	17	2	1	6	1	1	28
	12	1	1	3	1	1	19
FChT	26	0	6	3	1	2	38
	21	0	6	3	1	2	33
ÚZS	1	0	0	0	0	0	1
	0	0	0	0	0	0	0
celkem	68	4	7	13	3	8	103
	53	3	7	9	2	6	80

Přehled požadovaných a přidělených finančních částek podle fakult a kategorií: (číselné údaje jsou v tis. Kč)

Pozn.: kurzivou - částky požadované, tučně - částky přidělené

	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	celkem
FHS	296,4	33,5	0	199,5	106	51	686,4
	152	30	0	46	0	0	228
FES	510,5	21	0	10,6	0	102	644,1
	248	18	0	10	0	85	361
DFJP	875,9	82	17,3	109	35	76	1 195,2
	412	24	15	34	30	50	565
FChT	775	0	137	56	30	90	1 088
	638	0	128	50	30	85	931
ÚZS	45	0	0	0	0	0	45
	0	0	0	0	0	0	0
celkem							3 658,7
	1 450		215			420	2 085

Petra Voženílková
referentka pro vzdělávání a výzkum
rektorát UPa

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

pro zájemce o vysokoškolské studium v akademickém roce 2003/2004

V pátek 10. ledna byla zahájena na univerzitě série dnů otevřených dveří, které pořádaly pro uchazeče o vysokoškolské studium jednotlivé fakulty a vysokoškolské ústavy Univerzity Pardubice. Během nich měli zájemci o studium na vysoké škole v Pardubicích možnost získat podrobné informace o studijní nabídce a přijímacím řízení pro akademický rok 2003/2004.

Dopravní fakulta Jana Pernera - pátek 10. ledna v 10 hodin

místo konání: univerzitní areál v Polabinách, Studentská 519 - Aula Univerzity Pardubice

Fakulta chemicko-technologická - úterý 14. ledna v 9 hodin

místo konání: budova FChT na nám. Čs. legií 565, posluchárna H1

Fakulta humanitních studií - čtvrtek 16. ledna v 9, 11, 13 a 15 hodin

(podle nabízených studijních programů)

místo konání: univerzitní areál - Studentská 84, učebny FHS v přízemí budovy - J 01, J 02, J 03

Ústav zdravotnických studií - čtvrtek 16. ledna v 15 a 16 hodin

místo konání: Průmyslová 395, areál ÚZS a střední a vyšší zdravotnické školy

Fakulta ekonomicko-správní - pátek 17. ledna v 10 a 13 hodin

místo konání: univerzitní areál v Polabinách, Studentská 519 - Aula Univerzity Pardubice

Ústav informatiky - pátek 17. ledna v 10 hodin

místo konání: univerzitní areál - Studentská 95, počítačová učebna ÚI v levém křídle budovy Dopravní fakulty Jana Pernera

Den otevřených dveří **DOPRAVNÍ FAKULTY JANA PERNERA** proběhl již tradičně v univerzitní aule. Proděkan pro pedagogickou činnost doc. Ing. Josef Volek, CSc. představil fakultu a studijní progra-

my. Představitelé kateder profilových oborů podali informace o jednotlivých studijních programech, požadavcích studia a o uplatnění absolventů v praxi. Od pracovníků studijního oddělení získali potenciální uchazeči o studium na místě přesné informace o přijímacích zkouškách. K dispozici byla řada dalších materiálů, samozřejmě i formuláře přihlášek ke studiu a zkouškám a další informační a studijní materiály fakulty. Uchazeči měli možnost se zapsat i do přípravných kurzů - kurzu matematiky, který probíhá od 15. února, a přípravného kurzu fyziky, který byl zahájen 15. března (vždy čtyři sobotní dopoledne).

Přihlášky ke studiu přijímala fakulta do 15. března a přijímací zkoušky proběhnou 17. - 29. června 2003.

V úterý 14. ledna se uskutečnil den otevřených dveří na **FAKULTĚ CHEMICKO-TECHNOLOGICKÉ**. Program dne otevřených dveří zahájil proděkan pro pedagogiku prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc. Zájemci o studium na fakultě získali jak obecné informace o studiu, tak o nabízených studijních programech a podmínkách přijímacího řízení a dalšího studia. Po ukončení společné části, cca od 10 hodin, si mohli návštěvníci prohlédnout vybraná pracoviště kateder působících v objektu hlavní budovy.

Na chemické fakultě zájemci měli možnost zapsat se do přípravného kurzu, který studenti připraví k červnové přijímací zkoušce z matematiky a chemie. Kurz byl zahájen na fakultě 25. ledna a trvá celkem 8 sobotních dopolední. Na dvouhodinovou výuku matematiky navazuje dvouhodinová chemie a studenti získají i kvalitní studijní materiály pro další přípravu, které by jim mohly pomoci úspěšně zvládnout přijímací zkoušku. Ta se bude konat na fakultě 23. - 27. června a přihlášky uchazečů o studium přijímá studijní oddělení fakulty do 31. března.

Den otevřených dveří **FAKULTY HUMANITNÍCH STUDIÍ** proběhl ve čtvrtek 16. ledna. V 9, 11, 13 a 15 hodin mohli uchazeči

o studia humanitních a filologických programů získat informace v učebnách fakulty. Přijímání přihlášek ukončila fakulta v pátek 28. února. Pouze do nově otevřeného studijního oboru Sociologie mohou uchazeči podávat přihlášky do 31. března. Písemná část přijímacích zkoušek se koná 3. - 5. června, ústní pak 23. - 27. června.

Ve čtvrtek 16. ledna se konal i den otevřených dveří na **ÚSTAVU ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ**, který sídlí v areálu Střední zdravotnické a Vyšší zdravotnické školy v Pardubicích v Průmyslové ulici a nabízí bakalářský studijní program Ošetřovatelství s dvěma obory – Všeobecná sestra a Porodní asistentka. V 15 nebo 16 hodin byl zájemcům o toto studium představen jak studijní program, podmínky přijímacích zkoušek apod., ale rovněž pracoviště a výukové laboratoře vysokoškolského ústavu. K 28. únoru bylo uzavřeno přijímání přihlášek ke zkouškám 17. června.

V pátek 17. ledna se seznámili s možnostmi studia a podmínkami přijímacích zkoušek zájemci o studium na **FAKULTĚ EKONOMICKO-SPRÁVNÍ**.

V 10 a 13 hodin je pracovníci Fakulty ekonomicko-správní v univerzitní aule seznámili s nabízenými studijními programy a podmínkami a organizací přijímacích zkoušek pro akademický rok

2003/2004. Fakulta pořádá pro zájemce rovněž tři typy kurzů matematiky, které by měly usnadnit přípravu na přijímací zkoušky z matematiky na fakulty Univerzity Pardubice. Klasický přípravný kurz (4 soboty) začíná 15. března, v květnu proběhnou konzultace ke korespondenčnímu kurzu a intenzivní dvoudenní kurz se uskuteční těsně před přijímacími zkouškami na univerzitu počátkem června 7. - 8. 6.

Přihlášky k přijímacím zkouškám přijímala fakulta do 28. února. Pouze pro nově otevřené obory Ekonomika pro kriminalisty, Ekonomika a celní správa a Regionální a informační management byl termín přihlášek prodloužen do 31. března. Přijímací zkoušky se uskuteční 9. - 13. června 2003.

Tentýž den, tj. v pátek 17. ledna, ještě proběhl den otevřených dveří na vysokoškolském **ÚSTAVU INFORMATIKY**, který nabízí studium v programu Informační technologie. Informace k tomuto programu, přijímacím zkouškám a dalším předpokladům a podmínkám studia získali uchazeči od 10 hodin v počítačové učebně ústavu. Přihlášky ke studiu jsou přijímány do 31. března a přijímací zkoušky se konají 16. června.

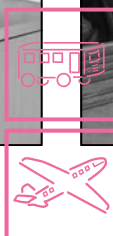
(vw)

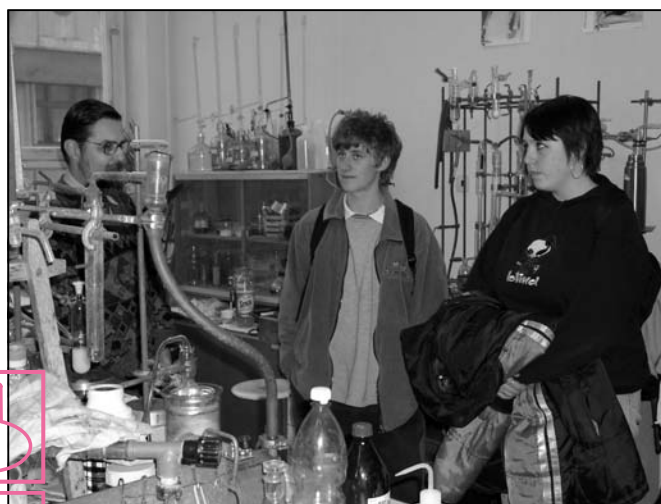
proděkan doc. Volek představuje Dopravní fakultu Jana Pernera na dni otevřených dveří 10. 1. 2003

doc. Cempírek předvádí uchazečům o studium na DFJP dopravní sál

„přijímací instruktáž“ na Fakultě chemicko-technologické 14. 1. 2003

doc. Nádvořík seznámuje s charakteristickými chemickými laboratořemi

učebny Fakulty humanitních studií 16. 1. 2003

PhDr. Čapek (vlevo) a PhDr. Pířová představují fakultu

univerzitní aula 17. 1. 2003 a den otevřených dveří
Fakulty ekonomicko-správní
- proděkanka PaedDr. Kubanová a paní Veselá

zájemci o studium na Fakultě ekonomicko-správní

zaplněná posluchárna 17. 1. 2003

doc. Karamazov (vlevo) a prof. Šotek o programu
Informačních technologií

Otevřeny nové obory – Fakulta ekonomicko-správní

Fakulta ekonomicko-správní doposud nabízela studium ve dvou studijních programech - Hospodářská politika a správa v oboru Veřejná ekonomika a správa a Systémové inženýrství a informatika v oboru Informatika ve veřejné správě. Nyní nabízí další studijní obory, a to jak bakalářské, tak navazující magisterské, v nichž mohou studenti studovat buď formou prezenční nebo kombinovanou.

Úplnou novinkou jsou dva specializované bakalářské obory v rámci studijního programu Hospodářská politika a správa. Obor **EKONOMIKA A CELNÍ SPRÁVA**, jehož absolventi budou teoreticky a odborně vybaveni znalostmi managementu, ekonomiky, financí, daní, cel a informatiky a přípravě na jejich působení na pracovištích zabývajících se celní správou, ale i v soukromém sektoru ve firmách orientovaných na zahraniční obchod a ve spedičních firmách. Druhým bakalářským oborem je **EKONOMIKA PRO KRIMINALISTY**, který je koncipován tak, aby absolvent mohl po třech letech studia vykonávat odborné činnosti na pracovištích zabývajících se hospodářskou kriminalitou. Teoretické předměty zahrnující ekonomii, matematiku, statistiku a úvod do práva jsou východiskem pro studium odborných předmětů a umožňují jejich chápání v širších souvislostech. Navazující odborné předměty mají za cíl poskytnout specifické znalosti pro identifikaci a odhalování hospodářské kriminality. Nedílnou součástí činnosti kriminalisty je práce s IC/IT a ekonomickými daty. Tyto znalosti umožňují absolventům zjišťovat a vyhodnocovat ekonomická data a posuzovat počítačovou kriminalitu. Oba bakalářské obory lze studovat pouze v kombinované formě.

Pro ty, kteří měli po ukončení tříletého studia zájem pokračovat ve studiu na fakultě, bylo doposud nabízeno v tomto programu Hospodářská politika a správa navazující magisterské studium oboru Ekonomika veřejného sektoru, a to pouze ve formě prezenční. Pro pokračování kombinovanou formou si museli studenti hledat jinou vysokou školu. Nyní se pro ně otevírá nová možnost na fakultě zůstat a navazující magisterské studium absolvovat také formou kombinovanou.

Dalším novým bakalářským oborem je **REGIONÁLNÍ A INFORMAČNÍ MANAGEMENT**, který je vyučován v rámci studijního programu Systémové inženýrství a informatika. Je možné jej studovat v prezenční i kombinované formě. Absolventi získají znalosti informatiky, základů systémových věd, ekonomie, regionalistiky a managementu a najdou tak uplatnění jak ve státní správě, orgánech samosprávy, regionálních organizacích, tak i v podnikatelské sféře svázané s regionem. Na bakalářské studium navazuje magisterský studijní obor stejného názvu, prohlubující znalosti a dovednosti získané studiem bakalářským. Ten lze studovat prezenční formou. Nový obor tak doplňuje stávající bakalářský a magisterský obor v rámci programu Systémové inženýrství a informatika – Informatika ve veřejné správě.

Příjem přihlášek k přijímacímu řízení na akademický rok 2003/2004 do zmíněných nových oborů byl na fakultě prodloužen až do 31. března 2003.

Ivana Veselá

Informační a poradenské centrum FES

Otevřeny nové obory – Fakulta humanitních studií

Fakulta humanitních Univerzity Pardubice přichází s rozšířenou nabídkou studijních příležitostí pro uchazeče o studium v akademickém roce 2003/2004.

V současnosti je na FHS nabízeno studium v následujících programech:

Pětileté magisterské studium oboru Učitelství anglického jazyka pro základní školy připravuje plně kvalifikované odborníky – učitele anglického jazyka. Specifické zaměření výuky cizích jazyků dále umožňuje akcentovat dimenzi evropanství, kulturní a sociální dimenze vzdělávání (i rozvoj celistvé osobnosti žáků s důrazem na rozvoj komunikativních dovedností).

Studijní program **Historické vědy** zahrnuje bakalářský i magisterský stupeň studia.

Absolventi bakalářského oboru **Kulturní dějiny** se mohou přihlásit do nově akreditovaného dvouletého navazujícího magisterského studia, které nabízí tři různá zaměření: soudobé dějiny, regionalistika a gender history. Absolventi najdou uplatnění v muzeích, galeriích a jiných kulturních střediscích, v oblasti správy (obor kultury a památkové péče) i v oborech založených na mediální práci, v neziskových organizacích, nadacích, případně v cestovním ruchu. Toto studium je otevřeno i pro absolventy jiných bakalářských oborů.

V rámci studijního programu **Filozofie** je nabízeno bakalářské studium oboru **Religionistika**, které vychází z důkladného studia humanitní vzdělanosti a je zaměřeno především prakticky. Důraz je kladen na interkulturní a mezináboženskou problematiku a dále na přínos i rizika současné religiozity včetně různých forem náboženského sektářství a náboženského fundamentalismu. Absolventi se uplatní v oblasti individuálního poradenství, osvětové i publicistické činnosti.

Nově akreditovaný bakalářský studijní program **Filologie** umožňuje studium ve dvou oborech – **Anglický jazyk pro hospodářskou praxi** a **Německý jazyk pro hospodářskou praxi**. Studijní program má multidisciplinární charakter, kombinuje praktické jazykové

studium se studiem základů ekonomických disciplin. Cílem je výchova jazykově kompetentních pracovníků, kteří se orientují v provozně-ekonomických otázkách podniku, zprostředkovávají cizojazyčné informace, zvládají efektivně odbornou komunikaci, fungují jako mluvčí pracovního týmu se znalostí základní problematiky správy, administrativy a managementu apod.

V rámci studijního programu **Sociologie** byl na FHS dosud nabízen bakalářský obor **Sociální antropologie**, jehož cílem je vychovat specialisty pro problematiku etnických minorit, kteří se uplatní ve státních institucích (např. sociální kurátoři, cizinecká a státní policie, nápravná a azylová zařízení), v nadacích a neziskových organizacích poskytujících humanitární pomoc.

Novinkou pro příští akademický rok je další, nově akreditovaný bakalářský obor **SOCIOLOGIE**. Studium oboru je koncipováno v modulární formě a obsahuje předměty jako např. Základy sociologie, Dějiny sociologického myšlení, Metody a techniky sociologického výzkumu, Matematika, Statistika, Filozofie, Sociologie politiky, práce, managementu, dále např. Sociologie nacionalismu, náboženství, literatury, Základy antropologie, ekonomiky a řízení neziskových organizací, Výzkumy veřejného mínění apod. Absolventi tak získají vědomosti i dovednosti ze sociologické teorie i výzkumné praxe, zvládnou různé formy analytické práce a budou schopni samostatně řídit sociologický výzkum. Jejich uplatnění se předpokládá v rámci státních i soukromých organizací a agentur, zejména v oblasti státní správy, výzkumných a reklamních agentur, médií a úřadů práce, dále ve výchovněvzdělávacích organizacích, na pracovištích sociálního a územního rozvoje i v oblasti personalistiky, marketingu a managementu.

Přihlášky k přijímacímu řízení pro akademický rok 2003/2004 do oboru **Sociologie** fakulta přijímá do 31. března 2003. Do ostatních programů a oborů bylo přijímání přihlášek již ukončeno k 28. února 2003.

Mgr. Irena Kubrychtová

proděkanka pro pedagogickou činnost a studijní agendu FHS

Učebna výpočtových metod v technické mechanice

Návrh inženýrských konstrukcí dnes není myslitelný bez počítačové analýzy. Moderní metoda »konečných prvků« umožňuje zjišťovat deformace a namáhání i nejnáročnějších součástí, ale také provádět analýzu proudění nebo teplotních či elektrických polí. Podmínkou pro tyto výpočty jsou výkonné počítače a programy a samozřejmě kvalifikovaní uživatelé.

Na Dopravní fakultě Jana Pernera byla pro tyto účely rozhodnutím děkana v roce 2001 zřízena speciální učebna výpočtových metod v technické mechanice. Tato učebna – laboratoř, určená především pro výpočty metodou konečných prvků (užívá se zde přední světový program ANSYS), byla zpočátku vybavena čtyřmi pracovními stanicemi Silicon Graphics. V roce 2002 se podařilo získat v rámci grantu FRVŠ (č. 2001/2002, tematický okruh A) od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a od Dopravní fakulty Jana Pernera další prostředky na její modernizaci a rozšíření.

Rekonstrukce učebny proběhla během školních prázdnin 2002. V poskytnuté větší místnosti P27 byla provedena nová elektroinstalace, umožňující propojení všech počítačů do sítě. Bylo zakoupeno sedm dalších výkonných stanic OCTANE firmy Silicon Graphics s obrazovkami 21" a barevná tiskárna Hewlett-Packard pro formáty A4 a A3. Pro zlepšení výuky byl v učebně nainstalován i datový projektor s projekčním plátnem.

Učebna výpočtových metod v technické mechanice (označovaná někdy zkráceně jako „Učebna Ansys“) je v současné době využívána pro výuku předmětu Metoda konečných prvků i vybraných

partii v předmětech Pružnost a pevnost, Dynamika a Mechanika, a samozřejmě pro velmi náročné výpočty v rámci semestrálních, diplomových a doktorských prací i pro výzkumnou činnost umožněnou licencí programu Ansys. Výpočty, zejména mechanická analýza strojních a stavebních konstrukcí, popř. analýza teplot nebo proudění, však nejsou omezeny pouze na tento program. Na počítačích je v současné době také Mechanika a Mathematica a program MKP Abaqus. V případě zájmu je možno nainstalovat i další programy, jako např. Fluent nebo Matlab. Používaný operační systém je IRIX.

Učebna byla zřízena jako společné pracoviště tří kateder DFJP: katedry provozní spolehlivosti, diagnostiky a mechaniky v dopravě, katedry dopravní infrastruktury a katedry dopravních prostředků. Je však otevřena i dalším studentům a pracovníkům nejen dopravní fakulty, ale i celé univerzity a má pro tyto případy určitou kapacitní rezervu. Učebna má svého správce (Ing. M. Jurašek) a její chod se řídí provozním řádem.

Společným úsilím se tak podařilo zvýšit úroveň vybavení (i výuky) jednoho z pracovišť univerzity. Do dalšího provozu přejeme učebně výpočtových metod v technické mechanice hodně úspěchů a uživatelů.

*prof. Ing. Jaroslav Menčík, CSc.
Katedra provozní spolehlivosti, diagnostiky
a mechaniky v dopravě DFJP*

výuka metody konečných prvků

v nově otevřené učebně DFJP

Krajské kolo 38. ročníku chemické olympiády kategorie A, E

První sobota po Mikuláši, to je už tradiční termín krajských kol nejvyšší kategorie chemické olympiády. Pro východní Čechy, tj. pro kraje Královéhradecký a Pardubický, je tradiční i místo - Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice, kde pracovníci kateder analytické a organické chemie vytvářejí pro soutěž potřebné podmínky.

Školním kolem úspěšně prošlo 11 gymnazistů a 8 studentů středních průmyslových škol (nejvíce za poslední roky). Po celodenním měření sil a vyhodnocení výsledků teoretické a praktické části bylo jasno - nejspěšnějšími řešiteli jsou Petr Pošta (Gymnázium

Dašická Pardubice) s velkou převahou (88,75 %) a Pavel Dytrych (SPŠCh a VOŠCh Pardubice). Ukázalo se, že nad očekávání náročnou byla praktická část soutěže – stanovení hliníku jako 8-chinololátu. Smutnější pro mě o to víc, že jsem letos autorem těchto praktických úloh. Snad se projevila malá zkušenost studentů s řešením praktických úloh (téměř shodnou úlohu jsem použil v devadesátých letech se vcelku uspokojivými výsledky).

První postupují do celostátního kola, které se bude konat 27. – 30. ledna na VŠCHT v Praze. Odtud už vede pro nejlepší čtveřici cesta na mezinárodní soutěž, která se chystá na červenec v Até-

nách. Další informace a podrobnosti najdete na stránkách <http://natur.cuni.cz/cho/>.

Chemická olympiáda kategorie B má své krajské kolo začátkem dubna, zabezpečuje FChT UPa a mladší studenti nižších kategorií C a D soutěží již několik let na katedře chemie Univerzity Hradec Králové.

*doc. Ing. Karel Ventura, CSc.
Katedra analytické chemie FChT*

←
práce v laboratoři KAICH
blahopřání nejlepšímu: Petr Pošta a Dr. Ivan Holý
(ÚK ChO)

Soutěž o cenu firmy Merck 2003

Ve dnech 28. a 29. ledna 2003 proběhl na Katedře analytické chemie Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice již 6. ročník soutěže o nejlepší studentskou vědeckou práci v oboru analytické chemie, o cenu firmy Merck. Tato akce byla i letos organizována Odbornou skupinou analytické chemie České společnosti chemické ve spolupráci se Spektroskopickou společností Jana Marka Marci. Zúčastnilo se ho rekordních 15 účastníků z pěti vysokých škol (Fakulty metalurgie a materiálového inženýrství Vysoké školy báňské-Technické univerzity Ostrava, Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Chemické fakulty Vysokého učení technického Brno, Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice a Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci).

Komise složená ze 7 odborníků rozhodla o tom, že první místo získal Jakub Reiter (PřF UK Praha) za práci „Polymerní gelové elektrolyty – vývoj potenciometrického sensoru pro fluorovodík“. Druhé místo získal Pavel Diviš (FCh VUT Brno) za práci „Hloubkové profily labilních kovových specií v sedimentech a jejich in situ měření technikou DGT“. O místo třetí se podělily Michaela Smetková (PřF UP Olomouc) s prací „Využití API-MS/MS pro potvrzení opiátů v lidské moči“ a Veronika Škeříková (FChT Univerzita Pardubice) s prací „Využití CoulArray detektoru pro analýzu přírodních antioxidantů“.

Všichni ocenění získali celoroční předplatné časopisu Chemické listy a odborné publikace od ČSCH. Všem účastníkům soutěže bylo díky vysoké kvalitě jejich prací nabídnuto jejich publikování v časopisu Chemické listy. Prezentované příspěvky, výsledky a fotodokumentace ze soutěže jsou umístěny na adrese <http://www.upce.cz/~kalch/merck2003/index.htm>. Za dokonalou organizaci soutěže i vy-

zleva: Pavel Diviš, Veronika Škeříková, Ing. Františka Pavlíková, CSc.- zástupce fy Merck, spol. s r.o., Michaela Smetková a Jakub Reiter

tvorení nádherné atmosféry si zaslouží poděkování celý tým organizátorů v čele s doc. Ing. Karlem Venturou, CSc.

V roce 2004 se bude konat v pořadí již sedmá soutěž o cenu firmy Merck na Vysoké škole báňské - Technické univerzitě Ostrava. Uzávěrka přihlášek do soutěže bude 30. listopadu 2003, abstrakta prací bude třeba zaslat elektronickou poštou organizátorům soutěže do 20. prosince. Další informace lze získat na adresách Barrek@natur.cuni.cz nebo ervin.kozubek@vsb.cz, lucie.bartono-va@vsb.cz či karel.ventura@upce.cz.

*doc. RNDr. Jiří Barek, CSc.
Katedra analytické chemie PřF UK
předseda Odborné skupiny analytické chemie ČSCH*

Úspěch v soutěži mladých spektroskopiků

Spektroskopická společnost Jana Marka Marci pořádá každoročně soutěž o nejlepší práci v oboru spektroskopie ve dvou kategoriích: A/ diplomové práce a B/ soubor publikovaných prací pro mladé autory do 35 let. Vlastní soutěž se skládá ze dvou částí. První z nich je zaslání vlastní práce nebo souboru prací, které jsou posouzeny dvěma nezávislými odborníky pro danou spektrální techniku. Druhá část představuje krátkou přednášku uchazeče na schůzi hlavního výboru Spektroskopické společnosti, kde krátce představí svoji práci a zodpoví dotazy členů komise.

V letošním roce se soutěže úspěšně zúčastnili i dva uchazeči naší univerzity, Ing. Aleš Růžička, Ph.D. z katedry obecné a anorganické chemie v kategorii B a Ing. Kateřina Volná z Katedry analytické chemie v kategorii A. Ing. Růžička obhájil doktorskou práci pod vedením prof. Ing. Jaroslava Holečka, DrSc. v roce 2002 a v soutěži

prezentoval soubor prací pod názvem „Studium intramolekulární interakce Sn-N v organocínitých C,N- a N,C,N-chelátech pomocí multinukleární NMR spektroskopie. Ing. Volná prezentovala výsledky své diplomové práce s názvem „Analýza sulfonovaných barviv technikou HPLC/MS, kterou obhájila v loňském roce pod vedením autora tohoto článku. Obě práce byly recenzenty i komisí kladně hodnoceny a byly oceněny v případě Ing. Růžičky 1. cenou a v případě Ing. Volné 2. cenou. Tato ocenění mohou být povzbuzením k účasti v příštím ročníku i pro další mladé spektroskopiky z naší univerzity. Propozice soutěže budou uveřejněny na webových stránkách Spektroskopické společnosti <http://www.spektroskopie.cz/> nebo jsou k dispozici u autora článku.

Ing. Michal Holčapek, Ph.D.
Katedra analytické chemie FChT

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

uděluje

1. CENU
kategorie B

v soutěži o nejlepší odbornou práci roku
z oboru spektroskopie

Ing. Aleši Růžičkovi, Ph.D.
za práce

*Studium intramolekulární interakce Sn-N v organocínitých
C,N chelátech pomocí NMR spektroskopie*

V Praze 3. prosince 2002

Hála vědecký tajemník

[Signature] předseda

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

uděluje

2. CENU
kategorie A

v soutěži o nejlepší diplomovou práci
z oboru spektroskopie

Ing. Kateřině Volné
za práci

Analýza sulfonovaných barviv technikou HPLC/MS

V Praze 3. prosince 2002

Hála vědecký tajemník

[Signature] předseda

„V rodině si děláme radost bez zásluh a odpouštíme bez odčinění“ setkání s předním dětským psychologem, prof. PhDr. Zdeňkem Matějčkem, CSc.

Univerzita Pardubice, 20. listopadu 2002

Pro mnohé odborníky, učitele, studenty i rodiče je možnost setkat se s legendárním dětským psychologem Zdeňkem Matějčkem výrazným motivem v jejich pedagogické činnosti.

Právě k Pardubicím má prof. Matějček hluboký osobní vztah. Je absolventem zdejšího gymnázia a s bývalými spolužáky se každoročně v červnu setkává v pardubické kavárně Evropa. Letos to bylo již po jednašedesáté.

Aktivní vědecká činnost populárního, dnes již osmdesátiletého mezinárodně uznávaného psychologa dosud neustále pokračuje. Prof. PhDr. Zdeněk Matějček, CSc. (1922), přední český odborník v oboru vývojové psychologie, dětské psychologie, diagnostiky a psychické deprivace působil řadu let v pražském sociodiagnostickém ústavu, na dětské psychiatrii a na Dětské klinice I. LF v Praze – Krči. V současné době pracuje na částečný úvazek na oddělení pro vý-

zkum rodiny Psychiatrického centra Praha a v Dětském centru Pa-prsek pro děti s kombinovaným postižením v Praze – Hloubětíně.

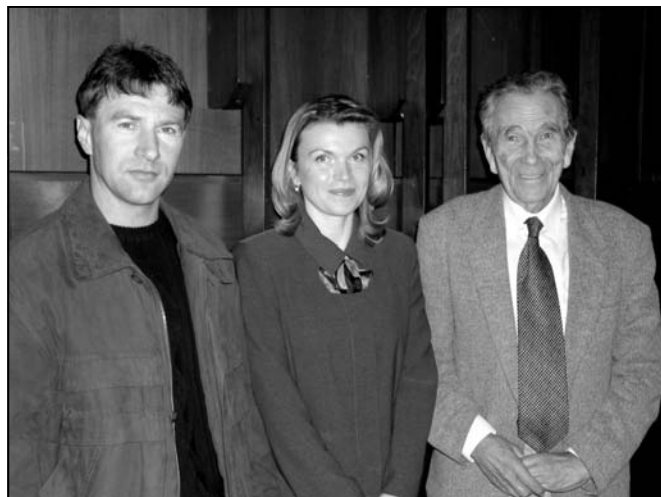
Bylo až nečekané, s jakou úctou a potěšením přijal prof. Matěj-ček pozvání na Univerzitu Pardubice k přednesení příspěvku o ak-tuální problematice výchovy dětí. Prvnímu vystoupení této výrazné osobnosti soudobé vědy na akademické půdě univerzity předchá-zela oboustranně příjemná, zodpovědná příprava. Termín přednáš-ky byl stanoven s několikaměsíčním předstihem (dlužno dodat, že kalendář odborných akcí Zdeňka Matějčka je zaplněný na téměř celý rok dopředu) a zároveň bylo předloženo i několik námětů přednášek, aby studenti a další potencionální posluchači mohli zvolit pro ně nejzajímavější téma.

Kongresový sál rektorátu zaplnilo ve středu 20. listopadu 2002 neuvěřitelných 250 posluchačů, a to nejen z řad studentů a peda-gogických pracovníků Univerzity Pardubice, ale i Univerzity Hradec Králové, učitelů základních a středních škol pardubického a hradec-kého regionu (kteří byli osloveni prostřednictvím pedagogických center). Účastnila se i řada dalších pracovníků z oblasti školství, ale i bývalých učitelů a dokonce i řada rodičů a prarodičů.

Prof. Matějček přednesl přednášku na téma „Resilience, aneb co nás chrání před zlým osudem?“, ve které zmiňoval problematiku náhradní rodinné péče a její vývoj od padesátých let do současnosti. Původně plánované devadesátiminutové setkání bylo zdvojnásobeno následnou nadšenou diskusí. Nejenom hojná účast, zaujetí přednáškou, velice zanícená odborná debata, ale i upřímný potlesk byly vyjádřením vážnosti a úcty přítomných k práci tohoto významného a nesmírně lidského specialisty.

Z jeho odborných prací uvedme především publikace: Psychická deprivace v dětství (s J. Langmeierem, Avicenum 1974), Počátky našeho duševního života (s J. Langmeierem, Panorama 1986), Rodiče a děti (Avicenum 1989), Po dobrém nebo po zlém (Portál 1993), Děti, rodina a stres (se Z. Dytrychem, 1994), Dyslexie (H+H 1994), Co děti nejvíce potřebují (Portál 1994), O rodině vlastní, nevlastní a náhradní (Portál 1994), Radosti a strasti (s M. Pokornou, H+H 1995), Co, kdy a jak ve výchově dětí (Portál, 1996) a další.

A z pardubické přednášky se s Vámi podělíme o několik zajímavých myšlenek směřovaných především ke studentům, ale také k již zkušeným pedagogům a rodičům:

prof. Matějček s organizátory úspěšné přednášky z FHS

„Léčivá je síla zamilovanosti. Kdo je zamilovaný, tak chce být lepší pro někoho druhého. A to je ten bod obratu, který náš život může nasměrovat někam jinam.

V každém, úplně každém vývojovém období člověka je něco, kde můžeme negativní vývoj zarazit a obrátit ho dobrým směrem.

Otevřená budoucnost dělá zdravou rodinu rodinou.

Rodina stojí na manželství, ne na dětech.

Spravedlnost je pouze základ. Nad spravedlnost jsou citové vztahy.

V rodině, tj. tam, kde se máme rádi, děláme jeden druhému radost bez zásluhy a odpouštíme bez odčinění.“

Uskutečněné setkání s prof. PhDr. Zdeňkem Matějčkem, CSc. se konalo v rámci univerzitního interního grantu s názvem „Poznávání osobností soudobé vědy“, jehož řešiteli jsou členové Katedry věd o výchově Fakulty humanitních studií.

O úspěchu této akce svědčí i odezva veřejných medií (Pardubické noviny, regionální televize a rádio, internetové ohlasy). Jde o jeden z dalších funkčních projevů otevřenosti Univerzity Pardubice regionu, dalším odborným pracovištěm a veřejnosti.

PhDr. Mgr. Ilona Moravcová, Ph.D.

Katedra věd o výchově FHS

Univerzitní knihovna

Univerzitní knihovna

Univerzitní knihovna

Univerzitní knihovna

NOVÉ ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

Od počátku ledna jsou díky účasti univerzitní knihovny v projektu LI 002043 (národní licence ProQuest and PCI) dostupné ze všech IP adres Univerzity Pardubice další dva elektronické informační zdroje. Jedná se o unikátní projekt OXFORD REFERENCE ONLINE (ORO) a databázi ULRICH'S PERIODICALS DIRECTORY.

Obzvláště projekt ORO je užitečnou pomůckou pro studenty i pedagogické a vědecké pracovníky UPa, protože se jedná o jedinečnou kolekci stovky referenčních děl vydávaných nakladatelstvím Oxford University Press. Jedná se o díla ze všech oborů lidské činnosti od přírodních věd a medicíny přes ekonomiku, právo, politické a sociální vědy k literatuře, umění a jazykům. Z dostupných titulů namátkou vybírám:

A Dictionary of Ecology,
The Concise Oxford Dictionary of Mathematics,
Concise Medical Dictionary,
A Dictionary of Nursing,
A Dictionary of Business,
A Dictionary of Law,
Dictionary of the Social Sciences,

The Concise Oxford Companion to American Literature,
A Dictionary of World Mythology,
The Concise Oxford Dictionary of English Etymology.

Celkový přehled titulů uspořádaný podle oborů je k dispozici na adrese:

<http://www.oxfordreference.com/views/GLOBAL.html?subview=TitleList>.

Celá kolekce je plně indexována a umožňuje různé způsoby prohlížení a vyhledávání. Je možno vyhledávat jak v jednotlivých dílech, tak v celé databázi. Pro zadání globálního dotazu se využívají boolovské operátory, lze nastavit i další upřesňující podmínky. Konečné zpřesnění je možno provést např. podle předmětové kategorie ve výsledku dotazu. Způsoby vyhledávání včetně názorných ukávek jsou popsány v „helpu“.

Databáze Ulrich's Periodicals Directory je databází užitečnou nejvíce pro knihovníky, protože poskytuje podrobné bibliografické informace o více než 250 000 periodikách, ročenkách a dalších titulech z celého světa. Obsahuje také podrobné kontakty na jednotlivé vydavatele. Akademickým pracovníkům může pomoci např. při

hledání možností, kde publikovat své vědecké práce. U každého titulu je vyznačeno, zda existuje také jeho elektronická verze. U periodik zpřístupňovaných službou Science Direct lze přímo z vyhledaného odkazu vstoupit do elektronické verze abstraktu eventuálně plného textu, pokud má knihovna na toto periodikum licenci.

Přístupy do obou databází jsou na <http://library.upce.cz/knihovna/databaze.htm>. Věřím, že se Vám bude s nimi dobře pracovat

a najdete v nich užitečné informace. O pomoc při vyhledávání v těchto zdrojích, případně o zpracování rešerše můžete samozřejmě požádat i v knihovně.

Pokud Vás zajímá, jak knihovna pracovala v roce 2002, podívejte se na Výroční zprávu za rok 2002 na adrese <http://library.upce.cz/knihovna/informace/vyrzpravy.asp>

Mgr. Iva Prochásková
vedoucí Univerzitní knihovny UPa

Letní semestr Univerzity třetího věku v UK

Program celoživotního vzdělávání v podobě Univerzity třetího věku zahájila Univerzita Pardubice v lednu loňského roku. Již třetí semestr oblíbených přednášek probíhá v Univerzitní knihovně každou třetí středu v měsíci.

I v letním semestru 2003 je ve spolupráci s pedagogy Fakulty humanitních studií připraveno pro posluchače šest přednášek:

15. ledna **Manželky a dcery českých politiků 19. století**
Lektor: prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.,
katedra historických věd

19. února **Kapitoly z ruských dějin: Stalinova diktatura**
Lektor: doc. PhDr. Václav Veber,
katedra historických věd

19. března **Nové náboženské směry u nás**
Lektor: doc. ThDr. Ivan Štampach,
katedra religionistiky a filosofie

23. dubna **Německo a střední Evropa v meziválečném období**
Lektor: PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.,
katedra historických věd

21. května **Augsburský náboženský mír a rekatolizace střední Evropy**
Lektor: doc. PhDr. Petr Vorel, CSc.,
katedra historických věd

18. června **Zamyšlení nad americkou literaturou: Netradiční američtí autoři (literatura amerických menšin)**
Lektor: Mgr. Šárka Bubíková, Ph.D.,
katedra anglistiky a amerikanistiky

Posluchači Univerzity třetího věku mohou zároveň využít svůj průkaz k bezplatnému vystavení čtenářského průkazu Univerzitní knihovny v Pardubicích a využívat jejích služeb.

Informace o přednáškách Univerzity třetího věku v Univerzitní knihovně lze získat v oddělení informačních služeb ve studovně Univerzitní knihovny – Bc. Hana Herbrychová.

(vv)

konference, semináře

konference, semináře

konference, semináře

konference, semináře

Conference on Advanced Organometallic Chemistry

Ve dnech 30. – 31. ledna se v prostorách univerzitní auly uskutečnila mezinárodní konference zaměřená na pokroky v organokovové chemii, v rámci kurzu katedry obecné a anorganické chemie „Pokročilá organokovová chemie“ pro studenty doktorského studia. Konference byla věnována profesoru Ing. Jaroslavu Holečkovi, DrSc. při příležitosti jeho 70. narozenin a také jako uznání za jeho výjimečný přínos v této oblasti chemie. Jedna ze sekcí byla věnována profesoru Ing. Ivanu Pavlíkovi, CSc., také u příležitosti jeho 70. narozenin. Organizace se zhostila Katedra obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické ve spolupráci s Výzkumným centrem a Českou chemickou společností (pobočka Pardubice), celá akce byla zaštitěna rektorem Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslavem Ludwigem, CSc., který ji také svým projevem slavnostně zahájil. Úvodní slovo pronesl prof. Ing. Miloslav Frumar, DrSc., vedoucí Výzkumného centra Univerzity Pardubice. Během náročného dvoudenního odborného programu bylo předneseno celkem 9 příspěvků zahraničními (6) i domácími účastníky. První přednáška profesora Antonína Lyčky (VÚOS, Rybitví): ON MY COOPERATION WITH PROF. DR. JAROSLAV HOLEČEK, retrospektivně zhodnotila spolupráci dvou ve vědeckých časopisech nejcitovanějších autorů Univerzity Pardubice. Své přednášky dále přednesli:

- Prof. Dr. Klaus Jurkschat (Universität Dortmund): Novel Phosphorus-Containing O,C,O-Coordinating Pincer-Type Ligands and Their Application to the Synthesis of Intramolecularly Coordinated Organoelement Compounds,
- Prof. Dr. Marcel Gielen (Free University of Brussel): Diorganotin Salicylaldehyde Clusters: Their Exciting Structures and Chemistry,

- Prof. Dr. Heinrich Lang (Technische Universität Chemnitz): From Heterobimetallic Transition Metal Complexes to Coordination Polymers Based on Cis- and Trans-L₂pt(Ccp)₂,
- Prof. Dr. Ulrich Zenneck (Universität Erlangen – Nürnberg): Chemical Pendulums and Harpoons as Molecular Tools in Organometallic Chemistry,
- Prof. Dr. Dirk Steinborn (Martin Luther Universität Halle - Wittenberg): Platina-β-Diketones – from Zeise S Acid to Hydroxy-Carbene Complexes Stabilized by Hydrogen Bonds,
- Prof. Dr. Piotr Sobota (University of Wrocław): Structure and Reactivity of Ziegler-Natta Catalyst Intermediates,
- Dr. Karel Mach (J. Heyrovský Institute of Physical Chemistry, AV ČR Praha): Titanocenes and Their Interaction with Unsaturated Carbon Bonds,
- Dr. Bohumil Štíbr (Institute of Inorganic Chemistry, AV ČR Řež): Chemistry Related to Cluster-Borane Analogues of the Cyclopentadienide Anion and Ferrocene.

Po celou dobu akce panovala uvolněná a přátelská atmosféra, což ovšem nijak neovlivnilo vysokou odbornou úroveň. Jak posluchači z naší univerzity, tak celá řada hostů z Univerzity Hradec Králové, Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR v Praze měla jedinečnou příležitost seznámit se s novými poznatky v oblasti organokovové chemie nepřechodných a přechodných kovů nejen z hlediska primárního výzkumu jejich sloučenin, ale také jejich případných praktických užití a aplikací, a to vše od vysoce uznávaných odborníků, kteří svými příspěvky nejednou strhli účastníky ke vzrušené diskusi. Domníváme se, že tato konference naplnila očekávání všech, kteří se na jejím pořádání podíleli, ale i všech, kteří se jí zúčastnili. V první řadě umožnila setkání „starých“ dobrých přátel a spolupra-

covníků u vzácné příležitosti kulatého jubilea profesorů Jaroslava Holečka a Ivana Pavlíka a splnila další neméně důležité poslání, kdy umožnila výměnu poznatků a zkušeností, navázání nových perspektivních pracovních a přátelských kontaktů. Za to vše patří dík všem, kteří se obětavě podíleli na organizaci akce, a všem sponzorům (BioTech, Fisher Scientific, spol. s r. o., Labio, a. s., Merck, spol. s r. o., Sigma-Aldrich, spol. s r. o., Synthesia, a. s., Univerzita Pardubice, VUOS a. s.).

Na závěr bychom rádi ještě jednou poblahopřáli profesorům Jaroslavu Holečkovi a Ivanu Pavlíkovi vše nejlepší k jejich jubileu, poděkovali za vše, co pro nás udělali, a popřáli jim do let příštích pevně zdraví a mnoho úspěchů v pracovním i osobním životě.

za organizátory
P. Novák a A. Růžička
Katedra obecné a anorganické chemie FChT
a Výzkumné centrum UPa

Konference „Antikorozní pigmenty a nátěrové hmoty“

Dne 23. října 2002 se konala na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice odborná konference „Antikorozní pigmenty a nátěrové hmoty APNH 2002“. Posláním konference je přiblížení nových vědeckých poznatků široké odborné veřejnosti. Konference položila novou tradici, která navazuje na téměř padesátiletý výzkum nátěrových hmot na naší vysoké škole. Oddělení nátěrových hmot a organických povlaků je v současné době jediným akademickým pracovištěm, které se systematicky zabývá studiem mechanismů působení organických povlaků z hlediska ochrany kovů.

Oblast ochrany kovů před korozi je důležitým aspektem a parametrem, který charakterizuje hospodářský stupeň každé země. Přímé korozní ztráty na materiálu jen v české republice představují 18,5 miliardy korun. Nepřímé korozní ztráty na zařízeních, dopravních prostředcích, stavebních konstrukcích atd. dosahují ještě vyšších částek. Nezanedbatelné je i hledisko ekologické, které v této oblasti působí směrem k vývoji vysoce účinných ochranných povlaků při nezatěžování životního prostředí.

Konference APNH byla pořádána oddělením nátěrových hmot a organických povlaků Ústavu polymerních materiálů. Zahájení konference se ujala doc. Ing. Andréa Kalendová, Ph.D., která je odborným garantem a předsedou vědeckého výboru této konference. V odborném programu bylo prezentováno celkem 26 příspěvků. Posterová sekce přinesla 20 prezentací. Konference APNH se zúčastnila řada vedoucích a výzkumných pracovníků z průmyslu, z akademických pracovišť AV ČR a odborné spolupracujících vysokých škol.

Přednesené příspěvky vyslechlo téměř 70 účastníků konference. Vysoce pozitivně byly hodnoceny příspěvky našich kolegů – doktorandů, kteří v diskusi i při posterové sekci prokázali hlubokou teoretickou i praktickou erudici.

Příspěvky prezentované na konferenci APNH jsou obsaženy ve sborníku o 217 stranách, který vyšel nákladem 70 výtisků. Editorem sborníku APNH 2002 je doc. Ing. Andréa Kalendová, Ph.D. Sborník příspěvků splnil všechny požadavky k abstrahování v CA a byl také vysoce hodnocen v osobním dopise vedoucího editora Chemical Abstract.

K perfektnímu průběhu konference přispěla značnou měrou také obětavá práce paní Miroslavy Přerovské, která je vedoucí sekretariátu konference APNH.

Konference „Antikorozní pigmenty a nátěrové hmoty“ bude pořádána v říjnu 2003 jako druhý ročník. Vědecký výbor věří, že bude rovněž tak úspěšná jako v roce 2002.

doc. Ing. Petr Kalenda, CSc.
vedoucí Oddělení nátěrových hmot a organických povlaků
Ústavu polymerních materiálů FChT

účastníci konference APNH 2002

kongresový sál 23. 10. 2002

přednáška Ing. Petry Tamchynové

přednáška Ing. Oldřicha Horáka, CSc.

PERNER'S CONTACT 2003

úvodní jednání semináře

posluchárna A2 univerzitní auly

Ve dnech 11. - 12. února tohoto roku se na půdě Univerzity Pardubice konal v pořadí již čtvrtý ročník odborného semináře studentů doktorského studia a mladých vědeckých pracovníků pod názvem PERNER'S CONTACT 2003. Tento seminář pořádala Dopravní fakulta Jana Pernera ve spolupráci s Institutem dopravy Fakulty strojní VŠB-TU Ostrava a Institutem Jana Pernera, o. p. s. Jednalo se o odborný seminář posluchačů doktorského studia zaměřený zejména na dopravu, telekomunikace a jiné příbuzné obory. Nad letošním ročníkem odborného semináře převzal záštitu děkan Dopravní fakulty Jana Pernera prof. Ing. Milan Lánský, DrSc. Odbornými garanty byli prof. Ing. Vlastislav Mojžíš, CSc. z pořádající katedry technologie a řízení dopravy, prof. Ing. Stanislav Antonický, DrSc. z Institutu dopravy FS VŠB-TU Ostrava a doc. Ing. Milan Graja, CSc. z katedry dopravních prostředků.

Podobně jako v předešlých letech zaznamenal seminář velký zájem ze strany studentů, což se odrazilo také v jeho hojné účasti. Semináře se zúčastnili studenti z několika vysokých tuzemských i zahraničních škol. Zastoupení zde měla Fakulta dopravní ČVUT v Praze, Vojenská akademie v Brně, Institut dopravy při VŠB - TU v Ostravě, VUT v Brně, Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice, Žilinská univerzita v Žilině a Politechnika Śląska z Katowic. Celkový počet všech přítomných byl 99 účastníků z výše jmenovaných vysokých škol.

Cílem semináře bylo především setkání a diskuse doktorandů a mladých vědců zabývajících se problematikou dopravy a telekomunikací, prezentace výsledků práce doktorandů, výměna získaných poznatků, postřehů a zkušeností. Dalším a velmi významným přínosem semináře byla možnost navázání kontaktů s firmami, s jejichž podporou se tento seminář konal. Semináře se zúčastnili i mnozí odborníci z praxe, kteří se s účastníky podělili o své zkušenosti z řešením praktických úkolů a přednesli zajímavé poznatky ze svých firem.

Úvod semináře patřil zástupcům některých partnerských firem, kteří přednesli zajímavá vystoupení a svou účastí nabídli možnost navázání spolupráce s případnými zájemci z řad doktorandů i mladých vědeckých pracovníků. Na tuto úvodní část pak navazoval odpolední blok vystoupení jednotlivých účastníků, který probíhal ve třech sekcích, rozdělených dle okruhu témat zaměřených zejména na ekonomiku a management v dopravě, technologii a řízení dopravy, dopravní prostředky a infrastrukturu. Ve všech sekcích proběhla vedle přednesených příspěvků i velmi bohatá diskuse. Jednotlivé příspěvky byly otištěny ve sborníku, jehož přílohou je elektronické znění příspěvků na CD nosiči. K většímu seznámení a prohloubení vzájemné spolupráce mezi zúčastněnými napomohl i večerní program uspořádaný ve studentském klubu „Áčko“ na vysokoškolských kolejích. Druhý den semináře proběhla exkurze

v podniku Škoda Auto, a. s. Kvasiny, kde se účastníci seznámili s jednotlivými technologiemi výroby osobních automobilů značky Škoda Superb.

Účastníci se shodli v názoru, že konání tohoto semináře má velký přínos nejen pro doktorandy, ale i pro jednotlivé vysoké školy a bude účelné takovýto seminář doktorandů a mladých vědeckých pracovníků zorganizovat i v následujícím roce.

Závěrem bych chtěl za celý organizační tým poděkovat všem partnerům semináře, bez jejichž pomoci by tato akce nemohla proběhnout, ale také všem organizátorům za jejich spolupráci a Doprvní fakultě Jana Pernera za podporu při zajištění organizace semináře.

*Ing. Jaromír Široký, Ph.D.
Katedra technologie a řízení dopravy DFJP*

→
Ing. Jan Famfulík v sekci Dopravní prostředky a infrastruktura

Ekonomika a občan v procesu integrace

Na počátku listopadu loňského roku uspořádala Fakulta sociálně ekonomická Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem mezinárodní vědeckou konferenci na téma „Ekonomika a občan v procesu integrace“. Její pořadatelé na ni pozvali partnerské školy z České a Slovenské republiky, rovněž tak ze Spolkové republiky Německo. O významu konference svědčilo, že s úvodním referátem vedle děkana pořádatelky fakulty vystoupil hejtman ústeckého kraje Ing. Šulc.

Po plenárním zasedání se účastníci konference rozešli do jednotlivých sekcí. Ve všech měla pardubická Fakulta ekonomicko-správní své zástupce. Z nich byl doc. Ing. Zdeněk Dyrtr, CSc. pověřen, aby řídil jednání sekce zabývající se problematikou ekonomických a občanských aspektů evropské integrace. Další přednesli referáty, které byly současně zahrnuty do vydaného sborníku. Případní zájemci si v něm tak mohou přečíst příspěvek například RNDr. Šárky Brychtové, Ph.D., doc. Ing. Jaroslava Pilného, CSc., Ing. Romany Provozníkové, Ph.D., Ing. Jolany Volejníkové, Ph.D., Ing. Jitky Komárkové, Ph.D. a Ing. Václava Duška.

Dvoudenní jednání mimo jiné ukázalo, na co se bude muset česká společnost soustředit v bezprostředně navazujícím období. Právě jeho pardubičtí účastníci ukázali na nezbytnost uplatňování etických principů v manažerském prostředí a nutnost systémového přístupu k veřejnému dluhu České republiky. Současně upozornili na problémy spojené s financováním politických stran, stejně jako s uplatňováním interaktivního přístupu k prostorovým datům.

K navození dělné atmosféry konference v nemalé míře přispěl též společenský večer. Ve velmi příjemném prostředí umožnil bezprostřední výměnu názorů. O tom svědčí i snímek, na němž jsou společně s doc. Ing. Elenou Šubertovou, Ph.D. z bratislavské Ekonomické univerzity zachyceni někteří ze zástupců pardubické fakulty.

*PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES*

Mezinárodní vědecká konference „E learn – Žilina 2003“

Dne 4. a 5. února 2003 se konala v lokálním středisku pro distanční vzdělávání na Žilinské univerzitě mezinárodní vědecká konference E learn – Žilina 2003. Přítomno bylo 72 účastníků působících nejen na slovenských a českých vysokých školách, ale i kolegů ze sousedního Polska. Přednesené příspěvky budou shrnuty ve sborníku a zaslány během měsíce června 2003 přítomným účastníkům.

Autoři hlavních i dílčích referátů se zaměřili na aktuální otázky distančního vzdělávání pomocí internetu na jednotlivých fakultách. Vedle vypracování distančních opor pro distanční vzdělávání byla uvedena i konkretizace ve výuce jednotlivých předmětů, a to jak humanitních, tak i přírodovědných.

Blok vystoupení za Fakultu ekonomicko-správní přednesli PhDr. Jana Veselá, CSc. – „Metodologické problémy výuky“, PhDr. Miloš Charbuský, CSc. – „Metodické aspekty výuky E learning“ a názorným powerpointovým sdělením zakončila Ing. Jitka Komárková, Ph.D. – „Studijní opory pro distanční vzdělávání z hlediska pedagoga“.

Výňatek z vystoupení

Zmíněné distanční opory se dostaly i do života Pardubické univerzity – Fakulty ekonomicko-správní v minulém období, tj. v zimním semestru školního roku 2001/2002. Na Ústavu veřejné správy a práva se pustili učitelé do psaní distančních opor v rámci výuky sociologie, psychologie, veřejné správy a geografie.

v průběhu konference se její pardubičtí účastníci dali vyfotografovat spolu s Ing. Ludovítem Mikušem (první zleva), prorektorem Žilinské univerzity prof. Ing. Milanem Dado, Ph.D. (pátý zleva) a členkami organizačního výboru konference Janou Zavodskou a Gabrielou Tomascovou

Vzhledem k tomu, že jsme neměli s touto formou práce zkušenosti, byla to pro vyučující práce obtížná, náročná jak metodicky, tak zvláště časově. Jakou metodologii zvolit, aby doporučené informace byly srozumitelné a daly se vhodnou metodou ověřit?

Vzájemné konzultace vyučujících vedené na zkušenostech z ostatních vzdělávacích středisek, a to jak naší republiky, tak i ostatních zemí, působily velmi příznivě na celkový postup zpracování. Důkladné promyšlení textu, metod a forem práce umožnilo sepsání distančních opor v tištěné podobě. Plán tvorby opor distančního vzdělávání pro předměty realizované distanční formou je zpracován na roky 2001 – 2006.

Na tvorbě se podílejí ústavy veřejné správy a práva, ekonomie, matematiky, systémového inženýrství a informatiky. Celkem bude zpracováno 72 textů (distančních opor).

Po korekturách textu DiV a jejich dopracování mohly být na Ústavu veřejné správy a práva převedeny do elektronické podoby. Postupně ve 2. fázi se připravují distanční opory z dalších předmětů na ústavu, např. Ekonomika životního prostředí, Enviromentální ekonomika a řízení.

Praktické zkušenosti z ověřování výuky

První kladné postřehy z počátečního ověřování distančních opor v zimním semestru 2002/03 se dostávají. Zájem studentů o předmět a jeho problematiku v rámci sociologie – demografie – ověřování sociálních jevů prostřednictvím výzkumných metod – studia písemných pramenů, rozhovoru, dotazníku, škálování – je pro studenty po prostudování a seznámení se s podstatou pedagogických metod zajímavé. Jsou vtaženi do řešení společenských, sociálních, pedagogických, demografických problémů a sami se snaží nalézt podstatu věci. Zatím nám k této činnosti slouží tři dvouhodinové konzultace (na začátku, uprostřed a na konci) výukového semestru. Někteří studenti se pokouší řešit zadané úkoly i elektronickou podobou (zatím se jedná o ojedinelé pokusy).

Určitě by této formě celoživotního vzdělávání posloužil menší počet studentů, přibližně pro začátek – jedna seminární skupina 20-30 studentů. Takže jsme v rámci společenskovedních disciplín ve fázi začátečního ověřování distančních opor v pedagogickém procesu.

Prozatímní nevýhody této formy studia se projevují při početné skupině 1. ročníku (147 studentů) jednak:

- ve velkém množství studentů,
- dosavadní špatné zkušenosti se samostudiem a časovanými ústními konzultacemi,
- nemožnosti komunikace (ve velké studijní skupině, při verbální komunikaci),

po skončení konference v Žilině se na navazujícím jednání v Bánské Bystrici ke svým kolegům připojila Jolana Volejníková, Ph.D. – na snímku jsou s Ing. Jozefem Krnáčem, pracovníkem Inštitutu rozvoja obcí, miest a regiónov (vpravo)

- elektronická komunikace je zatím omezena na pokyny pro odevzdání úkolů, termíny zkoušky,
- zvykání si na postupné řešení zadaných úkolů v distanční opoře,
- představivost a konkretizace problémů, které má student řešit, zatím není elektronická forma komunikace vhodná pro diskusi nad problémem.

Komunikace mezi jednotlivými stranami vzdělávací aktivity vyžaduje jasná pravidla pro průběžné hodnocení slovně přijatých a zpracovaných informací. Interaktivita spočívá nejen ve zvládnutí dialogu člověka a stroje, ale musí také respektovat postoje uživatele, přizpůsobit se jim, popřípadě mu jeho účast usnadnit určitými pomocnými postupy.

Kromě prohlížení učebních textů čekají na studenty i zpětnovazební prvky, jako jsou úkoly, testy, kvízy a řešené příklady. Každý kurz (na vysoké škole odpovídá semestru v distanční formě studia) vede tutor (učitel), jehož úkolem je se studenty komunikovat, vést je při studiu, hodnotit úkoly.

Komunikace má být většinou vedena prostřednictvím e-mailu, elektronických konferencí, telefonu, ale i tradičními způsoby komunikace. Studenti by nemuseli docházet do školy, ale museli by se učit pravidelně a v zadaných termínech zpracovávat a odevzdávat předepsané úkoly a projekty. Kurz je zakončen z jednotlivých předmětů zápočtem nebo zkouškou. Tato zkoušení jsou již prováděná klasickým „face to face“ způsobem. Studenti se tedy účastní stejných zkoušek jako studenti prezenčního studia.

Celoživotní vzdělání nabývá v posledních deseti letech na významu a stává se nutností většiny lidí, zvláště v souvislosti s rozmarem nových technologií. Studium je pro většinu frekventantů – studentů náročné, neboť vyžaduje dostatečnou vůli a zájem studovat, umět pracovat s počítačem a neposlední řadě i vyčlenit čas na samostatnou přípravu na výuku.

Nové technologie podporují individualizaci vzdělávání, s ní související akt samoučení, sebevzdělávání. Hovoří se též o otevřeném vzdělávání, vzdělávání pro všechny a o všem, co společnost, jedinec pro svůj život potřebují.

Multimédia jsou často považována za zázrak techniky, ale my víme, že z pedagogického pohledu jsou prostředkem s ohledem na existující podmínky a okolnosti. Vždyť jejich přínos závisí do značné míry na tom, jak jim rozumíme, jakou máme představu o jejich využití a přínosu.

Celkovou atmosféru konference, zejména v její „neoficiální“ části, přibližují snímky, jejichž autorkou je Ing. Jitka Komárková, Ph.D.

PhDr. Jana Veselá, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES

Den Petra Petersena na Fakultě humanitních studií

Dne 10. prosince 2002 byl ve spolupráci Katedry věd o výchově a Katedry cizích jazyků Fakulty humanitních studií zorganizován ve velké posluchárně JO2 jednodenní odborný seminář s názvem „Den Petra Petersena“. V tomto roce totiž uplynulo již 50 let od smrti významného německého filosofa, pedagoga a praktického vychovatele, prof. dr. Petra Petersena, dlouholetého pracovníka univerzity v Jeně, který výrazně ovlivnil reformní pedagogické hnutí svojí koncepcí organizace základní školy s ohledem na zájmy dětí, jež je v celém světě od roku 1927 známa pod názvem Jenský plán.

Pro účastníky byla připravena výstava dokumentující život a dílo Petra Petersena, dále české a zahraniční publikace o něm a jeho pedagogice z nejrůznějších zemí Evropy a řada dokumentů inspirovaných idejemi jenského plánu. Seminář zahájil doc. PhDr. Karel Rýdl, CSc. stručným zhodnocením smyslu díla Petra Petersena a vymezením jeho aktuálnosti pro současné pokusy o zásadní reformu vzdělávacího systému v celém světě.

Vystoupení bylo uzavřeno slovy:

„Jenský plán chtěl být a stále ještě chce být školou opravdového života. Ale co potom znamená škola opravdového života ve společnosti, která se snaží chápat sebe sama jako mnohotvárnou přechodnou kulturu v etapě hledání zakořeněné demokracie? Tato otázka se mi zřejmě jeví jako klíčová otázka pro utváření školy jenského plánu ve střední a východní Evropě. Znamená »škola opravdového života«, že se budeme muset vyrovnat v naší školní výchově a vzdělávání s okolním skutečným světem? Ano a ne. V škole jenského plánu se pokoušíme vyrovnat se prostřednictvím hry, práce a slavnosti s naším prostředím a se světem jako celkem. Proto je nutné jednoduše vpustit do školy všední život, testovat ho, dovídat se o něm, klást si otázky, zkoumat ho, střetávat se s ním emocionálně a intuitivně. Je ovšem nutné zkoumat a vyhodnocovat všední život také kriticky. K tomu je třeba jasné etické stanovisko. Příklad takového stanoviska tvoří Charta nizozemských škol jenského plánu se svými pěti tezemi zaměřenými na lidské myšlení a pěti tezemi na žádoucí společnost. Takováto charta potom působí jako kompas v mnohotvárném poli výchovy a vzdělání, kde staré hodnoty již pominuly a kde panuje zmatek nových a zdánlivých hodnot.“

Velmi zajímavou diskusi vyvolalo vystoupení tří učitelů z německé „jenské školy“ v Markersbachu. Ředitelka školy Barbel Bitterlich představila školu pomocí diapozitivů a komentovala v nastalé diskusi postery o aktivitách školy, které účastníky velmi zaujaly. Zcela konkrétní představu o škole získali účastníci po zhlédnutí videodokumentu, který byl natočen studenty. Pro české posluchače bylo zajímavé, že tato škola nabízí také výuku češtiny, o kterou je mezi rodiči a žáky školy velký zájem.

PhDr. Jan Čapek z katedry cizích jazyků přednesl základní informace o vývoji jenské pedagogiky v Nizozemí, které doplňoval vlastními prožitky ze studijních pobytů v různých holandských jenských školách. Seminář pokračoval vystoupením studentky Radky Žaludové z Univerzity Hradec Králové, která se s ostatními podělila o analýzu vlastních zkušeností se školou organizovanou podle jenského plánu v rámci studijního pobytu v Nizozemí, přičemž se soustředila zejména na didaktickou stránku výchovného a vzdělávacího procesu.

V rámci rozvinuté diskuse, které se zúčastnila řada účastníků z různých vysokých škol (Hradec Králové, Ostrava, Olomouc, Pardubice), ze Speciální školy v Pardubicích „Svítání“, z Pedagogického centra v Pardubicích a také studentky ze Střední pedagogické školy v Berouně, bylo osvětleno a zodpovězeno množství otázek a přednesena celá řada podnětů a inspirací pro další poznávání širokých pedagogických možností pedagogiky jenského plánu se zřetelem k nově proklamovaným cílům vzdělávacích reforem.

Seminář byl ukončen videoprezentací ukázek z bývalé jenské školy v Poděbradech a Jenské školy v Markersbachu.

Spokojení účastníci se shodli na potřebě častějších vzájemných setkávání se a organizátoři slíbili na podzim 2003 připravit další odborný seminář věnovaný organizaci škol podle Daltonského plánu a pedagogice Heleny Parkhurstové.

Určitým zklamáním pro organizátory bylo to, že se semináře zúčastnila ze všech pozvaných škol Pardubického kraje jen paní ředitelka Speciální školy Svítání. Nezájem učitelů byl ale částečně vyvážen velkým zájmem studentů učitelství cizích jazyků z domácí Fakulty humanitních studií.

doc. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
Katedra věd o výchově FHS

studenti

studenti

studenti

studenti

studenti

studenti

kultura

Studenti versus vedení univerzity

Ve středu 4. prosince 2002 se v univerzitní aule – učebně A3 uskutečnilo setkání studentů s vedením Univerzity Pardubice, Správy kolejí a menzy a Centra informačních technologií. Protože se pořádající Studentská rada Univerzity Pardubice postarala o slušnou propagaci, byla posluchárna zaplněna do posledního místa a na později přichozí zbývalo jen několik posledních míst ke stání. Na otázky studentů odpovídali: rektor UPa prof. Ludwig, prorektor doc. Janda, doc. Cakl, prof. Málek, kvestor Ing. Bukač, Ing. Málek, ředitelka SKM E. Skokanová a vedoucí Centra informačních technologií Mgr. Boka. Večerem provázal ostřílený moderátor podobných setkání Ing. Krátký.

V úvodním slovu shrnul rektor situaci na naší alma mater ve svém uplynulém funkčním období a nastínil směr ubírání UPa v období následujícím.

Tematicky se zmíněná úvodní řeč dotýkala problémů menzy, učeben (např. dvacetimilionové investice do rekonstrukce tělocvičny DFJP), mobility studentů, dále jednoho z nejdiskutovanějších té-

mat současnosti - výstavby nové budovy FChT. Zde (dle slov rektora) v těchto dnech vrcholí práce nad projektem a schyluje se k vyřízení stavebního povolení (investice do výstavby počítá s částkou 700 - 800 milionů Kč). Tímto stručným resumé současného dění na Univerzitě Pardubice se vytvořil prostor pro dotazy samotné.

Studenti se z úst prof. Ludwiga mj. dozvěděli, jakým způsobem se stavba nové budovy FChT projeví na celkovém panoramatu vysokoškolských kolejí v Pardubicích. Rektor a pozvaní prorektoré dále hovořili o vybavení laboratoří i budovy samotné. Mgr. Boka informoval přítomné o zasíťování dalších pavilonů VŠ kolejí. Dalšími diskutovanými tématy bylo např. přihlašování na zkoušky přes internet, v čemž prozatím brání liknavost ze strany některých akademických pracovníků. Návštěvníci univerzitní knihovny volali po prodloužení otevírací doby, čemuž zřejmě bude předcházet podrobný průzkum využití této možnosti ze strany studentů, neboť tato otázka souvisí i se zvýšením počtu pracovníků v tomto objektu.

zaplněná posluchárna 4. 12. 2002

O problematice současného dění na kolejích informovala ředitelka SKM paní Skokanová. Koleje se, stejně jako celá univerzita, potýkají s omezeným rozpočtem. Je třeba zvážit, zda dostupné prostředky bude SKM investovat do rekonstrukce menzy, která by mohla vést k systému bezobjednávkového stravování, k dalšímu za-

členové vedení UPa - rektor, prorektorů a kvestor, zcela vlevo Ing. Krátky ze SRUPa

vádění internetu nebo k rekonstrukci sociálního zázemí na pavilonu B.

Záznam z celého setkání můžete nalézt na www.brana.info.

Miroslav Pavlas

V zimním semestru akademického roku 2002/2003 se na půdě Univerzity Pardubice konal druhý ročník fotografické soutěže vyhlášené Fotoklubem univerzity, Studentským klubem C a Turistickým oddílem USK UPa na téma **CESTUJEME**. Byly vyhlášeny dvě kategorie, kategorie A-Česká republika a kategorie B-zahraničí. Fotografická soutěž se skládala ze dvou etap. První etapa začala 10. října a skončila 15. listopadu. V tomto období byly do soutěže přijímány jednotlivé snímky podle zveřejněných pravidel. Takto přijaté snímky byly vystaveny na soutěžní výstavě snímků fotografické soutěže. Ta patřila již do druhé etapy, která začala 16. listopadu a skončila 5. prosince. V tomto období byly snímky do soutěže ještě přijímány, ale již se neobjevily na soutěžní výstavě. Soutěžní výstava se konala od 21. listopadu do 5. prosince v prostorách vestibulu univerzitní auly. Na výstavě bylo možno vidět 88 fotografií. Návštěvníci svým hlasováním mohli určit vítěze jedné z hlavních cen, ceny diváků. V průběhu druhé etapy soutěže bylo přijato pět snímků. Celkový počet snímků se tak zvýšil na 93.

Všechny snímky přijaté do fotografické soutěže byly zařazeny do hodnocení odborné poroty, která měla určit vlastní pořadí a udělit v každé kategorii tři ceny. Odborná porota se sešla 5. prosince v odpoledních hodinách v salonku univerzitní auly ve složení Ing. Jiří HAVEL (známý fotograf krajiny), Ing. Oldřich BUBÁK (cestovatel, polárník, pedagog a fotograf), Petr MOŠKO (fotograf a majitel velkoobchodu s fotomateriálem) a Michal KLÍMA (fotograf MF DNES). Z důvodu velkého nepoměru množství snímků v jednotlivých kategoriích se odborná porota rozhodla v kategorii A-Česká republika (24 snímků) neudělit 3. cenu a místo ní udělit 4. cenu v kategorii B-zahraničí.

Vyhlášení výsledků fotografické soutěže proběhlo v úterý 10. prosince 2002 v prostorách Studentského klubu C na kolejích

UPa. Kombinovaný večer obsahoval vyhlášení výsledků fotografické soutěže a přednášku a projekci diapositivů Ing. Oldřicha BUBÁKA pod názvem Cestování s fotoaparátem (Výstup na Kilimandžáro, Tanzanie, Zanzibar).

VÝSLEDKY FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE

Hodnocení odborné poroty:

Kategorie A-Česká republika

1. cena Pavučina autora Jana Gojného
2. cena No comment autorky Věry Švábové

Kategorie B-zahraničí

1. cena Windows 2002 autora Jana Mlčocha
2. cena Paříž 4 autorky Magdy Macounové
3. cena Saves girl autora Jana Mojžíše
4. cena Louže na skále autora Tomáše Brunclíka

Návštěvníci soutěžní výstavy snímků fotografické soutěže svým hlasováním určili jako nejlepší snímek Pavučina autora Jana Gojného.

Nejlepší vyhodnocení autoři fotografií obdrželi poukazy na odběr zboží v hodnotě od 250 do 1000 Kč a fotomateriál. Vylosovaná hlasující návštěvnice soutěžní výstavy – Anna Svobodová (Praha 3, Žižkov) získala publikaci 100 nejkrásnějších měst světa v hodnotě cca 500 Kč. Soutěž podpořily finančně firmy ELMET Přelouč, s. r. o. a GM Foto video Pardubice.

Výstava kolekce nejlepších snímků fotografické soutěže proběhla ve vestibulu univerzitní auly od 7. do 17. ledna 2003.

Snímky z výstavy jsou na našich stránkách <http://fotoklub.upce.cz> v sekci fotogalerie.

Tomáš Brunclík

nahore:
Kategorie A-Česká republika
1. cena: Pavučina autora Jana Gojného

vpravo:
Kategorie B-zahranicí
1. cena: Windows 2002 autora Jana Mlčocha

STUDENTSKÝ PLES UNIVERZITY PARDUBICE

ABC Klub	
Studentský ples UNIVERZITY PARDUBICE 14. 3. 2003	
140 Kč	

14. 3. 2003

22. 3. 2003

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

26. VÝSTAVA V GALERII UNIVERZITY PARDUBICE

Tiseň: útočný otazník!
plaz za tázáním
přehlušuje odpověď sykotem

Ale nešlím tvořím

Z duše moč
kropí zkamenělý stín
-dech oblohy
tělo postrkuje blíž-
do skály leptá
předsmrtný reliéf

Tiseň: vodní letokruh
koróna, rotunda obruč prsten
okruh koloseum

Znovu smích

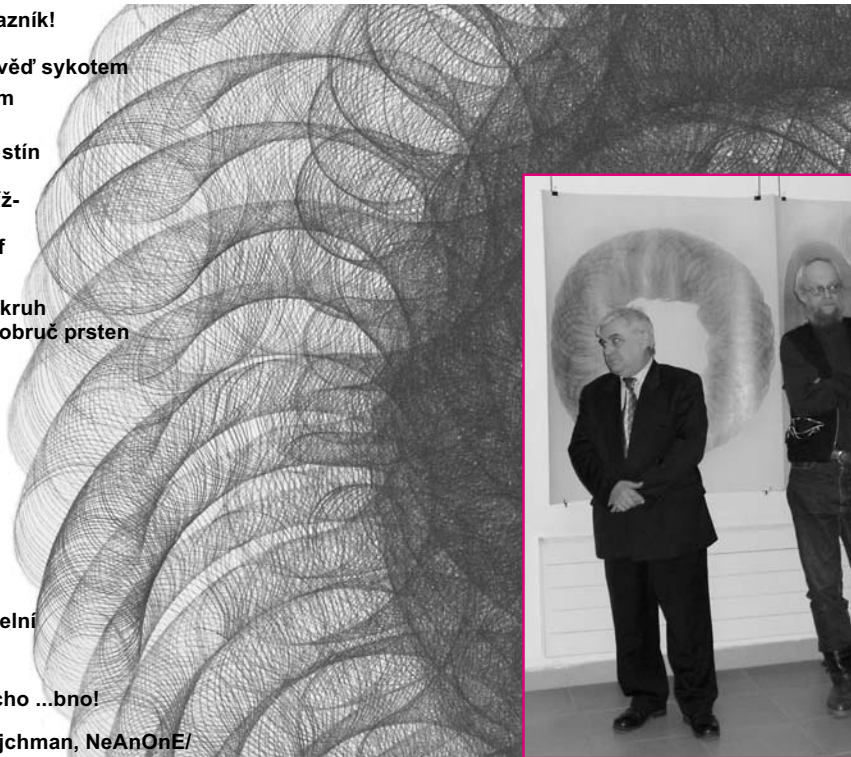
cezen
zkrz krev
tóny /jak/ křečí
tužeb otročení

Znovu řeč:

meč
mnoha břitů
plochých ploch:
přistávají neviditelní
známí neznámí
s nimi hovořím

když nehybno ticho ...bno!

/P. Rajchman, NeAnOnE/

Jaroslav Jebavý
ROK KRESBY

Od ledna do března byla v Galerii Univerzity Pardubice k vidění 26. výstava. Ve vestibulu Univerzitní knihovny, kde komorní galerie sídlí, se veřejnosti představil se svými grafikami pardubický výtvarník **Jaroslav Jebavý**. Za velkého zájmu pardubických milovníků umění otevřeli výstavu pod názvem **ROK KRESBY** v úterý 21. ledna v podvečer - básní Pavel Rajchman, odborným slovem brněnský kunsthistorik Jiří Valoch a třemi kytarovými skladbami Stanislav Klecandr.

„Výstava – V každém regionu najdeme umělce, kteří by zasluhovali, aby byla jejich tvorbě věnována stejná pozornost, jakou vzbuzuje tvorba těch, kdož jsou spjati s pražským centrem – v Pardubicích k nim v posledním desetiletí určitě patří Jaroslav Jebavý. Jeho výstava, nazvaná příznačně Rok kresby, ukazuje (z prostorových důvodů pochopitelně ve velice přísném, ale reprezentativním výběru) výsledky jeho intenzivního tvůrčího usilování z uplynulého roku 2002. Logicky navazují na to, co jej zajímalo v předcházejícím období, ovšem zároveň vidíme, že tyto své zájmy obohatil o nové kvality. Autor si postupně asi před dvěma desetiletími hledal svou vlastní cestu k autonomní tvorbě, v jeho případě to byla nejprve cesta k ryzí abstrakci a poté k pojetí díla jako struktury. Poprvé zaujal obrazy, v nichž jako vizuální i sémantickou kvalitu »ze světa kolem nás« citoval značky, sloužící pro orientaci lodníkům při říční plavbě. Tak se spojila autorova osobní zkušenost, neboť plavba byla tehdy ještě jeho profesí, se zaujetím výtvarnou tvorbou, pro něj stále více určujícím. Již tehdy se objevilo předznamenání toho, že se bude snažit dávat přednost čistotě skladby i určitému racionálnímu konceptu díla před jinými přístupy – právě v tematizaci znakového citátu, často majícího charakter velice lapidárního znaku. Následující léta malířského usilování byla pak ve znamení budování obrazu jako plochy, tvořené estetickými i významovými vazbami mezi lapidárními, víceméně geometrickými formami, i jejich stále subtilnějšího malířského traktování ... Kruhy, resp. častěji kružnice různých větších i menších formátů, se

stávaly velice podstatnými součástmi těchto kreseb. Počátky toho, co je pro Jebavého charakteristické nyní, najdeme někdy v rocích 1994 a 1995. Tehdy si uvědomil, že samotná kružnice je prvkem dostatečným pro výstavbu celého obrazu. Zároveň se ovšem proměňovalo autorovo chápání toho, co vlastně obraz představuje. Předtím se dopracoval k subtilním tvarovým a barevným vztahům, utvářejícím kompozici obrazu, s uplatněním specificky malířských charakteristik traktování barvy, ovšemže nijak dramatických ... Nyní ale se stávalo každé místo rovnocenným, stejně důležitým a bylo jej možno pokrývat víceméně identickými prvky. Pro Jebavého to samozřejmě byl kruh, resp. kružnice – jednak právě k té ve všech základních geometrických forem inklinoval stále, jak vidíme z předcházejících maleb, a také si jistě uvědomoval, že se jedná o element spjatý nikoliv s vnímáním přírody, ale s uměleckým světem lidské mysli, samozřejmě přinášející si s sebou řadu významů. Tato zásadní redukce na kružnici jako jediný užívaný element je spojena s proměnou samotné koncepce obrazové skladby – cílem je struktura, v níž se optimálně uplatní mnohonásobné opakování zvolené geometrické figury, objevení různých syntaktických, estetických a vůbec komunikačních možností, do nichž může kružnice vstupovat. Ovšem umělcům zájem nepatří do sféry ryzího nekonstruktivního myšlení s precizním rýsováním a naprosto neosobní artikulací. Jeho záměr, vycházející z jeho tvůrčího naturelu, je jiný: v rámci daného omezení se na strukturu tvořenou opakováním řady kružnic, chce zviditelnit subtilní diference, podmíněné pokaždé trochu odlišným malířským zhmotněním kružnice, a díky tomu potom budovat celou strukturu jako v každém místě poněkud odlišeně, v detailu jinak rukopisně traktované pole těch základních elementů, jež si zvolil. Proto také od počátku užíval vlastnoručně vytvořené nástroje – pevné, ze sololitu vyřezané šablony, vymezující a omezující prázdnou kruhovou plochu (ani tyto šablony nejsou úplně přesné, i jejich drobné nepravidlosti patří k autorovu »rukopisnému« zaujetí). Malba s použitím šablon, po-

stupně mnohokrát podle určité osy přikládáných na plochu plátna, je formována obecným »řádem v pozadí« a skutečnou přítomností barevných elementů, v níž se uplatňuje vlastně jakési redukované malířské gesto v interakci s limitujícím kruhovým výřezem. Ani repetice nejsou přesné, jsou výsledkem či důsledkem vztahu mezi obecným konceptem pravidelného řazení a jeho interpretací skutečnou poněkud dynamickou aplikací šablony – jejím posouváním. Uvědomujeme si, že přes všechnu reduktivnost užívaných prostředků je zde přítomen i aspekt tělové akce s její dynamikou. V souvztáhnosti dynamického a vymezujícího se pak zviditelňuje skutečný autorský koncept. Některé kresby velkých formátů vznikaly ještě souběžně s malířskými realizacemi, rok 2002 pak byl skutečně výhradně »rokem kresby«. Pro výtvarníka to byla příležitost k ještě větší míře redukce omezením se na černou barvu tužky i logicky mnohem menší, subtilnější mírou nepřesností, s nimiž své struktury kružnic zhmotňu-

je. Formátem i působením mají ovšem v klasickém smyslu ambice obrazu – to si uvědomíme zvláště tehdy, když umělec kreslí tužkou na bílé natřenou dva a půl metru dlouhou desku sololitu, ale de facto komorní míru autorovy kresby nemají, protože vycházejí z míry lidského těla, z tělovosti akce ... V hustém řazení kružnic, formovaném podle určité osy, se uplatňuje někdy i možnost reverzibilního vnímání určitého útvaru či jeho části, vždy ovšem je jeho základním poselstvím vztah mezi individualností, jedinečností, neopakovatelností artikulace, a tedy i vnímáním každého místa na kresbě a obecností řádu, k němuž se vymezuje. A konečně: v době, kdy právě kresba bývá někdy prezentována jako poněkud konzervativní poselství, patří Jaroslav Jebavý k těm, kteří nás přesvědčují, že jsou v ní stále živé, autentické možnosti.“

Jiří Valoch

kancléřka UPa s autorem * Pavel Rajchman, Lubomír Netušil, Jaroslav Jebavý * s kytarou Stanislav Klecandr

sport

sport

sport

sport

sport

sport

sport

sport

VOLEJBALOVÝ TURNAJ O POHÁR PŘEDSEDY USK 2003

nastoupení všech zúčastněných družstev

Ve dnech 5. a 12. února 2003 zorganizovala KTS ve spolupráci s USK 3. ročník turnaje ve volejbalu O pohár USK. Jako v předcházejících dvou ročnících i tentokrát se přihlásilo 8 družstev, když nejpočetnější byla zastoupena FChT - třemi kolektivy, FHS vyslala do bojů dvě družstva a po jednom turnaj absolvovaly FES, DFJP a rektorát. Reprezentanti fakult byli vylosováni do dvou skupin, kde se hrálo systémem každý s každým s tím, že do finále o pohár USK postupovala prvá dvě družstva, ostatní hrála o pořadí. Po celý turnaj si velmi dobře vedlo A družstvo FChT, které suverénně, bez ztráty setu obhájilo předešlá prvenství a zvítězilo již potřetí. Po oba soutěžní dny provázela sportující družná pohoda v duchu „i když jsme nevyhráli, hlavně že jsme se zúčastnili“.

Konečné pořadí:

1. FCHT - A
2. FES
3. Rektorát
4. FChT - B
5. FHS - A
6. FChT - C
7. DFJP
8. FHS - B

(kts)

více fotografií na www.upce.cz/pages/kts.html

družstvo Fakulty chemicko-technologické B

družstvo Fakulty ekonomicko-správní

družstvo Fakulty chemicko-technologické A

rektorát

předání poháru vítěznému družstvu FChT A

zapálení pro hru vítězného družstva

VOLEJBALOVÝ TURNAJ V OLOMOUCI 2002

Dne 13. 11. 2002 se v Olomouci konal „Volejbalový turnaj smíšených družstev vysokých škol při příležitosti Mezinárodního dne studentstva“.

Zúčastnili jsme se! Plánovaný sraz byl v 5.15 hod. na pardubickém nádraží. Vlak odjížděl v 5.35 hod. a kupodivu jsme ho všichni stihli... V průběhu cesty někteří doháněli, co v noci zanedbali, a lze říci, že vcelku úspěšně.

Olomouc, město východu, nás přivítalo a zpívající tramvají odvezlo až na zastávku Náměstí Hrdinů, odkud, jak pravily propozice, už to k hale mělo být slabých deset minut. Po půlhodině vyčerpávajícího pochodu se nám v dále za fotbalovým stadionem zatřpytila střecha tělocvičny. Byli jsme zachráněni, ale... Poměrně nás překvapil labyrint spleťtých chodeb, kterými jsme bezmocně bloudili, dokud jsme nenalezli šatnu s označením „Olomouc“. Byla naše. Proces převlékání ve společné šatně proběhl překvapivě hladce a za nějakých dvacet minut jsme již okupovali kurt číslo čtyři. Nebyl náš. Po důkladném rozcvíčení jsme se dozvěděli, že námi vydaná energie přišla nazmar, hrajeme až třetí zápas. Odehráli jsme celkem čty-

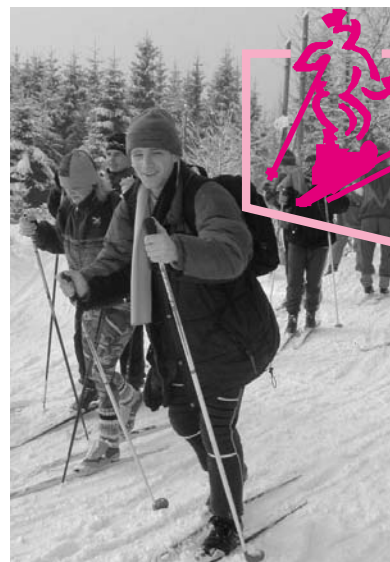
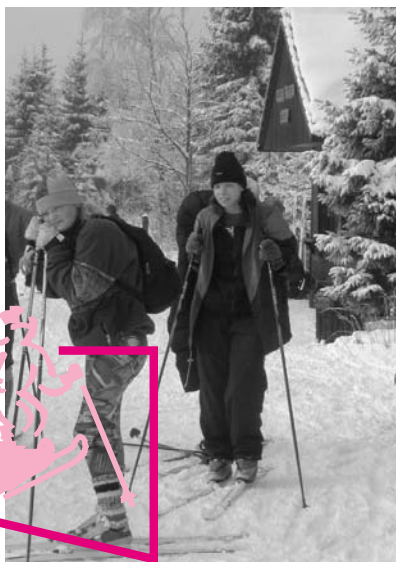
ři utkání, na jejichž konci jsme zjistili, že tři čtvrtiny našich soupeřů byly lepší než my. Bojovali jsme však statečně a prohry byly jen velmi těsné. Budeme trénovat (snad), abychom vypilovali drobné chyby, které soupeři dokázali potrestat. Herní činnost nás zmožila natolik, že nám nezbylo, než se odebrat do blízké restaurace. Po lehkém obědě jsme usoudili, že je čas jet domů. Odpochovali jsme k autobusu a nechali se odvézt k nádraží. Olomouc je vskutku překrásné město, z oken narvaného autobusu obzvlášť. Měli jsme pět minut na to, abychom si nakoupili zásoby na cestu a nastoupili do vlaku. I přes lehká dramata, která nám někteří členové výpravy (zřejmě pro zpestření) připravili, jsme nakonec všichni všechno stihli a šťastně dorazili domů...

A kdo reprezentoval naší univerzitu? - Hana Pindurová (FHS 1. roč.), Stanislav Havel (DFJP 1. roč.), Jan Řezníček (IT 2. roč.), Milan Kovář (DFJP 2. roč.), Radim Michal (DFJP 3. roč.), Lenka Včeláková (FES 4. roč.), Kateřina Pelcová (ÚZS 1. roč.), Jaroslav Popela (FHS 2. roč.)

Stanislav Havel, Kateřina Pelcová

LYŽAŘSKÉ KURZY 2003

V letošním akademickém roce 2002/2003 uspořádala katedra tělovýchovy a sportu dva zimní výcvikové kurzy. Kurzu se zúčastnili studenti Univerzity Pardubice, na kurzech bylo možno získat zápočet. Výcvik byl určen jak pro začátečníky, tak pro pokročilé, sjezdáře i běžkaře. První kurz se uskutečnil v Rokytnici nad Jizerou v termínu od 18. 1. – 25. 1. 2003. Druhý kurz proběhl ve Velké Úpě na chatě Dědek od 25. 1. – 1. 2. 2003.

1. LYŽAŘSKÝ KURZ – ROKYTNICE NAD JIZEROU

Zimního výcvikové kurzu se zúčastnilo 35 studentů Univerzity Pardubice. Vedoucí kurzu byla Mgr. Pavla Kadeřávková a instruktorka PhDr. Jaroslav Friedrich a Mgr. Eva Čaladi. Účastníci byli ubytováni na chatě Rotextille přímo u zastávky Skibusu. Převážná většina studentů vyzkoušela nejen sjezdové lyžování, ale i běžkování na upravených běžeckých tratích a mnoho z nich i základy jízdy na snowboardu. Pro zpestření si vyzkoušeli účastníci kurzu i jízdu na snowtubingu. Jako doprovodný program měli studenti možnost navštívit sportovní halu a saunu. Tyto aktivity se setkaly s příznivým ohlaselem všech zúčastněných.

Už začátek kurzu vypadal zajímavě. Hned od rána se na nás usmívalo sluníčko a lyžování na Lysé hoře by mohli závidět i návštěvníci Alp. Lyžování bez čekání na (lyžařský??) vlek je snem každého lyžaře. Jenom sněhu bylo méně, ale to nikomu nezkazilo radost z pohybu a chuť k lyžování. V průběhu týdne se však stávala některá místa již hodně vydržená a jediný úsek na Lysé hoře kazil dojem z plynulé jízdy. Večerní lyžování připomínalo školu snowboardingu se samými geniálními žáky. Téměř každý si to zkusil.

Počasí bylo nádherné i na běžky. Pozdější přednáška o mazání lyží se setkala s velkým ohlaselem, odhalila totiž taje lyžařského bě-

žeckého sportu. „Třeba to příště už pojede...“, neslo se místností. Na celodenní výlet se nám sluníčko schovalo, ale prašan, maličko mokrý, nám neumožňoval maximální tempo. Ale i tak všichni dosáhli cíle cesty, který byl na Dvoračkách.

Snowtubing – jízda na pneumatikách – byla pro všechny úžasným zpestřením. Bojovná nálada se často přeměňovala ve sněhovout bitku. Nebylo sice vítěze ani poraženého, ale několik mokrých sportovců. Závěrečné zhodnocení celého kurzu se neslo v duchu blaženosti všech zúčastněných....

A jaké to tedy bylo?

Už přece víte, že absolutně skvělé...

2. LYŽAŘSKÝ KURZ – VELKÁ ÚPA

Lyžařského kurzu se účastnilo 14 studentů, vedoucí kurzu byl Mgr. Petr Filip a instruktor PaedDr. Jan Vašíček. Začátek proběhl ve znamení postupných příjezdů a zabydlování. Někteří se i stačili proběhnout na běžkách, ostatní se seznamovali s okolím a odpočívali. Celkem jsme navštívili tři horská střediska určená pro sjezdové lyžování:

- 1) Pec pod Sněžkou, celodenní lístek Kč 450,- s množstvím zajímavých sjezdovek (Labuť, Hnědý vrch, Smrk, Zahrádky) a průměrnou dobou čekání na vlek 10 -15 minut.
- 2) Černá Hora (skiareál Jánské Lázně), celodenní lístek Kč 390,- , průměrná doba čekání 40 minut + cesta lanovkou na vrchol Černé Hory.

Ale jednoznačně nejpříťažlivějším místem byl bezesporu

- 3) Javoří důl. Příjemné prostředí, rodinná atmosféra, jedna - zato pěkná! - sjezdovka, ale především místní studentské občerstvení Seník uprostřed svahu. Celodenní lyžování do Kč 300,- a průměrná čekací doba na vlek 1 minuta.

Nyní něco málo o běžkařích. Počasí nám v tomto směru příliš nepřálo, pouze o sobotách bylo počasí více než vhodné k běžkování. Sluníčko, pěkný sníh. Kdo je vyznavačem tohoto druhu zimního sportu, mohl zažít krásné ticho horských hřebenů nebo příjemné přátelské pozdravení se s ostatními běžkaři. V ostatních dnech převažovalo sněžení a v úterý (částečně i v pondělí) dokonce přšelo.

V dobách, kdy se nelyžovalo, si účastníci krátili chvíle společenskými soutěžemi. Ale pozor - kdyby si snad někdo myslel, že všechny večery probíhaly pouze v plnění soutěžních úkolů, pak vezte, že proběhly odborné přednášky, z nichž se studenti například dozvěděli, jaké existují druhy sjezdových a běžeckých lyží, také jak a proč se lyže voskují. Probíhala teoretická i praktická výuka lyžování.

Závěrem čekalo příjemně unavené studenty uklizení celé chaty a „šťastný“ návrat domů. „Ani se nám nechtělo, jak se nám na horách líbilo“.....neslo se celým Vavřincovým údolím.

Mgr. Pavla Kadeřávková, Mgr. Eva Čaladi
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

PŘEBOR UNIVERZITY PARDUBICE VE VOLEJBALE SMÍŠENÝCH DVOJIC

Na konci roku 2002 proběhl v areálu katedry tělovýchovy a sportu naší univerzity již 45. ročník soutěže „Debly“. Jedná se o tradiční turnaj smíšených dvojic ve volejbale. Soutěže se zúčastnilo 12 dvojic. Zúčastněné dvojice byly rozděleny do dvou skupin, ve kterých se hrálo systémem „každý s každým“. Dále z každé skupiny postoupily tři nejlepší dvojice do skupiny finálové. Také finálová skupina se hrála stejným systémem, což vytvořilo předpoklad pro spravedlivé umístění každé dvojice. Výsledky tohoto turnaje se již tradičně započítávají do dlouhodobé soutěže o Standartu rektora Univerzity Pardubice.

Výsledky letošního klání volejbalových dvojic:

1. místo Kateřina PELCOVÁ (ÚZS)
Milan KOVÁŘ (DFJP)

2. místo Simona BÖHMOVÁ (FChT)
Ondřej PRUSEK
3. místo Lenka VČELÁKOVÁ (DFJP)
Jakub MATÝS (DFJP)
4. místo Hana PINDUROVÁ (FHS)
Stanislav HAVEL (DFJP)
5. místo Petra GAŠPAROVÁ (FES)
Michal HAŠEK (FChT)
6. místo Eva MARŠÁLKOVÁ (FES)
Jiří MACH (FES)

PhDr. Jaroslav Friedrich
vedoucí Katedry tělovýchovy a sportu UPa

osobnosti osobnosti osobnosti osobnosti osobnosti osobnosti osobnosti osobnosti

Životopis významného politika Františka Udržala

Pracovník Ústavu veřejné správy a práva Fakulty ekonomicko-správní PhDr. Miloš Charbuský, CSc. po několikaleté mravenčí práci v archivech a knihovnách vydal životopis jednoho z nejvýznamnějších politiků české agrární strany první poloviny 20. století Františka Udržala. S články pojednávajícími o jednotlivých obdobích Udržalova života jsme se mohli na stránkách odborného tisku setkávat již dříve, jeho jméno se objevovalo ve studiích a pracích týkajících se jiných politiků, ale teprve nyní spatřil světlo světa celistvý životopis, který nám umožňuje udělat si jasnější představu o jedné významné osobnosti českého a československého politického života.

Charbuského práce zahrnuje celý Udržalův život od narození až po pohřeb, s určitou předhistorií týkající se života jeho předků ve východočeské Dolní Rovni, kde se také František Udržal roku 1866 narodil. Názvy jednotlivých kapitol naznačují, jak autor nahlíží hlavní etapy a předěly Udržalova života, například Než se zrodil politik, Od mladočechů k agrárikům, Za světové války, V Národním shromáždění, Ministrem národní obrany, Ministerským předsedou. Nedá se říci, že by Charbuský některé období podcenil. Nejsou pomínuta léta dospívání, kdy mladý František nadělal rodičům dost starostí, studia, vojenská služba jednoročního dobrovolníka ani první nesmělé krůčky na politickém poli v rámci mladočeské strany, parlamentní působení v posledních letech před první světovou válkou i aktivity po jejím vypuknutí. Těžiště práce spočívá samozřejmě

v období první Československé republiky, kdy Udržal dosáhl vrcholu svého politického života. Působil jako poslanec Národního shromáždění, ministr národní obrany a posléze jako předseda vlády ČSR. Udržalovy postoje autor nevykládá izolovaně, ale vždy je zařazuje do širších souvislostí. Můžeme se tedy dovědět leccos o vnitřním vývoji agrární strany, o Udržalových politických souputnících i soupeřích, o tom, že nikdy nezapomínal na rodný kraj a v mezích možností jej podporoval. O tom by mohli vyprávět dolnorovenští pamětníci.

M. Charbuský udělal záslužnou práci. Nejen že napsal životopis člověka, který si to bezpochyby zasloužil. Napsal jej tak, že je velmi obsažný, ne černobílý, ale ukazuje různé pohledy na Udržalovu osobnost i důležité události zejména z období první Československé republiky. Je třeba připomenout, že autor se se zdánlivě suchopárným tematem - životopis agrárního politika - vypořádával velmi dobře i po stránce jazykové, výsledkem je čtivé dílo, které svým slohem neodradí ani neodborníky. V žádném případě se ale nejedná o knihu popularizační, práce se opírá o důkladné studium nejruznějších zdrojů, ostatně dlouhý seznam archivních fondů, publikovaných pramenů, pamětí, literatury, odborného i dobového tisku je toho dostatečným důkazem.

Na závěr je třeba poděkovat autorově mateřské fakultě, že umožnila vydání tohoto životopisu, jenž zaplňuje jedno z bílých míst české historiografie.

PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.

KDO BYL prof. Dr. Ing. Miroslav Večeřa, DrSc.

Dlouholetý vedoucí katedry organické chemie prof. Miroslav Večeřa by se byl o Vánocích 2002 dožil 80 let života. Narodil se v Sedlci u Sedlčan právě 24. 12. 1922 jako prvorozený syn místního praktického lékaře MUDr. Josefa Večeři. Kromě toho, že byl vynikajícím chemikem a pedagogem, věnoval se sportu. Hrál v zimě lední hokej, košíkovou, dobře hrál tenis, byl vynikajícím fotbalistou. A jako vše Mirek Večeřa dělal s láskou, zaujetím a s poctivostí sobě vlastní na špičkové úrovni.

Státní reálné gymnázium absolvoval v Pardubicích v roce 1941, načež nastoupil v době protektorátu ČM na dvouletou návstavbu na Průmyslové škole chemické v Kolíně. Z Přelouče nebylo daleko do Výzkumného ústavu Spolku pro chemickou a hutní výrobu v Rybitví,

kam nastoupil jako chemik v roce 1943. Tehdy v Rybitví pod vedením prof. J. Wanky byli ukryti mnozí vysokoškolští pedagogové z pražských vysokých škol a další odborníci oboru.

Po osvobození zahájil M. Večeřa svá vysokoškolská studia na VŠCHT v Praze, kde také obhájil v roce 1950 svůj doktorát, ke kterému byl veden akademikem R. Lukešem.

Po ukončení svých studií se Dr. Ing. Miroslav Večeřa vrací do Výzkumného ústavu v Rybitví, kde na půdě analyticko-fyzikálního oddělení se věnuje elementární a strukturní organické analýze pod vedením tehdejšího soukromého docenta Dr. Ing. Miroslava Jurečka. Také z této doby pochází jedna z jeho vědeckých kapitol v oboru identifikací organických látek.

Po udělení hodnosti doktora věd v roce 1964 odešel jako profesor organické chemie na tehdejší VŠCHT v Pardubicích, kde působil až do roku 1986 jako vedoucí této katedry.

Jeho vědecká činnost na této katedře mimořádně zkošatěla. Jeho monografie z této doby jej proslavily v celé odborné Evropě i v zámoří.

Vedle těchto monografií byl autorem mnoha patentů, výzkumných zpráv, vysokoškolských skript a učebnic, byl zván jako vynikající odborník do celého světa. Za svoji vědeckou angažovanost byl oceněn řadou vyznamenání, ocenění, medailemi a jinými cenami.

O tom, že byl v roce 1969 prof. Dr. Ing. Miroslav Večeřa, DrSc. nově ustaveným senátem VŠCHT (jmenovaným akademickou obcí) navržen a doporučen ministru školství jako nový rektor školy, o tom se mnoho neví. Jako tehdy „úřadující rektor“ (od 3. 12. 1968 do 2. 5. 1970) po onemocnění prof. Klikorky jsem prof. Večeřovi předával svůj prozatímní úřad, kterého si však přítel Mirek neměl čas z politických důvodů „užít“. Funkcí rektora byl tehdy MŠ pově-

řen prof. Ing. Jaroslav Pantoflíček, CSc. (2. 5. 1970). Ale to už by byla jiná kapitola.

Moje generace si ráda připomíná prof. Večeřu jako vynikajícího sportovce. Pro své sportovní předpoklady měl velmi dobré rodinné zázemí. Matka byla aktivní tenistkou, otec v mládí působil jako klubový lékař fotbalistů pražské Sparty a později jako aktivní funkcionář sportovních oddílů i svazů. Sám prof. Večeřa byl nejen výborným hokejistou, kterého chtěli i ve slavném LTC, ale stál i u kolébky košíkové v Přelouči. Byl úspěšným hráčem kopané, dobrým tenistou, předsedou hokejového svazu v Pardubicích, nadšeným turistou apod.

Prof. Večeřa nás žel brzy opustil. Rodinu, školu, sportovní přátele, všechny. Zcela nečekaně zemřel dne 17. září 1989. Mnoho nám však po sobě tady zanechal. Vděčně budeme vzpomínat jeho plodného života. Přál bych si, aby vzpomínali nejen ti jeho spolupracovníci v době jeho života, ale abyste zavzpomínali i vy mladší, kteří dodnes jeho knihy, skripta používáte a experimentálně se cvičíte v jeho odborných metodikách.

doc. RNDr. Josef Jeník, CSc.

Prof. Ing. Jaroslav Holeček, DrSc. oslavil své sedmdesátiny

Dne 6. února 1933 se na úpatí Beskyd ve Štramberku narodil nynější prof. Ing. Jaroslav Holeček, DrSc. Po absolvování základní školní docházky v rodném městě studoval na Gymnáziu v Příboře. V roce 1952 začal studovat na tehdejší Vysoké škole chemicko-technologické (nyní univerzitě) v Pardubicích. Studium ukončil s vyznamenáním, pro někoho možná překvapivě, na katedře organické technologie. Překvapivě proto, že se pak po celou svou profesionální kariéru věnoval a nadále věnuje chemii anorganické, později organokovové. Vzhledem k tomu, že jedině správné dělení chemiků je na dobré a špatné, nebylo to rozhodně na závadu.

Po určitých peripetiích (pracovní místa byla tehdy absolventům určována direktivně na základě tzv. umístěnky) zahájil svoji profesionální dráhu jako aspirant tehdejšího ministerstva chemického průmyslu, kterým byl v letech 1957 - 1960. Po obhajobě disertační práce je od roku 1960 až dosud pracovníkem nejprve Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích a pak, po jejím přejmenování a reorganizaci, Univerzity Pardubice. Vysoká škola v Pardubicích existuje 53 let, z toho 51 let s ní prof. Holeček sdílí společný osud.

Pedagogické činnosti na Katedře obecné a anorganické chemie VŠCHT Pardubice se začal věnovat ihned po skončení aspirantury v roce 1964. Je autorem dvoudílných skript z této doby, jejichž přípravě věnoval velké úsilí. Po velmi nadějném rozjezdu profesionální kariéry byl pro svoje politické názory v období normalizace zbaven možnosti pedagogicky působit a na přibližně deset let měl zakázáno publikovat, což pochopitelně výrazně zbrzdilo jeho odborný růst, přinejmenším po stránce počtu publikovaných prací a ohodnocení jeho výsledků příslušnými vědeckými a pedagogickými tituly.

Na počátku osmdesátých let mu bylo povoleno opět publikovat, nebo možná přesněji řečeno, bylo mu to trpěno. Podle vlastních slov tak prof. Holeček zahájil v té době ve svých téměř padesáti letech svoji vědeckou kariéru zase od počátku, a to zejména v oboru organocínicitých sloučenin. Jeho elán, nezdolný optimismus a zcela mimořádné pracovní nasazení vzbuzovaly u většiny lidí zaslužený obdiv, u někoho naopak možná až závist, což o obojím platí dodnes. Habilitoval se v roce 1990 a v následujícím roce byl jmenován profesorem pro obor Anorganická chemie. Hodnost doktora chemických věd získal v roce 1990 obhajobou své velmi rozsáhlé doktorské disertační práce s názvem „Studium syntézy, vlastností, struktury a reaktivity některých tříd organokovových sloučenin prvků IVb skupiny“.

Prof. Holeček byl v letech 1992 - 1998 vedoucím Katedry obecné a anorganické chemie na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice, pracoval ve vědeckých radách Univerzity Pardubice a VŠCHT Praha, byl předsedou akademického senátu, úspěšným řešitelem grantových projektů udělených Grantovou agenturou České republiky, předsedou komise pro obhajoby doktorských disertačních prací a věnoval se mnoha dalším činnostem. Prof. Holeček je autorem nebo spoluautorem více než stovky původních vědeckých prací, publikovaných většinou v renomovaných zahraničních časopisech. Jeho práce jsou velmi často citovány, jak lze dokázat zařazením prof. Holečka mezi nejcitovanější české chemiky (Vesmír 2002, 81, 512). Jeho nejúspěšnější práce byla zatím citována více než stopadesátkrát, několik dalších publikací více než stokrát.

Prof. Holeček se však, jak by mohlo z předchozího textu vyplynout, nevěnoval jen chemii, ale vždy si našel čas na pravidelnou návštěvu koncertů vážné hudby, divadelních představení a četbu.

Při příležitosti narozenin prof. Holečka byla v Pardubicích ve dnech 30. – 31. 1. 2003 uspořádána mezinárodní konference o organokovové chemii, která se uskutečnila v aule Univerzity Pardubice v Polabinách. O tom, že prof. Holeček je velmi uznávaným odborníkem na mezinárodní úrovni, jednoznačně svědčí skutečnost, že se konference, přes ne příliš vhodný termín pro cestování, neváhali zúčastnit a přednést své přednášky významní odborníci z Čech i různých koutů Evropy. Rozhodně ještě stojí za zmínku, že konfe-

renci zorganizovali doktorandi a studenti pod vedením Ing. Aleše Růžičky, Ph.D. jako výraz vděčnosti za to, co se u profesora Holečka naučili. (viz článek na str. 26).

Jaroslave, všichni Tvoji kamarádi, kolegové a spolupracovníci Ti jsou vděční za to, že s Tebou mohli společně řešit chemické i životní problémy, a přejí Ti pevné zdraví, rodinnou pohodu a ještě mnoho krásných a originálních vědeckých výsledků.

Antonín Lyčka

Prof. Ivan Pavlík sedmdesátiletý

Tempora labuntur tacitisque senescimus annis (Ovidius)

Dne 18. února 2003 slavil své sedmdesáté narozeniny kolega a zároveň i učitel mnoha nás, absolventů VŠCHT Pardubice i dnešní Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, prof. Ing. Ivan Pavlík, CSc. Všichni jej známe především jako zakladatele vědecké školy chemie organokovových sloučenin na VŠCHT v Pardubicích. Jeho vědecká práce je orientována takřka výhradně na chemii metalocenů, tedy na oblast chemie teoretické i experimentálně velmi náročnou, která pro vývoj chemie anorganické, organické, a v současné době i makromolekulární sehrála a dosud sehrává mimořádně významnou úlohu jak po stránce teoretické, tak i praktické. Této problematice se dnes věnuje řada špičkových vědeckých týmů a světově proslulých vědeckých pracovníků a skutečnost, že prof. Pavlík v této konkurenci obstál, je dokladem jeho hlubokých znalostí a schopností. Úctyhodný počet původních vědeckých prací, přednášek a posterů na konferencích a sympoziích a citačních ohlasů na ně jsou však jen jednou stránkou, charakterizující osobnost kolegy Pavlíka. Všichni jej známe i jako výborného pedagoga, který vychoval kolem 120 diplomantů i řadu vědeckých aspirantů a dnešních doktorandů. Rád vzpomínám na cvičení z anorganické chemie v prvním ročníku v roce 1960, kdy, tehdy jako odborný asistent, nás cvičil v chemickém názvosloví a dodnes v duchu slyším jeho „bishafničitan bismutitý“. Za svoji příkladnou pedagogickou práci získal řadu ocenění.

Prof. Pavlík je vynikajícím odborníkem a vynikajícím pedagogem, avšak především je velmi vzdělaným a noblesním člověkem

s obrovskými zkušenostmi a znalostmi historie, mechanismů a tradic akademického prostředí. Tuto stránku jeho osobnosti jsem mohl ocenit zejména v období, kdy se mnou po dobu šesti let úzce spolupracoval jako proděkan Fakulty chemicko-technologické pro vědu a pedagogiku. V období na počátku devadesátých let, kdy jsme na fakultě postupně měnili čtyřleté studium na pětileté a posléze zaváděli kreditový systém s první a druhou státní zkouškou, zaváděli doktorské studium, formulovali nové studijní a zkušební řady fakulty, zaváděli nové studijní obory biochemického a bioanalytického zaměření a provedli fakultu akreditačními řízeními, to byl právě on, kdo se jako příslušný proděkan o tyto významné úspěchy fakulty osobně zasloužil. Jeho významným přínosem bylo i obnovení tradice užívání akademického jazyka, jazyka latinského, při akademických obřadech a rovněž vypracování nových, univerzitního prostředí důstojných scénářů akademických obřadů při imatrikulaci, bakalářské sponzi, inženýrské a magisterské promoci, promoci doktorů i čestných doktorů Univerzity Pardubice. Všichni, kdo se tehdejších akademických obřadů zúčastňovali, je velmi vysoce hodnotili a rádi na ně vzpomínají.

Prof. Pavlík, ač dnes již sedmdesátník, je stále velmi aktivní, duševně svěží a podílí se na řešení programu Výzkumného centra univerzity i na výchově studentů specializace a doktorandů. Prejeme mu do dalších let zdraví, neutuchající elán a duševní svěžest.

Jaromír Šňupárek

historie

historie

historie

historie

historie

historie

historie

historie

AŽENÍ DO ITÁLIE K MEDIOLÁNU V ROCE 1158

POJEDNÁNÍ O HERALDICKÝCH POVĚSTECH A O ZNACÍCH MĚST PARDUBIC, HLINSKA, BOHDANČE A TAKÉ BOROTÍNA (4. ČÁST)

V Čechách mají po nositelích erbu půlkoně znak tři města, všechna tři po původních vrchnostech erbu půlkoně. Jsou to města Borotín, Hlinsko a Pardubice. Na Moravě v městské heraldice toto erbovní znamení nepřichází vůbec.

Borotín: Hrad, městečko a vsí statku Borotín koupil před rokem 1446 Jan Malovec z Pacova, jehož potomci tento statek drželi až do začátku sedmnáctého století. Za dlouhého panství rodu Malovců

městečko do pečetního obrazu převzalo erb své vrchnosti, poněkud nezvykle ovšem, protože v otisku pečeti je úplný erb, zlatý půlkuň v modrém poli štítu, helm s příkrývadly, v klenotu zlatý půlkuň v pohybu doprava. Tento úplný erb Malovců z Malovic zůstal znakem městečka Borotína i tehdy, když Malovcové statek prodali a je znakem města dodnes. Pověstí o Ješkovi u Milána však znak Borotína doprovázen není.²⁸⁾

← Znak města Borotína
Jiří Čarek: Městské znaky
v českých zemích.

← Erb rodu stříbrného půlkoně v červeném poli štítu
v pečeti arcibiskupa Arnošta;
Život Arnošta z Pardubic.

→ Erb rodu stříbrného
půlkoně v červeném poli
štítu u portrétní busty
arcibiskupovy v triforiu
katedrály sv. Víta.
Život Arnošta z Pardubic.

→ Pečeť města Hlinska
z roku 1615.
Jiří Čarek: Městské znaky
v českých zemích.

Hlinsko: Prameny neuchovaly údaj o době, kdy se ze zeměpan-
ské půdy, jež původně byla knížecím hraničním hvozdem mezi
Moravou a Čechami, vydělil rozsáhlý statek, jehož sídelním, ad-
ministrativním, hospodářským a vojenským středem se stal hrad
Rychmburk. Rámcově a ze souvislostí lze říci, že to nejspíše bylo v
druhé polovině třináctého století. Právě tak nevíme, kdy se součástí
statku hradu Rychmburk stala lokalita Hlína či Hlinské, ležící tam,
kde jedna z cest z Moravy do Čech překračovala řeku Kamenici,
dnešní Chrudimku.

Statek hradu Rychmburk byl před rokem 1325 držen rodem
erbu lekna, poté byl, patrně zástavně, držen rodem erbu polceného
štítu s přídomkem z Vartenberka, načež okolo roku 1360 přešel do
držby rodu erbu stříbrného půlkoně, reprezentovaného tehdy brat-
ry Arnoštem arcibiskupem a Vilémem Flaškou z Pardubic. Bohuše
a Smil patrně již nebyli mezi živými.

Významnější městskou osadou, to jest osadou se samosprávou
a s právem trhu a také s tvrzí, stalo se Hlinské v třicetiletí mezi začát-
kem vlády rodu erbu půlkoně a rokem 1392, protože v zemskodes-
kovém vkladu z roku 1392 je Hlinsko již městečkem (*Hlynske oppi-
dum*), v roce 1413 prameny v Hlinsku dokládají tvrz (*municionem
et oppidum*). Městečko nepochybně v té době užívalo i pečeti, z je-
jíhož obrazu vzešel znak, stříbrný půlkůň v červeném poli štítu.²⁹⁾
Vývoj byl tu zcela obdobný Borotínu a jiným poddanským sídlům.

Hlinsko pečetilo erbem své vrchnosti. Nejstarší dochované pe-
četidlo města Hlinska s pečetním znakem půlkoně je sice datováno
až rokem 1615, leč tento půlkůň zcela nepochybně sahá zpět až do
čtrnáctého století.³⁰⁾

Znakem města Hlinska je tudíž stříbrný půlkůň v pohybu dopra-
va s modrou oteží v červeném poli štítu. Vznik či udělení tohoto
erbu je v povědomí obyvatel Hlinska spjat s obléháním Milána v ro-
ce 1158 právě tak, jako je tomu u erbu půlkoně v Pardubicích. Po-
věst patří tudíž stejně Pardubicům, jako Hlinsku.³¹⁾

Pardubice: Již shora jsme řekli, že osadu na brodu přes Labe
s tvrzí a klášterem (1332: *villam meam Pordowicz vulgariter dictam
in terra Boemiae* - vesnici moji zvanou v jazyce zdejším Pordowicz
v zemi České) před rokem 1332 koupil či vyměnil Arnošt starší.
(Osobně vidím pro tuto listinu z roku 1332 pod pojmem villa osíd-
lení okolo kostela sv. Jiljí v dnešních Pardubičkách.) Ve své závěti
z 29. prosince 1340 ustanovuje Arnošt starší svého syna, Arnošta
mladšího, vykonavatelem pořízení, v němž mezi jinou držbou jme-
nuje i tvrz Pardubice s osadou s tržním právem (*municionem meam
Pordubycz cum civitate nova et villis* - tvrz svoji Pardubice s novou
městskou obcí a vesnicemi.) Mezi lety 1332 - 1340 se tudíž mezi
brodem přes Labe a ramenem Chrudimky konstituovala osada s trž-
ním právem. (Osobně vidím pro tuto listinu z roku 1340 pod po-
jmem *civitas nova* osídlení prostoru mezi severní hranou zástavby
dnešní Kostelní ulice a snad až jižní hranou zástavby dnešního ná-

← Pečeť města Skuteč
z roku 1597. Polcený štít,
erb z Vartenberka.
Jiří Čarek: Městské znaky
v českých zemích.

← Skuteč. Bývalý
špitál. Městský
znak,
provedení
z roku 1815.
Současný stav.
Snímek Jaroslav
Teplý.

Pardubice. Stará reálka, průčelí budovy. Otevřena byla v roce 1863.
Znak města Pardubic. Současný stav.

Pardubice. Městské divadlo, průčelí budovy. Otevřeno bylo v roce 1909.
Znak města Pardubic. Současný stav. Pardubice 1340 - 1940.

městí Viléma z Pernštejna. *Villae* v textu listiny jsou vesnické osady v okolí Pardubic, v textu pořízení rovněž vyjmenované.)

Pardubice, tato *civitas nova*, byly osadou s městským právem, byť městem poddanským, a tudíž s právem pečeti. Tak jako leckteré jiné poddanské město, pořídilo si i toto sídlení pečeti s erbem své vrchnosti v pečeti obrazu, v tomto případě se (stříbrným) půlkoněm v (červeném) štítovém poli, a tento pečeti obraz jim již jako znak města zůstal.³²⁾

Nyní je na místě položit tři otázky. Otázka první: Kdy mohla vzniknout pověst o Ješkovi a jakým způsobem se stala erbovní pověstí rodu stříbrného půlkoně v červeném poli štítu?

Otázka druhá: Jak a kdy se tato erbovní pověst stala pověstí o znaku města Pardubic?

Otázka třetí: Až dosud jsme se vůbec nezabývali oznámenou pověstí o znaku města Bohdanče. Jak zní a jaká je její souvislost s pověstí o erbu půlkoně?

Otázka první: Kdy mohla vzniknout pověst o Ješkovi a jakým způsobem se stala erbovní pověstí rodu stříbrného půlkoně v červeném poli štítu?

Sled událostí roku 1158 známe z vypravování Vincenciova a k jednotlivinám událostí se ještě budeme vracet, objasnili jsme rovněž, proč pokládáme Vincencia za spolehlivý pramen. Víme také, že erbovní pověstí (v rudimentární podobě jsou to paměti či zvěsti) poprvé nacházíme v české rýmované Kronice tak řečeného Dalimila. Ovšem ale - právě pověst o Ješkovi, a tudíž pověst o erbu půlkoně, tak řečený Dalimil nezná.

V podobě vypravování (a nikoliv tedy v rudimentární podobě paměti či zvěsti) potkáváme erbovní pověst (to jest erbovní pověst vůbec) až v Kronice české Přibíka z Radenína, zvaného Pulkava, je to pověst o udělení erbu Odolenovi z Chýš, jež je spjata s tažením do Itálie k Milánu v roce 1158.

Tím jsme autorsky, to jest od Vincencia k Pulkavovi, obsáhli dvě staletí, zhruba leta 1165 - 1370. Poté nastává caesura rovněž téměř dvoustletá, protože jednou již zmíněný karlístejnský děkan Václav Hájek z Libočan přichází s Kronikou českou teprve na rozhraní let třicátých a čtyřicátých století šestnáctého (zato jeho čtenářská obliba byla neobyčejně dlouhá, neboť trvala dobrá tři staletí).

Pokud jde o Václava Hájka: Jsou někteří autoři méně a někteří zase více literárně obratní, to jest, jak už to bývá, někteří umějí méně a někteří více své řemeslo. Václav Hájek patřil k těm druhým, uměl psát. Jeho dílo má sice tendenci, leč nikoliv vtíravou, naopak spíše snášenlivou a tolerantní, a bylo tudíž přijatelné pro více názorových skupin. Především ale asi dost váží také to, že Václav Hájek psal četbu dějepisnou, snad odjakživa u nás u určitého okruhu čtenářů (a tehdy ovšem také posluchačů) oblíbenou, a navíc, že dlouho po něm nevzniklo dílo o českých dějinách stejně čtivé či čtivější, ani Poselkyně starých příběhů českých Jana Beckovského nedokázala Václava Hájka ze čtenářské obliby vytlačit. Václava Hájka četla ještě generace Karla Hynka Máchy a nahradil jej vlastně až František Palacký.

Pohledu Václava Hájka jako rozeného vypravěče pověstí pochopitelně uniknout nemohla a tak vedle pověstí mythologických o počátcích českých dějin našly své místo v jeho Kronice i pověstí erbovní. Vedle těch pověstí, jež má již tak řečený Dalimil, najdeme však u Václava Hájka i pověstí nové a mezi těmito novými pověstmi je také pověst o tom, jak byl při výpravě do Itálie k Milánu v roce 1158 získán erb půlkoně. V Hájkově podání to ovšem není pověst o vzniku erbu stříbrného půlkoně v červeném poli štítu, a tudíž se jeho příběh Pardubic netýká, protože Václav Hájek vypravuje pověst o erbu zlatého půlkoně v modrém poli štítu, jehož barvy výslovně jmenuje, vypravuje tudíž pověst o erbu nejenom v Hájkově době, ale ještě dlouho po něm existujícího rodu, rodu Malovců z Malovic.

V našem převypravování, ale s ponecháním všech důležitých detailů, zní příběh v pojetí Václava Hájka následovně:

Když Barbarossovy a Vladislavovy oddíly překonaly řeku Addu a oblehly Milán, vnikla skupina českých bojovníků za noci do města. Útočníci šli po kořisti a nakonec pobrali ve stájích koně, naložili na ně uloupenou kořist a vedli je ulicemi ke bráně. Vznikl poplach a povězný, nemoha jim bránit jinak, přesekl alespoň provaz, držící mříž v průjezdu věže. Ta spadla na koně posledního z bojovníků a téměř jej přefala. Leč bojovník, byl to Ješek, syn Kotoučův, neztratil duchapřítomnost, kořist si naložil na záda a spěchal za ostatními až do ležení. Tam potom král Vladislav účastníky úspěšného přepadu vyznamenal udělením erbů a Ješkovi nakázal nosit na helmu půl zlatého koně s otěží červenou. Tolik Václav Hájek.

pokračování v příštím čísle

Poznámky:

28. Sedláček, August: Hrad, zámky a tvrze VII, s. 196 - 201, týž: Místopisný slovník historický, s. 47, Čarek, Jiří: Městské znaky v českých zemích, s. 85. Za poskytnutí zevrubných a fundovaných informací děkuji touto cestou městskému úřadu v Borotíně.
29. Ke Hlinsku viz literaturu citovanou v pozn. 27.
30. Všimněme si pro srovnání, že znak sousedního města Skutče, jež rovněž patřila do statku hradu Rychmburk je jiný. Je to polcený štít rodu z Vartenberka po (zástavních) držitelích statku hradu Rychmburk, a tedy i městečka Skutče. Skuteč tohoto znaku užívala až do první poloviny devatenáctého století a teprve poté jej zaměnila za znak se znamením městské hrady s věžemi a branou. Rozdílnost znaků měst Skutče a Hlinska (jsou to jednak polcený vartenberský štít, jednak půlkuň) ukazuje, že Skuteč se stala městskou osadou o něco dříve, než se jí stalo Hlinsko.
31. Za poskytnutí zevrubných a fundovaných informací děkuji touto cestou Městskému muzeu a galerii v Hlinsku.
32. Viz literaturu citovanou v pozn. 27.

*doc. PhDr. Jaroslav Teplý, CSc.
Katedra historických věd FHS*

Seznam vydaných skript Univerzity Pardubice v roce 2002

Autor	Název	Cena	ISBN
Bezoušek Pavel	Elektrotechnika	62,00 Kč	80-7194-409-2
Buchta Miroslav	Manažerská ekonomika - 1. díl - Nauka o podniku	80,00 Kč	80-7194-443-2
Buchta Miroslav	Manažerská ekonomika II. díl (Ekonomika podniku)	74,00 Kč	80-7194-478-5
Cabrnociová Renáta	Průvodce předmětem matematika I (první část)	107,00 Kč	80-7194-416-5
Cempírek Václav	Právo v dopravě II.	41,00 Kč	80-7194-460-2
Cempírek Václav	Základy technologie a řízení dopravy	44,00 Kč	80-7194-471-8
Cimpl Zdeněk	Fyzika I - (První část)	50,00 Kč	80-7194-421-1
Cimpl Zdeněk	Optika (učební text pro předmět Fyzika I)	36,00 Kč	80-7194-482-3
Dušek František	MATLAB a SIMULINK úvod do používání	60,00 Kč	80-7194-475-0
Freimann František	Řízení, ekonomika a financování dopravní infrastruktury	64,00 Kč	80-7194-507-2
Fribert Miroslav	Polygrafické sešity 2002/4 - Automatické řízení tiskového procesu	86,00 Kč	80-7194-450-5
Chocholouš Jaroslav	Geometrie - Základní praktická cvičení	22,00 Kč	80-7194-448-3
Klimtová Eva	Účetnictví I.	49,00 Kč	80-7194-459-9
Koblížková Andrea	Slovník k New International Business English - students book	40,00 Kč	80-7194-432-7
Koníček Rostislav	Základy technologie a řízení dopravy - cvičebnice	33,00 Kč	80-7194-472-6
Koreis Josef	Modelování přenosu výkonu a informace	64,00 Kč	80-7194-442-4
Kroužecký Vratislav	Marketing v poštovních službách	42,00 Kč	80-7194-427-0
Kubanová Jana	Teorie pravděpodobnosti	52,00 Kč	80-7194-491-2
Kunhart Jan	Psychologie	62,00 Kč	80-7194-438-6
Lacina Karel	Evropská integrace	56,00 Kč	80-7194-324-X
Lacina Karel	Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí	68,00 Kč	80-7194-495-5
Lenderová Milena	Dějiny každodennosti "dlouhého" 19. století - I. díl: Dějiny hmotné kultury	90,00 Kč	80-7194-414-9
Machačová Ludmila	Matematika - Základy diferenciálního a integrálního počtu	80,00 Kč	80-7194-374-6
Mojžíš Vlastislav	Technologie a řízení dopravy I - část železniční doprava	40,00 Kč	80-7194-424-6
Pilný Jaroslav	Veřejné finance	132,00 Kč	80-7194-446-7
Prachař Otakar	Průvodce předmětem Matematika II (pátá část) Úlohy z obyčejných diferenciálních rovnic	65,00 Kč	80-7194-492-0
Řezníček Bohumil	Logistika oběhových procesů	62,00 Kč	80-7194-506-4
Seibert Jaroslav	Úvod do studia matematiky na Univerzitě v Pardubicích	38,00 Kč	80-7194-423-8
Seinerová Vlasta	Úvod do latinské terminologie	60,00 Kč	80-7194-467-X
Šilhánková Vladimíra	Urbanismus a územní plánování	89,00 Kč	80-7194-415-7
Šulcová Petra	Experimentální metody v anorganické technologii	145,00 Kč	80-7194-420-3
Tichá Helena	Obecná chemie I.	38,00 Kč	80-7194-476-9
Tichá Helena	Obecná chemie II.	35,00 Kč	80-7194-477-7
Tulka Jiří	Termika (učební text pro předmět Fyzika I)	29,00 Kč	80-7194-429-7
Vaculík Josef	Marketingové řízení	209,00 Kč	80-7194-498-X
Veselá Jana	Sociologický výzkum a jeho metody	49,00 Kč	80-7194-466-1
Veselá Jana	Sociologie	49,00 Kč	80-7194-479-3
Vičan, Josef	Dopravní cesty - Mosty	34,00 Kč	80-7194-437-8
Volejníková Jolana	Mikroekonomie v příkladech	65,00 Kč	80-7194-488-2
Volek Josef	Operační výzkum I	48,00 Kč	80-7194-410-6

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci.

Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice, tel.: 466 036 555, fax: 466 036 361, E-mail: promotion@upce.cz, Internet: <http://www.upce.cz>. Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: prof. Ing. Jan Čapek, CSc., Ing. Milena Foglarová, PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., Ing. Jaroslav Kleprlík, Ph.D., doc. RNDr. Bohdan Linda, CSc., prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., prof. Ing. Ivan Pavlík, CSc., Ing. Iva Ulbrichová.

Grafická úprava a sazba: Ing. Alena Komárková. Tisk: Tiskárské středisko Univerzity Pardubice – březen 2003 – náklad 1.200 ks